KLYNGE-AVISEN

Aarsballeklemenskernykerrø

Bornholm

Uge 50 – december 2024

6. årgang

6

Første spadestik til livskvalitet... læs mere på side 4

Foto: Cæcilie Nygård Koefoed

Nybolig Bornholm - Mægler med lokalkendskab !

Går du i salgstanker, så er NU det helt rigtige tidspunkt at tage kontakt til os for at få en snak om værdien af din bolig. Vi sælger rigtig mange boliger i øjeblikket, og vi gør alt for, at vores sælgere skal føle sig trygge igennem hele salgsprocessen. Vi har et stort lokalkendskab, og vi vil med glæde drøfte dine muligheder over en kop kaffe.

Vi glæder os til at høre fra dig !

Nybolig Rønne tlf.: 56 95 78 28 + 1 eller Nybolig Nexø tlf.: 56 49 78 28 + 2

Drik mælk

ST. CLEMENS

BORNHOLMS ANDELSMEJERI

Den Grønne Frø
Aarsballe By 1, Rønne
Tlf. 51 78 40 76
Nyrenoverede lokaler med plads til op til 120 pers.
Vi har omgivelserne til netop DIN fest
Stole • Borde • Duge • Service m.m.
Stort køkken • Scene og musikanlæg
Bar med fadølsanlæg
Ring til Pia på tlf 51 78 40 76
eller send en mail til pia@pgle.dk

BORNHOLMS BEGRAVELSESFORRETNING
v/ Jeanette Baunkjær

På betryggende måde hjælper vi med alt vedrørende begravelser og bisættelser.

Vi kommer på hele Bornholm
Samtaler afholdes gerne i Deres hjem
SVARER HELE DØGNET PÅ
TLF. 5648 0020

"MIN SIDSTE VILJE"
For ikke at stille dine pårørende i tvivl.
Få et gratis besøg eller folderen tilsendt.

bornholmsbegravelse@gmail.com - www.bornholmsbegravelse.dk

KLYNGE-AVISEN /6

Redaktionsgruppen består af følgende personer:

Klemensker-Rø Kirker: ***(formand)***	Nikolaj Hartung Kjærby • NHK mobil 4157 5122 nkj@km.dk
Ny Kirke:	Bo Berentsen • BB bwb@km.dk tlf. 5696 3924
	Hanne Landberg • HL tlf. 2931 0504 hala@km.dk
Aarsballe: ***(lokalredaktør)***	Anja Villumsen • AV mobil 3141 2841 aarsballe@klyngeavisen.dk
Klemensker: ***(lokalredaktør)***	Kjeld Lundbæk • KL mobil 4034 3032 klemensker@klyngeavisen.dk
Nyker: ***(lokalredaktør og næstformand)***	Sven-Erik Sørensen • SES mobil 2644 0240 nyker@klyngeavisen.dk
Rø: ***(lokalredaktør)***	Herdis Terkelsen • HT mobil 4046 8285 roe@klyngeavisen.dk
Ansvarshavende ***redaktør/redaktion:***	Irene Dunker • ID mobil 5217 9050 redaktion@klyngeavisen.dk
Kasserer:	Gitte Hansen mobil 5189 2185 kasserer@klyngeavisen.dk
Webmaster:	Mogens Lambrecht webmaster@klemensker.dk
Grafisk opsætning	Kinema Media Tony Lykke Lorentzen tony@kinema.dk
Tryk:	Bornholms Tidende, Rønne
Oplag:	2.300 stk. Artikler fra avisen må gerne refereres/citeres, men kildeoplysning skal gives
Distribution:	Bornholms Tidende – omdeles mandag til torsdag; derfor ændret udgivelsesdag til uge nummer

Produktionsplan 2025:

Nr.:	Deadline for stof:	Udgivelse:
1/25	23. januar	uge 7
2/25	20. marts	uge 15
3/25	22. maj	uge 24

Hvilke områder dækker KLYNGE-AVISEN og hvor finder du dem?

Fælles for hele 4-Kløver-Klyngen	side	2-6
Børn & Unge	side	7
Aarsballe	side	8-9
Klemensker	side	10-20
Ny Kirke	side	21-22
Nyker	side	23-30
Rø	side	31-33
Jule-tillæg	side	34-35
Klemensker-Rø Kirker	side	36-39

4-KLØVER-KLYNGEN's kalender

Dato	Tid	Aktivitet/Sted/Arrangør
DECEMBER:		
11.	17.30	Fællesspisning, KIF Centret, KLB & KIF
12.	12.00	Julefrokost i Rø Medborgerhus, Rø Pensionistforening
14.	10.30	Jul på Kroen - Kræmmermarked
15.	10.30	Jul på Kroen – Kræmmermarked
15.	16.00	Adventsvindue, Skramman 7, Rø BF
16.	18.00	Fællesspisning, Aarsballe Medborgerhus, Aarsballe BF
16.	18.30	Julebanko, KIF-Centret, KIF
17.	19.00	Julebanko, Nyker Forsamlingshus, NIF
22.	16.00	Adventsvindue, Rø Stationsvej 5, Rø BF
23.	18.30	Nytårsbanko, KIF-Centret, KIF
29.	13.00	Nisserne skal ned, KIF-Centret, KLB
JANUAR:		
4.	10.00	Lær 4-KLØVER-KLYNGEN at kende – Vandretur fra Flagermusehuset, 4KK
6.	15.00	Foredrag om Rø Plantage, Rø Medborgerhus, Rø Lokalarkiv
7.	19.00	Nytårsbanko, Nyker Forsamlingshus, NIF
8.	18.00	Nytårsfest i Nyker Forsamlingshus. Nyker Pensionistforening.
9.	16.00	Åbent hus i Klemensker Fælleshus, KLB
13.	18.00	Fællesspisning, Aarsballe Medborgerhus, Aarsballe BF
15.	17.30	Fællesspisning, KIF Centret, KLB & KIF
17.	14.00	Multikunstneren Luffe, Klemensker Pensionistforening, Fælleshuset
29.	19.00	Fællessang i KIF-Centret, Team Sangglad
29.	19.00	KLYNGE-AVISENS repræsentantskabsmøde, Nyker Forsamlingshus
FEBRUAR:		
1.	10.00	Virksomhedsbesøg, Cassius Clay, Aabyvej 4, Nyker, 4KK
3.	15.00	Foredrag om Degnegård, Rø Medborgerhus, Rø Lokalarkiv
5.	16.00	Generalforsamling med spisning, Nyker Forsamlingshus, Nyker Pensionistforening
5.	19.00	Hans Askou og musik, Klem. Lokalhistorie, Fælleshuset
17.	18.00	Fællesspisning, Aarsballe Medborgerhus, Aarsballe BF
19.	17.30	Fællesspisning, KIF Centret, KLB & KIF
19.	18.00	Fællesspisning i Nyker Forsamlingshus. Nyker Borgerforening.
19.	19.00	Generalforsamling i Nyker Forsamlingshus. Nyker Borgerforening.
21.	14.00	Fastelavn, Klemensker Pensionistforening, Fælleshuset
22.	18.00	Kirkefest, Rø Medborgerhus, Klem. Rø Menighedsråd.

KLYNGE-AVISEN kan læses digitalt på www.klyngeavisen.dk

og der er link til de tidligere aviser på www.klemenskeravisen.dk

Der ligger også et antal af KLYNGE-AVISEN i de tre kirker og i SuperBrugsen Klemensker, så længe lager haves.

Første nummer af KlemenskerAvisen udkom den 15. juni 1992.

Hilsen fra redaktionsgruppen

Kære Læser,

Du sidder nu med 6. nummer af KLYNGE-AVISEN i 2024.

Den er atter på 40 sider, 2. gang i år, så der er masser af spændende læsestof fra hele Klyngen.
Det er skønt, at der er så stor opbakning fra dels annoncører, dels foreningsledere og alle redaktører til at komme med spændende opslag og artikler.

Vi startede 2024 med stor bekymring; heldigvis meldte Tony sig som ny grafiker, og han er gået all in i opgaven, og er også aktiv i vores redaktørteam. Økonomien har vi også fået styr på, og der kan vi takke alle de læsere, der har tegnet støttemedlemsskab, som vi naturligvis håber også fortsætter i 2025. Fremtiden ser også lys ud, idet vi er ved at lancere omdeling via frivillige i byområder, hvilket vil reducere omdelingsudgiften betragtelig.

Hermed tak til alle for opbakningen i 2024, lad det fortsætte i 2025.

Alle ønskes en glædelig jul og et godt nytår.

Irene Dunker
Ansvarshavende redaktør

4-KLØVER-KLYNGEN's vision og mål

Fysisk at sammenbinde Klyngen, så alle aktivt og trygt kan bevæge sig mellem byerne og dermed forstærke Klyngen både fysisk og socialt.

At forstærke og understøtte udelivet og sammenholdet ved at skabe mødesteder og destinationer for alle der:

- **Højner oplevelsen af den særegne natur**
- **Opfordrer til aktivt fællesskab og dermed styrker folkesundheden ved at forbedre rammerne for et aktivt natur-og friluftsliv.**
- **Giver anledning til at bevæge sig ud i naturen.**
- **Oplyse & informere om alle Højlandets kvaliteter og aktiviteter.**

Styregruppen i 4-KLØVER-KLYNGEN

Lene Koefoed formand	lene@4kloverklyngen.dk 2645 8810
Irene Dunker	irene@4kloverklyngen.dk 5217 9050
Bjarne Bech	bjarnebech15@gmail.com 2855 8109
Lone Banke Rasmussen	lonebrasmussen@outlook.dk 2285 7377
Birger Olsen	formand@nyker.dk 2939 1164
Niels A. Munch	namnygaard@hotmail.com 4041 3305
Herdis Terkelsen	herdis.terkelsen@icloud.com 4046 8285
Aase Dahl	salenevej2@gmail.com 2966 6883
Jørgen Hammer	jh@haslevej50.dk 4014 3335
projektleder	Rocio Paniaqua Jensen, BRK

Er der spørgsmål, ideer til styregruppen så kontakt os gerne via info@4kloverklyngen.dk

Aarsballeklemenskernykerrø

Kjeld Lundbæk har altid været aktiv bladmand i Klemensker

Af Irene Dunker

I 1990 opstod idéen om, at udgive et fælles blad for Klemensker sogn, hvor der hidtil var et kirkeblad og et klubblad. Det blev til første nummer den 15. juni 1992 af lokalavisen Klemensker Avisen, som i dag har udviklet sig til KLYNGE-AVISEN. Den gennemgående person i alle årene har været Kjeld, og det er for en stor del hans fortjeneste, at vi fortsat har en lokalavis i området.

Derfor skal der også lyde et stort tillykke til Kjeld med de 50 år som bladsmører i Bornholms Tidende; lokalavisen var jo blot et fritidsjob.

Kjeld har været med i lokalavisen siden start

At Kjeld Lundbæk ikke blot har brugt meget af sit liv på at referere sport m.v., men også som redaktør for vores lokalavis, først kaldet Klemensker Avisen, dernæst KlemenskeRø-Avisen og nu KLYNGE-AVISEN, er mange bekendt med.

Kjeld var den første ansvarshavende redaktør på Klemensker Avisen og den funktion dækkede han i 8 år, hvor den blev overtaget af Knud V. Rasmussen, men Kjeld var fortsat indover – som den direkte linje til Bornholms Tidende, der stod for produktion og tryk. Da Jeg overtog posten efter Knud V. Rasmussen i okt. 2002, var Kjeld stadig med og en stor støtte i arbejdet med avisen, også behjælpelig med at skaffe fotos fra Bornholms Tidendes billedarkiv. Kjeld var altid backstage og klar til at give en hånd.

Kjeld blev lokalredaktør for KLYNGE-AVISEN

I forbindelse med opstart af 4-KLØVER-KLYNGEN i 2018 blev KLYNGE-AVISEN en realitet, der skulle dække hele området: Aarsballe, Klemensker, Nyker og Rø, hvor der skulle findes en lokalredaktør for hvert område. Lykkelig var jeg, at Kjeld meldte sig som lokalredaktør for Klemensker. De første år forløb fint både stofmæssigt og økonomisk, så kom Coronaen, efterfulgt af øgede udgifter til papir og forsendelse, hvor avisen var ved at gå i knæ. Gode råd var dyre, og her var Kjeld stor fortaler for støttemedlemskaber og frivillig omdeling af avisen. Støttemedlemskab blev en realitet i 2024 og har været en stor gevinst for avisen. Omdeling af avisen med hjælp fra frivillige arbejdes der fortsat for, men Kjeld er fortsat i front og det skal nok lykkes, i det mindste i byområderne.

Tak, Kjeld, for dit store engagement og arbejde for KLYNGE-AVISEN.

Jubilaren på Nexø Stadion
Foto: Jesper Gynther

KLYNGE-AVISEN

Repræsentantskabsmøde den 29. januar 2025 kl. 19.00 i

Nyker ForsamlingshusDagsorden jf. vedtægter

A. Valg af dirigent og referent
B. Orientering om bladets drift i det forgangne år
C. Forelæggelse af regnskab for det forløbne år og udkast til budget for det kommende år til godkendelse. Herunder fastsættelse af den enkelte foreningers bidrag og støttemedlemmers kontingent
D. Indkomne forslag
E. Valg for to år af formand (lige år) og næstformand (ulige år). Næstformand Sven-Erik Sørensen er villig til genvalg
F. Valg af kasserer for 2 år i ulige år. Gitte Hansen er villig til genvalg.
G. Udpegning af redaktion for KLYNGE-AVISEN på grundlag af de indkomne indstillinger (se §4)
H. Valg af 2 bilagskontrollanter for 1 år
I. Eventuelt

Nikolaj Hartung Kjærby, formand

Jf. vedtægten for KLYNGE-AVISEN er repræsentantskabet avisens øverste myndighed, som består af to repræsentanter for hver af klyngens borgerforeninger, idræts-foreninger og to menighedsråd suppleret med én repræsentant for hver af de øvrige interessegrupper, foreninger og institutioner, der bidrager med stof og annoncer til avisen.

Husk at tjekke om NAVN på din forenings repræsentant(er) i KLYNGE-AVISEN's repræsentantskab er meddelt til Nikolaj via e-mail: nkj@km.dk - hvis din forening ønsker fortsat indflydelse på avisens virke i området og i fremtiden.

Aarsballeklemenskernykerrø

Første spadestik til mere livskvalitet

Af Lene Koefoed

Fredag den 29. november 2024 var en stor dag i vores projekt "Vi mødes i det grønne". Vi inviterede nemlig til vores første spadestik. Alle borgere var blevet opfordret til at tage deres spade med for sammen med borgmester Jacob Trøst og formanden for 4-KLØVER-KLYNGEN Lene Koefoed at tage det første spadestik til de kommende ni mødesteder.

Siden projektets styregruppe godkendte det endelige skitseprojekt i slutningen af 2023, er der blevet arbejdet intenst på at få alle tilladelser og driftsaftaler på plads med myndigheder og leverandører. Projektets leverancer i form af de forskellige byggerier er blevet opdelt i to entrepriser, hvor tre lokale byggefirmaer kunne byde ind på i hver enterprise.

Efter udbuddet af opgaverne blev HJB Byggeforretning valgt til at stå for byggeriet af syv mødesteder i naturen, imens Øens Byg og Montage skal stå for om- og tilbygning af medborgerhusene i Rø og Aarsballe.

En del af byggearbejdet bliver udført på værksted og vil efterfølgende blive flyttet ud i naturen og placeret på sine fremtidige, permanente pladser. Tidsplanen er ved at blive drøftet med de vindende entreprenører og forventningen er, at byggerierne bliver færdige til sommeren 2025.

Vi kan nu se frem til en række mødesteder med en helt særlig arkitektur, placeret i landskabet mellem de fire byer. Eksisterende stier og nye stier kommer til at forbinde mødestederne med byerne og dermed give dem alle en ekstra værdi. Ved at rykke byerne tættere sammen, og i højere grad benytte hinandens tilbud, er det målet at styrke og opgradere de aktiver, som byerne har, så de fortsat vil være attraktive at bo i og besøge.

En lang og vedholdende rejse

Det har været en lang rejse siden borgerne i Aarsballe, Klemensker, Nyker og Rø gik sammen om at deltage i kampagnen landsbyklynger i 2018. På baggrund af en borgerundersøgelse sendt ud til klyngens 3600 borgere fik styregruppen indsigt i borgernes behov. 1043 borgere besvarede spørgeskemaerne. 93 % svarede, at de er glade for at bo i lokalområdet, og at der er stor vilje til frivilligt arbejde og til at bidrage. Undersøgelsen viste også, at 64% foretrak vandreture inden for natur- og outdoor-aktiviteter. Muligheder for flere fysiske aktiviteter for alle aldre blev efterspurgt. Undersøgelsen viste også at halvdelen af dem, der svarede, aldrig eller næsten aldrig deltog i aktiviteter indenfor Klyngen.

Projektideen "Vi mødes i det grønne" opstod og en bevilling i 2019 gav Klyngen mulighed for at konkretisere visionen. Matters Arkitekter blev valgt som rådgivere i processen, hvor mange borgermøder fandt sted og vores vision blev:

4-KLØVER-KLYNGEN skaber i fællesskab, glæde og samvær på tværs i et attraktivt miljø, baseret på fysisk og mental sundhed.

Undervejs ramte Covid-19 os og den bekræftede os i relevansen af vores projekt – flere og flere benyttede sig af naturen. I 2020 sendte vi en ansøgning til Realdania og Lokale- og Anlægsfonden. Bevillingen på 4,5 millioner kom i marts 2021. Vi skulle skaffe yderligere 4,5 million og det hele gik op i en højere enhed, da Regionskommunen sammen med staten bevilgede det resterende i et områdefornyelsesprojekt. Også vores lokale fonde Sparekassen Bornholms Fond og Bornholms Brand har støttet sammen med Bornholms Andelsmejeri.

I oktober 2022 vedtog kommunalbestyrelsen vores projekt og i januar 2023 holdt vi et stort igangsætter event for borgerne i Klyngen. En overordnet projektgruppe blev organiseret, og vi fik tilknyttet en projektleder fra BRK, Rocio Paniagua Jensen.

Tak til alle

Tak til alle jer borgere for jeres frivillige engagement. Det havde ikke gået uden jer. Mange af jer er med i Klyngens arbejdsgrupper, som er styregruppen, kommunikationsgruppen, stigruppen, eventgruppen foruden den hjælp vi har fået til vores mange arrangementer af mange ad hoc frivillige. Tak for at I har været med til at bane vejen og troet på projektet, selvom det nogle gange har set lidt sort og håbløst ud. En særlig stor tak til klyngens styregruppe, som har gjort en vedholdende indsats.

Men vi kunne ikke have nået hertil uden støtte og det gode samarbejde med Fondene Realdania- og Lokale og Anlægsfonden, som har være med os undervejs med råd og vejledning i forbindelse med mange møder og besøgsrunder. Og vi var ikke nået i mål uden samarbejdet med vores fantastiske rådgivere Matters Arkitekter, som hele tiden har haft borgeren som omdrejningspunkt med fokus på værdier som identitet, sanselige oplevelser og ikke mindst bæredygtighed. Kort sagt med ét ord: Det handler om livskvalitet.

Folk myldrer til 1. spadestik. Foto: Gitte Bertelsen

Endelig vil jeg fremhæve det gode samarbejde med Bornholms Regionskommune gennem Projektstyregruppen og vores projektleder Rocio. Samarbejdet viser, at det har været og er win-win for såvel kommunen som os i lokalsamfundet. Sammen kan vi skabe fællesskaber, mødesteder og livskvalitet alt sammen forbundet i og med naturen.

Jorden var for sej for de to. Foto: Gitte Bertelsen

Aarsballeklemenskernykerrø

Vi lærte 4KK at kende

Af Lene Koefoed

Sønnen giver gerne en hånd med. Foto: Lene Koefoed

VIRKSOMHEDSBESØG HOS PODA HEGN

Virksomhedsbesøget i oktober gik til Poda-hegn på Buldregårdsvej i Nyker, hvor ægteparret Martin og Amalie Strøhøj driver deres virksomhed. Parret flyttede til Bornholm for 10 år siden og derefter til Nyker for 6 år siden. I 2023 overtog Martin forhandlingen af Poda-hegn. Det var interessant at høre om en virksomhed i udvikling og om de mange gode samarbejder med lokale virksomheder og institutioner. Der laves hegn til f.eks til Rønne Havn og Lufthavnen samt til Naturstyrelsen, hvor Poda-hegn har fået til opgave at konstruere en ny låge, som ikke er for tung at løfte for at imødekomme tendensen med at flere og flere ældre også vandrer. Virksomheden kan desuden tilbyde: anlæg til haver, fældning af træer, port-automatik og meget mere. Kvalitet er i fokus i alt arbejde.

Hans Peter Sonne i folden med sine smågrise. Foto: Lene Koefoed

VIRKSOMHEDSBESØG HOS SØNDERGAARD

Virksomhedsbesøget i november gav os et indblik i produktionen af Bornholmergrisen på Søndergård i Nyker hos Kristina og Hans Peter Sonne, som begge er landmænd. Søndergaard har produceret Bornholmergrise siden 2008. Vi kunne se, at grisene trivedes i de meget fine forhold med ventilation, varme, foder og strøelse og med et sindrigt system under gulvene, som reducerer lugten. Parret startede i sin tid med 60 søer, som siden er blevet til 600 søer og en produktion af 21.000 smågrise om året - grise med krølle på halen for her bliver halen ikke kuperet. Når grisene vejer 30 kilo, bliver de solgt videre til andre landmænd for at blive fedet op, for senere at bliver solgt til slagteriet.

Aarsballeklemenskernykerrø

Lær 4-KLØVER-KLYNGEN at kende

Lær Klyngens område at kende
Lørdag den 4. januar 2025 kl. 10

Kom med på nytårstur i Rø Plantage efter julesul og nytårsløjer.

Vi mødes på P-Pladsen ved Flagermusehuset på Sigtevej i Rø Plantage og nyder sammen en frisk og fredelig tur i det smukke terræn, ca. 1,5 time.

Tag lidt drikkelse /kaffe med - vi sørger for lidt knas.

Vi glæder os til at se jer.

Tilmelding Herdis Terkelsen sms til 40468285 senest 2. januar.

Virksomhedsbesøg: Cassius Clay
Lørdag den 1. februar 2025 kl. 10-12

Mødested: Agregård, Aabyvej 4, Nyker

Cassius Clay er navnet på et fælles værksted og galleri, der ejes og drives af keramikerne Ann-Charlotte Ohlsson og Anne-Mette Hjortshøj.
For keramiker Ann-Charlotte Ohlsson er naturen en diffus inspirationskilde. Hun arbejder med objekter som minder om noget genkendeligt, uden dog at efterligne det.
Anne-Mettes Hjortshøjs værker er dybt inspireret af øens naturlige skønhed og materialer. Hun er kendt for at bruge lokalt fundet ler og mineraler i sin keramik, og hun eksperimenterer især med salt- og brændefyrede teknikker.

Tilmelding: Lene Koefoed, sms til 2645 8810 senest 30. januar.

TILLYKKE!

Årets sidste lodtrækning blandt Klyngeavisens støttemedlemmer faldt således ud:

Irene Ingvorsen, Klem. Storegade 38
Gavekort til Scala Gudhjem

SCALA GUDHJEM
BYENS BEDSTE BIOGRAF

Anja og John Jensen, Bjørnebakken
Gavekort til Gittes Massage

Gitte Hansen
Reg. psykoterapeut, massør og kranio sakral terapeut

KLYNGE-AVISEN skal ud til alle...

Vi skal spare, og derfor vil vi i 2025 selv omdele en del af Klynge-Avisen.

Avisen udkommer på mandage 6 gange om året og skal være omdelt senest torsdag. Vil du hjælpe os med at omdele avisen på din vej, i din gade og måske nogle af sidegaderne?

Kontakt:

KJELD LUNDBÆK
kjeld3782@gmail.com eller tlf. 4034 3032
BIRGER OLSEN
formand@nyker.dk eller tlf. 2939 1164
HERDIS TERKELSEN
roe@klyngeavisen.dk eller tlf. 4046 8285

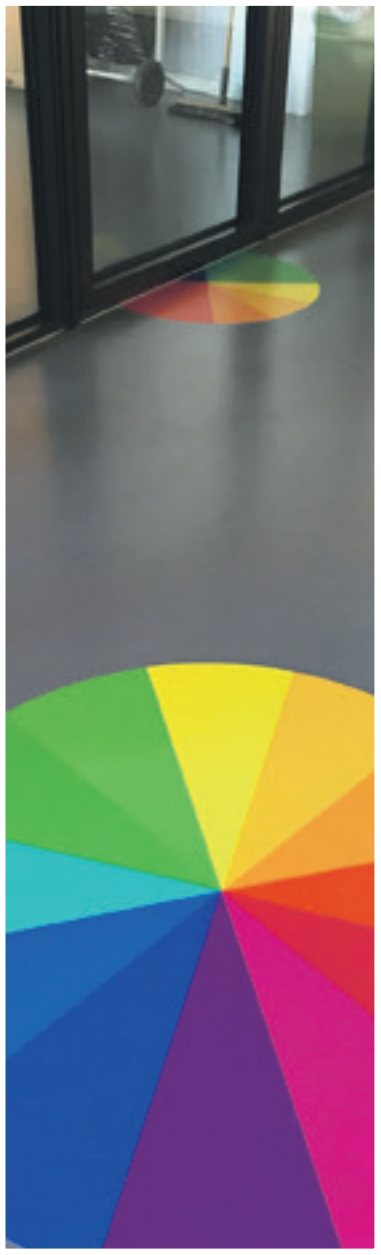

Svartingedal Skole

Et godt sted at være ♥ Et godt sted at lære

Vent med at betale din værkstedsregning

Betal din værkstedsregning over 12 måneder

Skal bilen have skiftet hjul, til service, have et forårstjek eller andet - så få det lavet nu, men brug et AutoMester KontoKort og delbetal over et helt år.
Du kan låne op til 60.000 kr. og har altid løbende måned + 30 dages omkostningsfri kredit på dine køb med kontokortet. Læs mere på automester.dk eller ansøg hurtigt og nemt ved at sende SMS til 1980 med teksten RB Automester.

NBC Hasle
Bymarken 3
3790 Hasle
Tlf. 5696 3422
nbc-bornholm.dk

AutoMester
Enkelt og lokalt

Bornholms Frie Idrætsskole
En skole i bevægelse

Bornholms Frie Idrætsskole er en privatskole med fokus på faglighed, bevægelse og ernæring

Vi har ca. 200 elever fordelt på 10 klasser fra 0.-9. klasse.

Vi har også en børnehave "Bien" med ca. 30 børn.

Alle kender hinanden, og det giver god trivsel, og et læringsmiljø der er i top.

Der er kort vej fra ide til handling, og vi er en skole, der lever op til mottoet:

EN SKOLE I BEVÆGELSE!

Læs mere på www.bfiskole.dk eller ring og hør nærmere på tlf. 56930710.

Aarsballe Borgerforening

Se hvad der sker i Aarsballe i Facebookgruppen: Aarsballe og www.Aarsballe-boldklub.dk www.4kloverklyngen.dk

Aktiviteter i Aarsballe Medborgerhus, Aarsballe By 59a:

Fællesspisninger

Mandag 16. dec. 2024 kl. 18.00
Menu: Stegt skinke m/brunede kartofler og grønlangkål
Sidste tilmelding torsdag 12. dec.

Mandag d. 13. jan. 2025 kl. 18.00
Menu: Frikadeller med stegt kål, gulerødder, hvid sauce og kartofler
Sidste tilmelding torsdag 9. jan.

Mandag 17. feb. 2025 kl. 18.00
Menu: ?
Sidste tilmelding torsdag 13. feb.

Pris pr. person kr. 100 - inkl. kaffe/te og kage.

Drikkelse kan købes til rimelige priser.

Bindende tilmelding:
Til Kirsten tlf. 51 71 82 28
eller mail: kisserogkofoed@gmail.com
eller til Lone tlf. 23 88 35 85
eller mail: alf51lone51@gmail.com

Information om arrangementer

Vil du have hurtig information om fremtidige arrangementer?
Så send din mail-adr. og telefon nummer til:
Lone Jørgensen tlf. 23 88 35 85 eller på alf51lone51@gmail.com

Strikkeklubben

Hyggeaften med strik og andre hobbyer, samt en masse snak over en kop kaffe.

17. dec. tirsdag
6. jan. mandag
21. jan. tirsdag
3. feb. mandag
18. feb. tirsdag
3. mar. mandag
18. mar. tirsdag
31. mar. mandag

Alle dage kl. 19.00 –ca. 21.30
Alle medlemmer er velkomne.

Fastelavn

Søndag d. 2. mar. kl. 10.00
Indendørs tøndeslagning for store og små.
Alle er velkomne – også ikke medlemmer.

Borgerforeningens generalforsamling

Mandag d. 17. mar. kl. 19.00
spisning kl. 18.00

Husk kontingent skal være betalt for at deltage.

Præmiewhist

Hver fredag kl. 11.30 i Medborgerhuset.

Der er altid en hyggelig kaffepause.
Alle er meget velkommen.
Info: Hanne Ipsen – mobil: 24 41 73 10

Velkommen til nye tilflyttere

Velkommen til nye beboere i Aarsballe-området.
Vi vil meget gerne byde dig velkommen til Aarsballe med et lille velkomstbesøg.

Har du ikke allerede haft besøg af Lisbeth Grenaae, så kontakt hende på tlf. 28 15 83 23 - lima0601@yahoo.dk

Borgerforeningens bestyrelse er:

Kirsten Kofoed	51 71 82 28	kisserogkofoed@gmail.com
Heidi Sørensen	23 45 76 65	heidiogclaus@hotmail.com
Lone Jørgensen	23 88 35 85	alf51lone51@gmail.com
Lisbeth Grenaae	28 15 83 23	lima0601@yahoo.dk
Mona Nilsson	22 39 53 64	mona46055@gmail.com
Bjarne Bech	28 55 81 09	bjarnebech15@gmail.com
Preben Balvits	23 80 09 30	tolz@mail.dk
Kasserer: **Iris Knudsen**	40 50 80 34	huzed@mail.tele.dk

Udlejning af Aarsballe Medborgerhus

til fester og møder mm

Kontakt Kirsten Kofoed tlf. 51 71 82 28

mail: kisserogkofoed@gmail.com eller

Alf Jørgensen tlf. 21 21 35 85

mail: alf.jorgensen@mail.dk

Den private leverandør af
frisklavet mad hver dag
Born-Trans
Industrivej 14, Rønne
Tlf. 56 96 68 50

KL Guld & Sølv
Østergade 2 • 3720 Aakirkeby • Tlf. 56 97 41 02

Gudmingegård Maskinstation
v. Karl Anker Svendsen
- Aut. kloakmester
- Styret underboring i jord og klippe
- M.M.

56 48 40 26
Mobil 40 34 40 26

RØNNE REVISION
Statsautoriseret Revisionsvirksomhed
St. Torvegade 12 · 3700 Rønne · Tlf. 5695 0595
www.ronnerevision.dk

Fannikke
Søndergade 48 · 3700 Rønne
Tlf. 5695 1269
mail: kundeservice@fannikke.com

AXEL SØRENSEN A/S
Aut. EL & VVS installatør
EL
VVS
VENTILATION
Døgnvagt tlf. 5695 0569 as@axels.dk www.axels.dk

Restaurant Stenby Mølle
Restaurant Stenby Mølle
Spellingevej 1
Rø • 3760 Gudhjem
Tlf. 56 48 88 40
www.stenbymolle.dk

Hun samlede brevene i Aarsballe

Af Holger Larsen, Bhs. Tidende

Anne Grethe Schou, tidligere Aarsballe, Rønne, er død, 94 år.

Anne Grethe Schou voksede op i Aarsballe, hvor hun også levede det meste af sit lange liv. Her vil hun af lidt ældre mennesker især huskes for, at det var hende, der havde det lokale brevsamlingssted i Aarsballe by - en slags miniposthus, hvor man i mindre bysamfund kunne indlevere breve og pakker og betale regninger. Det var også her, de lokale postbude gik ud fra.

Det var et job, hun arvede fra sin svigermor, og som hun havde i cirka 30 år fra 1961, indtil brevsamlingsstedet lukkede i begyndelsen af 1990'erne.

Postvæsenet kom i det hele taget til at fylde en del i hendes liv. Hendes mand, Henning Schou, var postbud - dog ikke i Aarsballe, men i Hasle.

- Brevsamlingsstedet var i vores hjem, så det betød, at mor var der for os børn, min bror Verner og mig. Hun var glad for håndarbejde og strikkede og syede til os, da vi var små. Hun var meget glad for børn og havde i mange år feriebørn fra Sydslesvig. Nogle gange var det ét barn, andre gange to, husker datteren Gunver Schou.

- Mor var meget glad for naturen, og der var to haver til huset i Aarsballe. Der blev lavet lidt sjov i familien med, at forhaven så absolut var mors.

Anne Grethe Schou blev 94 år. Privatfoto

Da brevsamlingsstedet lukkede, passede det med, at Anne Grethe Schou kunne gå på efterløn. Hun var blevet alene i det store hus i Aarsballe, efter at Henning Schou døde i 1987. Hun valgte derfor at sælge og flytte ind i en andelsbolig i Rønne - i Postgården tæt på det nu tidligere posthus.

Hun engagerede sig som pensionist i Rønne Pensionistforening, hvor hun har været kasserer og med i aktiviteterne i Sagahuset.

- Hun var glad for at få besøg, og især for at få børnebørnene på ferie, både i Aarsballe og i Rønne. Hun boede i andelsboligen indtil sin død. Hun fik hjælp til rengøring og personlig pleje, og jeg købte ind for hende. Men ellers klarede hun sig selv, fortæller Gunver Schou.

Anne Grethe Schou efterlader sig sønnen Verner, der bor i Thy, og datteren Gunver i Rønne, fire børnebørn og to oldebørn.

Henning Pihl cyklede med våben som blev kastet ned i faldskærme

Af Birgitte Borgen Müller Marcussen, Almindingen

I år 2000 talte jeg med Henning Pihl (1922-2002) om hans aktiviteter i modstandsbevægelsen, men vi aftalte, at hans oplysninger først måtte bruges offentligt, når han ikke var mere.

Jeg nævner i artiklen en række personer, som vi begge kender. Jeg ved, at de var aktive i modstandsbevægelsen, men for Henning Pihl var det ny viden.

Eksemplet viser, at man kendte personerne i egen gruppe, men ikke personer derudover. Efter krigen har de ikke været organiseret på nogen måde, men hans gruppe tog efter krigen imod Frederik 9., mens han endnu var kronprins. Ellers har gruppen ikke været samlet. Kronprins Frederik blev konge i 1947.

Hvervet i Aarsballe

Henning Pihls gruppe havde B. Bendixen som leder. Han var politibetjent i Rønne. Gruppen begyndte i 1943. Gruppens samlingssted var Rø Savværk.

Henning Pihl blev hvervet af Knud Pedersen Fiil (1924-98), som var fra Brugsen i Aarsballe. Hans far var Christian Fiil.

En anden person var Aage Dusinius Nielsen (1919-2005) Han var svigersøn til Sofus Hansen på Bolsterbjerg. Han boede i "Pax" (Bolsterbjergvej 18), der ligger mellem "Hedebo" og "Gammelly". Aage Nielsen var senere rutebilchauffør.

Gunhard Ferdinand Hansen (1914-78) på Stenvang i nærheden af Aarsballe var et tredje medlem. Han havde senere Lundsgård (Lundsgårdsvej 3).

Gruppen fik våben, der blev kastet ned i faldskærm, hentede dem og cyklede dem videre til Alfred Lind, Brogård. De gemte våbnene under frakkerne, og de cyklede med cirka 100 meters afstand.

Forreste mand havde ikke våben. Hvis han blev standset, skulle han række hånden i vejret som advarsel til dem, der var bag ham. De skulle så forsvinde ind til siden.

Gruppen transporterede våben flere gange, og det lykkedes hver gang.

Bombardementet

Da Rønne var blevet bombet, blev modsrandsgruppen beordret ud til Rønne og skulle ind i bøjn. Orla Sonne (1914-97) var vognmand i Aarsballe og kørte Aarsballe-boerne til Rønne, der var murbrokker og glas.

Frihedskæmperne fra Rønne kom ikke ind til bøjn - de lå ude ved Sejersgård (Haslevej 100) Senere har jeg mødt Bent Kyhn (1928-2003), der kunne fortælle, at de frygtede, at der skulle komme flere bølger af bombardementer.

Vagtopgaver

Modstandsfolkene blev posteret forskellige steder. Henning Pihl gik også vagt i Nyker. To mand med maskinpistoler skulle gå vagt ved den fløjer, der landede. Mandskabet forsvandt. Den yngste vagt var Olaf Mortensen (1920-87), cykelhandler i Nyker.

- Vi boede ellers ude ved lufthavnen. Der blev smidt halmknipper ind i en hestestald. Der sov vi. Vi spiste på sygehuset, husker Henning Pihl.

- Tyskerne havde en lejr i bakkerne ved Simblegård. Vi kørte rundt og hentede tyskerpiger og bragte dem til Simlegårdslejren. En del var blevet klippet. Piblana var låst inde. Når de skulle på toilettet, skulle de knagga på døren.

- En dag, hvor det var herligt solskin, havde vi alle lyst til at komme ud i solskinnet. Da gruppen af piger var kommet ud, provokerede de os og klædte sig nøgne. Men vi lod som ingenting. Efter en time blev de beordret ind igen.

- Når pigerne fik besøg, skulle de mødes med familien ved det høje ståltrådshegn, der var rundt om lejren. Vi, der var vagter, skulle følge med og høre, hvad de snakkede om, fortæller Henning Pihl.

- I lejren blev der lavet mad både til piblana og til vagterne. Når der blev serveret stegte sild, måtte piblana spise lige så mange kartofler med sovs, som de ville, men de fik kun én sild. De var under vos - det var vi enige om. Det var de rigtige, vi fik fat i, slutter Henning Pihl.

Her var der smedeværksted i 119 år

Af Holger Larsen, Bhs. Tidende

Emmy og Kaj Hermansen ses her foran smedeforretningen Nymønt, som blev afhændet i 2018. Foto: Allan Rieck, Bornholms Tidende

"Smedemester H. A. Hermansen" stod der stadig på det flotte dørskilt, da smedemester Kaj Hermansen i 2018 solgte Nymønt-værkstedet på Splitsgårdsvej, der i 1889 blev grundlagt af hans farfar, nævnte H. A. Hermansen.

- Det gør mig ondt, men alting får en ende, sagde Kaj Hermansen ved den lejlighed til Bornholms Tidende. Han blev selv født på Nymønt for nu 97 år og drev selv virksomheden fra 1950 og frem til lidt efter 2000.

Kaj Hermansen er ikke helt klar over præcis, hvornår hans farfar startede virksomheden. Men nogle gulnede avisudklip omtaler smedemester H. A. Hermansens 40 års-jubilæum i 1922. Virksomheden er altså fra 1882.

Kaj Hermansens far, Carl Hermansen, overtog Nymønt kort efter 40 års-jubilæet.

Nymønt startede som smede-, maskin- og karetmagervirksomhed, men har skiftet arbejdsområder efter behov. Til slut hed den Maskinforretningen Nymønt. Kaj Hermansen solgte i mange år de danske Bukh-traktorer og senere Zetor, og han solgte i en periode også mejetærskere.

Nymønt har aldrig været nogen stor virksomhed. Kaj Hermansen havde på det højeste tre-fire ansatte. Da han selv blev ældre, var udviklingen ikke længere så gunstig.

- Da den sidste lærling var blevet udlært, solgte jeg alle mine brugte traktorer og købte et sommerhus.

Siden gik Kaj Hermansen og puslede lidt med at sætte en veteranbil i stand, og han har også haft en gammel motorcykel. De er nu solgt, og siden salget af Nymønt i 2018 har Kaj Hermansen og fru Emmy boet på en adresse i Rønne.

Kaj Hermansen ses her yderst til højre på Amagers nyslåede danmarksmestre for hold i 1958. Mesterskabet blev sikret efter en spændende afslutning mod Randers - en match, der sluttede 27-27.

Kaj var øens speedwaystjerne

Af Kim Holm, Muleby (opdateret af Kjeld Lundbæk)

Kaj Hermansen er - og forbliver nok i al fremtid - Bornholms eneste danmarksmester i speedway.

Den nu 97-årige smedemester fra Klemensker var i 1950'erne mellem Danmarks bedste speedwaykørere. Han fik flere gange top 6-placeringer i de individuelle DM-finalestævner. I 1958 blev han danmarksmester for hold med Amager, som han, efter et mellemspil med klubben Kulsvierne i Hillerød, flyttede til, efter at den lokale bane i Robbedale var blevet medlagt i 1955.

- At melde mig ind i en klub ovre var min eneste mulighed for at beholde licensen, men jeg boede på Bornholm hele tiden, selv om jeg ofte rejste af sted til stævner, fortæller Kaj Hermansen i dette interview fra 2009.

Kaj Hermansen deltog i de største stævner i Danmark dengang – også i de internationale af slagsen. I Elektrolløbet, der senere blev til Toms Guldbarreløb, på Charlottenlund Travbane, blev han nævnt blandt favoritterne i selskab med den svenske verdensstjerne Ove Fundin.

Det blev også til flere optrædener i Guldbarreløbet – dengang årets store begivenhed i dansk motorsport med 20.000 tilskuere på lægterne. Disse travbaneløb kørtes typisk som 1000 meter jord- eller sandbaneløb mod 400 meter på slaggebane i traditionel speedway. Farten kunne komme op på 150 kilometer i timen, mens topfarten i speedway typisk nåede 100 kilometer i timen.

Kaj Hermansen på forgæves jagt efter spor af den gamle bane i området ved Smedegårdsvej i Rønne. Men takket være hjælp fra kort fra Bornholms Regionskommune lykkedes det ganske præcist at fastslå, hvor banen lå.

Det var ikke nemt

I 1952 – da interessen for speedway toppede på Bornholm - startede den 25-årige smedemester fra Klemensker med den motorcykelsport, som havde interesseret ham siden militærtiden i slutningen af 40'erne i København. Men han var ofte alene bornholmer i kampen mod de udenøs kørere, samtidig med at stævnerne på banen i Robbedale blev færre.

- Det var ikke nemt at få råd og tid til det, husker han. Der var ikke noget, der hed sponsorer dengang, men jeg fik dog en overgang gratis vegetabilsk olie fra Castrol. Vi fik også lidt startpenge, som steg, efterhånden som man blev bedre, men det rakte langtfra til at dække udgifterne.

Kaj Hermansen kan på sine gamle dage glæde sig over at have banerekorden med stående start for tid og evighed. Den blev sat i 1953 på en 20 år gammel Norton-cykel, der senere blev skiftet ud med en rigtig speedwaycykel af mærket J.A.P., som var det mærke, topkørerne brugte dengang.

- Jeg havde lige overtaget min fars forretning i 1950, så jeg arbejdede om dagen, og lå og rodede med cyklen om natten. Og i weekenden kørte jeg. Ofte var jeg til stævner ovre. Det var hårde år med mange udgifter og slid og slæb, men det var jo min store interesse for sporten, der drev det, fortæller han.

Det kunne også dengang gå hårdt for sig i speedway. Ofte ser man kørerne i dag komme ud for ganske alvorlige ulykker.

- Der var da også uheld dengang, men alligevel forbavsende få. Man slap som regel med at tage nogle kolbøtter og lærte jo at tage fra. I dag har man mere effektive faldhatte – som vi kaldte styrthjelmene dengang - samt visir og beskyttende dragter. Det kendte man ikke til dengang, så vi var jo noget mere ubeskyttede.

- I dag har cyklerne også en skærm bagpå, der begrænser baghjulets mulighed for at kaste støv og slagger op i luften. Dengang kørte vi ofte i en stor sky, hvor skidtet stod os om ørerne, husker Kaj Hermansen.

- Banerne var ofte også bløde. Jeg husker især en gang i Kolding, hvor dommerne ikke kunne se forskel på os fire ryttere, da vi kom i mål. De måtte rense os med sildekassetræ for at finde ud af, hvilken rækkefølge vi var kommet i mål i.

Banen i Robbedale

Robbedale-banen blev anlagt i 1950, men fik kun en cirka fem år som aktiv bane, inden økonomien fik Bornholms Motor Sport til at opgive den. Allerede ved købet og anlæggelsen af banen havde foreningen pådraget sig en gæld på 20.000 kroner (340.000 nutidskroner), og økonomien blev aldrig rigtig sund.

Kaj Hermansen husker den bornholmske bane som en bane, der rent faktisk kunne være blevet en af de bedste i landet.

- Men den var for blød, og blev hurtigt opkørt. Derfor fik man en masse skidt i hovedet, hvis ikke man lå forrest. Til gengæld var den lavet perfekt med hævede sving, så man kunne køre med gashåndtaget i bund hele vejen. Det var en hurtig bane, og havde man kunnet bevare den, og gøre underlaget lidt hårdere, så havde man haft en perfekt bane, som mange gerne ville have rejst hertil for at køre på.

Banen lå i Robbedale lå for enden af den nuværende Smedegårdsvej og skåret over af den nuværende landevej, der går fra Vibegårds Runddel ud mod lufthavnen.

Der var allerede i årene omkring 1. verdenskrig afviklet enkelte motorcykelløb på Galløkken. I 1930'erne blev der anlagt en bane ved Haslevej i Rønne, og fra 1947 til 1950 kørtes speedway skiftevis på det dengang nye Rønne Stadion og som meget populære jordbaneløb på travbanen i Hareløkkerne - ofte med 2-3000 og helt op til 4.000 tilskuere.

I 1951 var der hele fem stævner på banen uden for Rønne, og Bornholm havde populære kørere i Viggo Holm, Bue Jensen og Poul Møller. Men dels var speedway dengang som nu en dyr og besværlig sport at involvere sig i. Det krævede en vis teknisk kunnen, det kostede penge i materiel, rejser samt brændstof, og pengene var små i efterkrigstiden.

Robbedale-banen var også de obligatoriske 400 meter, hvad alle baner bestemt ikke var i de år, så der kunne rent faktisk afvikles internationale stævner i Rønne. Men banens permanent dårlige økonomi blev efterhånden en for stor klods om benet på Bornholms Motor Sport, og da intet tydede på, at interessen for speedway skulle genopstå, blev man enige om at sælge den. Klubben i Rønne meldte sig ud af Dansk Motor Union, og Kaj Hermansen blev nødt til at skifte klub for at kunne fortsætte med at køre.

Sidste løb i Skive

Men i starten af 1960'erne var det slut med det spændende liv på danske og udenlandske speedwaybaner. Efter en godt ti år lang karriere, der startede i 1952 og sluttede i 1963 med et DM-løb på Skive Travbane, var det uigenkaldeligt slut for Kaj Hermansens speedwaykarriere. Arbejde, og børn, der kom til, trak for store veksler, og det var ikke nemt at være speedwaykører på Bornholm uden bane og altid rejsende til stævner udenøs.

Gennem årene har det trukket i Kaj Hermansen at køre speedway igen, men travlhed med smedeforretningen Nymønt og familie samt den manglende bane forhindrede, at der kunne blive tale om et sent comeback på speedwaybanen.

- Jeg gik ellers på et tidspunkt og drømte om at samle nogle af de gamle kørere fra dengang og lave et løb her på Bornholm, fortæller Kaj Hermansen, der først i en alder af 91 år afhændede smedeforretningen på Splitsgårdsvej.

I mange år blev det i stedet for til et slag golf med andre veteranspillere på Dueodde-banen hver torsdag formiddag – når det nu ikke kan lade sig gøre at køre speedway længere.

Den i dag 97-årige Kaj Hermansen bor sammen med sin hustru stadig i eget hus i Gartnervangen i Rønne.

Borgmester Jacob Trøst – her på scenen ved Folkemødet i Allinge – genopstiller ikke ved kommunalvalget i 2025.

Lokale stemmer til salg

Af Kjeld Lundbæk

May the best man win, lyder et valgslogan.

Men i lokalpolitik, og især måske på Bornholm, ser man gerne, at der er én eller flere kandidater fra ens eget lokalområde, der bliver valgt ind i kommunalbestyrelsen.
Ved kommunalvalget i 2021 var der tre kandidater med bopæl i Klemensker, der opnåede valg: Jacob Trøst, René Danielsson og Kirstine van Sabben.

Dette flotte resultat bliver måske ikke gentaget, når vi skal til valg igen om et år.

Forleden meddelte Jacob Trøst, borgmesteren med bopæl i Kleven, at han ikke genopstiller. En mavepuster for De Konservative, der ellers stod til fornyet fremgang med den alfaderlige Jacob Trøst som spidskandidat. Personligt fik han 1.999 af de 2.896 partistemmer i 2021, selv om han for de fleste var en ukendt størrelse, da valgkampen blev indledt. Selv om De Konservative kun fik 164 stemmer i Klemensker, så var der trods alt tale om en lokal fremgang på 9,9 procent.

I den anden ende af sognet bor Kirstine van Sabben, der, som det ser ud lige nu, meget vel kan blive den eneste kandidat med Klemensker-rødder i forreste række ved valget i 2025. Hendes Bornholmerlisten fik 209 Klemensker-stemmer sidste gang, de fleste formentlig personlige, men problemet for van Sabben kan blive, at hun næste gang stiller op for Moderaterne.

2021-valgets topscorer i Klemensker blev ikke uventet René Danielsson, hvis Dansk Folkeparti høstede 391 stemmer. Den succes kan også blive svær at gentage, fordi den brave Danielsson siden sidst har skiftet adresse til Rønne. Den slags spiller altså også en rolle i lokalpolitik.

Er der andre Klemensker-boer, der tør udfordre den siddende kommunalbestyrelse? Det vil de kommende måneder vise, når partierne sammensætter kandidatlisterne til valget i 2025.

Hun var som en mor for håndboldholdene

MINDEORD

Ruth Christiansen, tidligere Søsende i Klemensker, døde den 3. november, 86 år. I den anledning har vi fra Bjarne Dam Jensen og Kjeld Lundbæk, tidligere ledere i Nyker/Klemensker Håndbold og Klemensker Idrætsforening, modtaget disse mindeord:

Ruth Christiansen var meget aktiv i det lokale foreningsliv i Klemensker, hvor især håndbolden stod hendes hjerte nær. Hun blev indvalgt i håndboldudvalget i 2. kreds Klemensker som suppleant i 1976, blev fuldgyldigt udvalgsmedlem i 1978 og fortsatte som håndboldformand i årene 1982-86, efter at de to idrætsforeninger i Klemensker var blevet slået sammen til den nuværende Klemensker Idrætsforening.

Bjarne Jensen udtaler:

- Jeg sad i den grad i håndboldudvalget sammen med Ruth. Hun var en stor berigelse for hele udvalget, og jeg tænker tilbage på den tid med stor glæde. Hun var en gave for håndbolden. Altid arbejdsom og konstruktiv. Og heldigvis aldrig bange for at ytre sin mening.

Kjeld Lundbæk tilføjer:

- Ruth var med sin store erfaring fra håndboldbanen i bogstaveligste forstand som en mor for alle håndboldspillere i Nyker/Klemensker, og hun opnåede da også i sin lange karriere som aktiv at spille på hold sammen med den ene af sine døtre. Et fantastisk menneske.

Ruth Christiansen delte interessen for håndbold med sin mand, Jørgen, der i mange år var fast mand på førsteholdet, og de to døtre, Grethe og Lotte, var også dygtige håndboldspillere - Grethe som målvogter i 1. divisionsklubben Gladsaxe/HG, og Lotte i en anden af de danske storklubber, FIF på Frederiksberg.

Ruth Christiansen var født og opvokset i Rønne, blev i 1959 uddannet som sygeplejerske på Bornholms Centralsygehus og vendte hertil efter en kort afstikker til København i 1965. På sygehuset var hun især kendt for sin indsats i røntgenafdelingen, og i en længere periode var hun også tillidsmand, senere fællestillidsmand, for sygeplejepersonalet på Bornholms Hospital.

I 1992 flyttede Ruth og Jørgen Christiansen til Østre Sømarken, og som pensionister blev de ivrige bridgespillere. Desuden var de inkarnerede vandrere. Caminoen i Spanien gennmførte de to gange, ligesom der ikke er en plet på den græske favorit-ø Skopelos, de to ikke har opsøgt på deres mange vandreture.

Æret være Ruth Christiansens minde.

Jyl i Klemensker

Se nu er det snart jul igen ... på bornholmsk

**Se nu e det snârt jul ijen - det må vi jo ertjenja
vi løver i butikker hen – å brygger många penga
for julatræ å pynt ska hâ – å monga julagaver
å flæskastæj å ândestæj – skal fyjla vores maver
så e'ed nemli jul ijen – ja jul ijen – ja jul ijen
å jul ijen – å jul ijen – å jul ijen**

**Ja nyda denja julatidj – ska raska pibla – horra
å mon a julen denj bli'r hvid – vi kanj hverandra sporra
for hvis a vi nu snevæjr får – om ski og kjælka snakka
så turen denj te krau'ijn går – der e enj finer bakka
Så kanj vi tâ enj kjælkatur – en kjælkatur – en kjælkatur
en rajti – rajti – rajti – dajlij kjælkatur**

**På Krau'ijn der enj massa sjer – de e så kreativa
vi ajle helt forpustad bli'r – de tiden væk ej sniva
ja Krau'ijn e enj stjerna klâr – som ajle folk kanj finga
på korted nu vi Klem'sker hâr – ja ajle klokker ringa
Vi e så glâ for Klem'sker Kro – for Klem'sker Kro – for Klem'sker Kro
denj favner bredt om ajle – vores Klem'sker Kro.**

**Vi hâr'ed godt i Klem'sker, ja – vi ka' hveranra gassa
vi støtta op om tingen ska' – vort fællesskav ska passa
ja K I F og K L B og Brøgsen, Krauijn – kjærka
Lokalhistorisk - go'a ting – vort sammenhold forstærka
Vi ønska vos enj glæ'lig jul – en glæ'lij jul – en glæ'lij jul
en rajti – rajti – rajti – rajti GLÆ'LIJ JUL**

(der e garanterad bådde stavefajl å grammatikvrøvl)

Tekst: Irene Ingvorsen

Klemensker Sogns Lokalarkiv

Fælleshuset - Stadionvej

Program

Onsdag den 5. februar

Hans Askou kommer og fortæller om et liv med musik

Hans Askou

Onsdag den 5. marts kl. 19.00

Finn Ole Nielsen fortæller om kirken, runestenene og krypten

Finn Ole Nielsen

Onsdag den 19. marts kl. 19.00

Generalforsamling

Indkommet til arkivet siden sidst

Det strømmer fortsat ind med arkivalier, og det er glæder os meget. Heldigvis er vi også blevet flere til at hjælpe med arbejdet. Men der er stadig plads til flere hjælpere. Så hvis du har lyst til at give en hånd med, så er du velkommen hver onsdag fra 19.00 – 21.00. Der er ikke mødepligt, og du kommer, når du har tid.

1. Bjarne Dam Jensen – fotos fra bager Jensen og Nyker/Klemensker Håndbold
2. Søren Prag - materiale vedrørende KLAK
3. Jens Ole Riis - bøger af N.P. Skovgaard, bøger fra Bornholms Museum/Kunstmuseum samt en del historiske bøger om kongefamilien.
4. Christian Grønbjerg – billeder fra Klemensker Køre- og Rideforening
5. Kaj Hermansen, Nymønt – diverse dokumenter, billeder og avisartikler
6. Jacob Dam – to albums fra Skyldvang
7. Finni Dahl – fotos fra Klemens Storegade
8. Kjeld Lundbæk – KIF-blade fra 1991

Ca. 30 mennesker deltog i den stiftende generalforsamling i 1991

Fra foreningens start i 1991

Nedenstående er klippet fra foreningens protokol. Mange vil nok genkende de omtalte personer.

Ved den stiftende generalforsamling tirsdag den 30. april klokken 19.00 var cirka 30 mennesker mødt op. Efter en fællessang gav Helge Strand-Holm og derefter Eyvind L Lind en kort orientering om baggrunden for stiftelsen af en lokalhistorisk forening.

Efter at Frede Gregersen var valgt som mødets dirigent, gennemgik han de forinden uddelte vedtægter punkt for punkt. Enstemmigt vedtog man at kalde foreningen "Lokalhistorisk Forening for Klemensker og Omegn".

Eyvind L Lind blev valgt som formand, Orla Kofod som næstformand, Niels Tolstrup som kasserer, Aase Lind som sekretær, Ole Madsen som suppleant, Helge Strand-Holm som arkivleder og Ole Aaby Svendsen som revisor.

Helge Strand-Holm oplyste, at lokalhistorisk forening havde fået til huse i et loftsværelse på hjemmet i Klemensker, hvor man ville holde en ugentlig åbningstid.

Efter kaffepausen var der lejlighed til at tegne sig som medlem af foreningen, hvilket alle benyttede sig af.

Kom og besøg lokalarkivet

Åbent hver onsdag fra 19.00 – 21.00 eller efter aftale med arkivleder Hans Aage Jeppsen, Ndr. Lyngvej 14, telefon 22301731.

Måske kan arkivet hjælpe med arkivalier til din slægtsforskning. Vi har mange skole-, konfirmations- og andre billeder fra Klemensker Sogn.

Et medlemskab af Klemensker Sogns Lokalhistorie koster kr. 75,- pr. år og vil være en god støtte til vores arbejde.
Beløbet kan indbetales på konto 0650-6895659027 eller på Mobilepay 1909BU.

Klemensker IF

Forretningsudvalg:
Formand og postmodtager:
Bo Sonne 3066 3227
bosonne.kif@gmail.com

Næstformand: Ivan Hansen 6130 8801
ivan@klemensker-if.dk

Kasserer: Irene Ingvorsen 2035 9006
irene@klemensker-if.dk

FU-medlem: Jacob Nissen 2129 1830
jacob@klemensker-if.dk

Irene Sonne Nielsen 5118 6814
irenesonnenielsen@gmail.com

Lone Kristoffersen 2242 1139
kristoffersen09@gmail.dk

Badminton: Erling Frederiksen 2460 0279
erlingf@mail.dk

Fitness og Indoor cycling:
Harry Olsen 2680 6779
olsenlandin@gmail.com

Gymnastik: Tommy Andersen 2330 8924
heltom@mail.dk

Folkedans: Keld Olsen 5695 2836
damolsen@tdcadsl.dk

Petanque og Motion:
Gert Sørensen 2175 3560
gertsoersen@godmail.dk

Skydning: Lasse Mogensen 2244 3759
lasse.mogensen@hotmail.com

Banko: Birgit Hansen 2621 6580

KIF-Genbrug: Yvonne Dam 2553 6481
yvonnekofoddam@gmail.com

Leje af KIF's lokaler:
Irene Ingvorsen 2035 9006
irene@klemensker-if.dk

Kræmmermarked:
Bodil og Kim Wiese
bodilwiese@hotmail.com

Loppemarked: Lise Hansen 4111 1651
lisehansen02@gmail.com

Webmaster på www.klemensker-if.dk:
Ulla Ipsen 5696 6312
ullaipsen.kif@gmail.com

Hvis vi ikke svarer på vores telefoner, så send en sms, og du vil blive kontaktet så snart som det er muligt.

Støt avisen på Mobilepay

Scan koden med din telefon

Feriestedet Skovly ligger i herlige omgivelser på Krashavevej

Feriested med en lang historie

Af Kjeld Lundbæk

Feriestedet Skovly på Krashavevej ligger på en af de yderste matrikler i Klemensker, og måske var det også derfor, at to turister, der havde booket plads på stedet, i sommer blev sendt til Hotel Skovly i Rønne, da de i Klemensker spurgte om vej til Skovly. Herfra blev de dog dirigeret videre til Krashavevej 19.

Ejendommen Skovly er ifølge lokalhistorikeren Jesper Vang Hansens optegnelser på bornholmerting.dk opført i 1898, men har sin oprindelse i 1867, hvor jorden, en lynglod, blev solgt til husmand Hans Pedersen på Stjernebakken (Krashavevej 15) for 76 rigsdaler. Han solgte den i 1890 videre til en søn, som i 1897 solgte den videre til Hans Madsen Kjøller, der ejede Hyldelyst, Dammegårdsvej 22. Han solgte året efter jorden til sønnen Martin Kjøller.

Martin Kjøller var den ældste søn blandt otte. I sin ungdom var han på højskole og var ansat på forskellige gårde med hensigt at lære om "landvæsen". Han byggede Skovly. Stenene til grundmuren blev samlet op fra marken, samtidig med at jorden blev gjort dyrkbar.

Det tog to år at bygge Skovly, hvorefter Martin Kjøller i 1899 giftede sig med Hansigne Dam, datter af skovfoged Hans Dam. Hustruen var med til at så træer og plante dem ud. Hun nåede også at se dem vokse sig store og blive fældet, fortalte hun i et 90 års-portræt i Bornholms Tidende den 14. april 1961.

Sommerpensionat

Fra 1940'erne blev ejendommen drevet som sommerpensionat ved siden af landbruget – en virksomhed, der blev drevet videre og udbygget af sønnen Emil Kjøller (1901-73) og hustruen Agnes. Skovly var i mange år mål for utallige skolerejser fra det øvrige land, som nød den gode hjemmelavede mad, den omkringliggende natur og udflugterne i Kjøllers egen bus.

Emil Kjøller var stærkt interesseret i sin hjemegns mange seværdigheder og Bornholms historie, og ved flere lejligheder holdt han foredrag om disse emner. Han påtog sig flere tillidshverv, bl.a. i Klemensker Kontrolforening, ligesom han gik stærkt ind for JAK-tanken [Jord-Arbejde-Kapital]. Han var desuden en agtet medarbejder i Adventistmenigheden.

Ved faderens død overtog sønnen Ejvind Rudolf Madsen Kjøller Skovly i 1974, men i 1979 blev der indgået en forpagtningsaftale med gårdejer Holger Hermansen, Aarsballe, som senere købte ejendommen i 1991. Det var også ham, der indrettede Feriestedet Skovly, som det ser ud i dag med otte lejligheder og fine fællesarealer med nær adgang til Rutsker Højlyng, golfbanen i Rønne og fiskerparadiset Krashave Mose.

Sparer 20 tons CO2

I maj 2018 blev Skovly forpagtet af den nuværende ejer, Lone Banke Rasmussen, som købte stedet allerede året efter.

- Det, jeg faldt for, var bl.a. beliggenheden ved marker, sø og skov, og så den ro, der er her på stedet. De tidligere ejere havde indrettet nogle gode lejligheder, men siden jeg overtog stedet, har jeg brugt en del penge og tid på at "opfriske" stedet, både ude og inde, fortæller Lone Banke Rasmussen.

Feriestedet Skovly har deltaget i projektet Bæredygtig Bundlinje Bornholm, der blev afsluttet i 2022.

- I den forbindelse har jeg gjort en række klimavenlige tiltag. I efteråret 2019 blev afsluttet en større udskiftning af oliefyret til luft-til-vand varmepumper, af elradiatorer til luft-til-luft varmepumper og af elvandvarmerne til brugsvandsvarmepumper. En udskiftning, der er blevet suppleret med hulmursisolering i tre af bygningerne og ekstra isolering. I 2023 kom der også solceller op. Alt i alt skulle det resultere i et beregnet sparet CO2-udslip på omkring 20 tons årligt.

- Feriestedet Skovlys faciliteter giver gode muligheder for ophold for grupper, f.eks. træningslejre, familieweekender, kurser eller lignende. Er man mere end 25 personer, kan man få hele stedet, inklusive de store fællesrum, helt for sig selv, understreger Lone Banke Rasmussen.

Det store fællesrum er blevet beriget med en masseovn, som tænkes anvendt i forbindelse med forskellige events i rummet. Foruden at give varme og hygge til rummet kan ovnens bagefag også anvendes til at lave pizzaer og anden mad samt lune boller og lignende.

Her er tænkt mange gode tanker

Af Holger Larsen, Bhs. Tidende

Lone Banke Rasmussen nyder stilheden på Feriestedet Skovly

- Jeg husker, at lige da jeg kom, kunne jeg ikke åbne terrassedøren i den lejlighed, hvor jeg selv bor. Da jeg så fik den åbnet, kunne jeg ikke lukke den igen. Da jeg gik på toilettet, var der lidt køligt, og så viste det sig, at varmen ikke virkede. Da jeg skulle i seng og ville trække gardinet for, faldt gardinstangen ned. Og sådan fortsatte det..

Der gik med andre ord "Halløj i Badehotellet" i det for Lone Banke Rasmussen, da hun i 2017 gjorde sin entré på Feriestedet Skovly - i første omgang som forpagter og fra efteråret 2018 som ejer.

Lone Banke Rasmussen erkender gerne, at der har været tidspunkter, hvor hun har tænkt: Hvad i alverden laver jeg her? For hun har taget et gevaldigt spring, helt alene, fra en stilling som seniorforsker ved Fødevareinstituttet på Danmarks Tekniske Universitet, til Krashavevej i Klemensker.

- Jeg havde i en del år tænkt på at flytte på landet, og jeg ville gerne have en eller anden form for turiststed, fortæller Lone Banke Rasmussen, der i mange år boede i Gentofte.

- Jeg kiggede først på nogle gårde i Nordsjælland, men det ville blive for dyrt. Så tænkte jeg Vestsjælland og måske Fyn. Jeg havde aldrig tænkt på Bornholm. Den eneste grund til, at Bornholm kom ind i billedet, var, at jeg et par år forinden tilfældigt havde bladret i en boligavis og set annoncen om det her sted. Det opfyldte sådan set mine kriterier.

- Jeg klippede annoncen ud og tog den frem en gang imellem. Jeg begyndte at læse lidt om Bornholm og fandt ud af, at det jo ikke tager så lang tid at rejse hertil. Det endte med, at jeg tog til Bornholm for at kigge på stedet første gang i maj 2017, fortæller Lone Banke Rasmussen.

Et år senere var hun i gang som forpagter og endte trods startvanskelighederne med at få en god sæson allerede det første år.

- Der var mange morgener, hvor man kunne sidde og spise morgenmad ude på terrassen og kigge ud over søen. Jeg kan li' roen her. Der er tænkt mange gode tanker her, siger Lone Banke Rasmussen.

Klemensker Vandværk

www.klemenskervand.dk

Takstblad mv. gældende fra 1. januar 2025

Anlægsbidrag: (excl. moms)

Ejendomme, byzone og landzone	12.000,00
Lejligheder og turistlejligheder	6.000,00

Tilslutningsafgiften dækker kun retten til tilslutning. Derudover betales de faktiske udgifter vedr. opgravning mv. Tilslutningsafgiften skal være betalt inden tilslutningen kan foretages.

Driftsbidrag, der opkræves forud pr. kvartal:

(excl. moms)

Vandpris pr. m³	7,00
Statsafgift pr. m³	6,37
Fast afgift pr. enhed pr. år	900,00
Vandspild og ulovlig havevanding (v. forbud)	1500,00
Lukke- og genåbningsgebyr, efter omkost. +	1000,00
Gebyr ved for sen indbetaling og mangl. aflæsning	100,00
Flyttegebyr, fraflytter	150,00

Betalingsdatoer: 10. feb. - 10. april - 10. juli - 10. okt.

Se mere på vores hjemmeside: www.klemenskervand.dk

Nyttige navne og numre – til opslagstavlen:

***Formand:* Ralph Kofoed**
Splitsgårdsvej 43. 3782 Klemensker, Tlf. 23678920.
ralle.kofoed@gmail.com

***Bestyrer:* Mikael Mogensen**
Brødløsevej 2, 3790 Hasle, Tlf. 2166 1728. klemensker.vandvark@gmail.com

***Kasserer:* Ingvar K. Olsen**
Kapelvej 63, 3700 Rønne, Tlf. 5125 1168.
klvv@mail.tele.dk

Andelsselskabet Klemensker vandværk

ORIENTERING

Jule- og Nytårshilsen
til Vandværkets forbrugere.

Som det fremgår af takstbladet for 2025 er prisen pr. kubikmeter uændret. Tilslutningsafgiften er ændret, således at prisen er den samme på land og i by.

Vi forventer at overgå til elektriske vandmålere i 2025 eller 2026 med fjernaflæsning. Til den tid kan det blive nødvendigt med prisstigninger, til finansiering af dette projekt.

Bestyrelsen ønsker alle en god Jul og et godt Nytår, med en opfordring om at få aflæst vandmåleren ved årsskiftet og få returneret aflæsningsskemaet til kassereren. Så er der penge at spare for det lille vandværk!

Med venlig hilsen
Ralph Kofoed
Mob: +4523678920
Mail: ralle.kofoed@gmail.com

Klemensker Jagtforening

www.klemenskerjagtforening.dk
Formand: Tage Ipsen, tlf. 2929 6950
Nye medlemmer optages gerne.
Kontakt blot formanden.
Se evt. mere på foreningens hjemmeside.

En god jagtdag behøver ikke en stor parade. Dagens udbytte blev ét stk sneppe.

Foreningsjagt i Pedersker

Foreningsjagten i Pedersker Plantage den 26. oktober blev afviklet som fællesjagt med Knudsker Jagtforening, hvor der blev drevet to såter fra hver af de to foreninger.

De 28 deltagende jægere havde en fin dag, i den flotte efterårsfarvede skov, hvor især flere rigtig store dåhjorte var en oplevelse at se. Der blev ikke set så meget råvildt i plantagen, hvilket sandsynligvis skyldes det meget fine og lune efterår, hvor rådyrene holder til i det åbne land.

Shelteren ved Pedersker Jagthus var igen en fin ramme om den traditionelle varme suppe mellem anden og tredje såt.

Efter jagten foregik dagens parade og frokost i Klemensker Jagthytte.

Foreningsjagter i Pedersker Plantage

Torsdag d. 28. december kl. 9.00

Husk tilmelding til Stefan Iversen tlf. 30 12 80 13 senest 7 dage før jagten.

Tekst og foto: Mogens Elleby

Klemensker Land- & Byforening

Bestyrelse:

Formand:	Philip Kjøller philipkjoller@hotmail.com	24 61 77 69
Næstformand:	Johnny Fagerlund Johnny@fagerlunds.com	61 12 07 19
Kasserer & sekretær:		
	Anni Nielsen kontormusen@gmail.com	28 12 96 31
Webmaster:	Mogens Lambrecht mogens@lambrecht.nu	20 15 32 45
Menige medlemmer:	Thure Tornbo Baastrup, Jacob Dam, Lone Banke Rasmussen og Poul Kjøller	

KONTINGENT

TIL FORENINGEN:

Husstand kr. 100 og enlige kr. 50 kan indbetales enten via MobilePay 50883, via Netbank:

Reg: 1551 Kontonr.: 495 259 0567

eller direkte til kassereren.

Husk navn og adresse!

Hilsen Kassereren

LOPPEMARKEDS-EFFEKTER

Har du loppemarkedseffekter, som du ønsker afhentet, så ring til KIF's loppemarkedsindsamlere:

Lise Hansen, tlf. 41 11 16 51
Email: lisehansen02@gmail.com
Klemensker IF

KLEMENSKER IDRÆTSFORENING 1983

KIF-GENBRUG

KIG IND I KIF-GENBRUG
på Lindevej 25 i Klemensker

Åbningstider:
Alle hverdage fra kl. 10.00 - 17.00
samt lørdag kl. 10.00 - 13.00

Hilsen Genbrugshjælperne

KIF Centret, Lindevej 25 og Klemensker-hallens Cafeteria

Udlejning til fester og møder m.v.

Kontakt:
Irene@klemensker-if.dk · Irene Ingvorsen 2035 9006

Fællesspisning i Klemensker

475 kuverter i 2024

Teamet for fællesspisning i Klemensker består af en gruppe mennesker, der kan lide at være sammen for at bidrage til Klemensker med fællesskab og godt humør.

Akkurat som mange andre i byen.

I løbet af året har vi haft ni fællesspisninger og serviceret 475 kuverter. Det bliver lige godt 50 personer pr gang,

Det er fantastisk og virkelig noget, der gør, at det sjovt at være med til at arrangere.

Mon vi sammen kan slå rekorden i det kommende år? Det kunne være mega sejt.

Vi ønsker alle en rigtig glædelig Jul og et godt og helsebringende nytår.

Teamet for Fællesspisning

Onsdag den 10. december serveres der flæskesteg.

Tilmeldingsfristen er udløbet.

KLEMENSKER LAND- & BYFORENING

KLEMENSKER IDRÆTSFORENING 1983

Nisserne skal ned

De søde nisser, der pynter i lygtepælene rundt omkring i byen, skal ned. Kom glad og giv en hjælpende hånd.

Vi mødes ved KIF Centret

søndag den 29/12 kl. 13.00

Medbring gerne en lille stige og saks/ tang til at klippe strips over med.

Der serveres kransekage og bobler som tak for hjælpen.

Ingen tilmelding, mød bare op!

Klemensker Land & Byforening

KLEMENSKER LAND- & BYFORENING

KIF / Banko

Julebanko 16/12 kl. 18.30

Nytårsbanko 30/12 kl. 18.30

Begge dage er der fine varekurve og mange ekstragevinster.

Mandag den 23/12 er der ikke bankospil.

Vi siger tusind tak til alle spillere og alle frivillige hjælpere i 2024.

ALLE ønskes en glædelig jul og et godt nytår.

Klemensker IF

AKTIVITETSHUSET "PIHLEN"

Aktiviteterne foregår i Fælleshuset
Sct. Klemensgade 26

Strikke- og hyggeklub:
Mandage kl. 9.00 – 11.00

Kortspil: Tirsdage kl. 13.30

Kontaktpersoner:
Grethe Johnsen, mob. 2324 1951
Kirsten Hansen, tlf. 5696 6297

SLØJDGRUPPEN:
er fortsat i kælderen på "Løvstikken"
Mandage kl. 8.30-11.30

Kontaktperson: Tonny Pedersen tlf. 5696 6783

NYE TILFLYTTERE?

Hvis nogen i Klemensker og omegn har kendskab til tilflyttere, må I meget gerne give besked til Hans Erik Pedersen fra bestyrelsen på tlf. 2022 2215. Så kan vi byde dem pænt velkommen.

Klemensker Land & Byforening

KLEMENSKER PENSIONISTFORENING

Året 2024 er ved at gå på hæld, og vi har haft et godt år, hvor vi har fået nye medlemmer i ny og næ.

Skulle der være nogen, der har lyst til at blive medlem af Klemensker Pensionistforening, kan I ringe til Birgit Gren, tlf. 4273 0640. Kontingentet er 75 kr. pr. år og kan betales på Mobilepay 369426.

Klemensker Pensionistforening vil gerne ønske alle en glædelig jul og et godt nytår.

Finn Ole Nielsen gæster Klemensker Pensionistforening onsdag den 28. marts

PROGRAM FOR VINTEREN 2025

Fredag d. 17. januar: Multikunstneren Herluf Skjerning Larsen (Luffe) kommer og underholder os.

Fredag d. 21. februar: Fastelavn med tøndeslagning og æbleskiver.

Fredag d. 7. marts: Generalforsamling iflg. foreningens vedtægter.

Fredag d. 28. marts: Finn Ole Nielsen fortæller om sin drengetid i Klemensker.

Alle arrangementer foregår i Klemensker Fælleshus, Stadionvej, kl. 14.00 -16.30, hvis ikke andet er anført.

HUSK: Der serveres kaffe/the og brød. Derfor medbring kop og 20 kr.

Kontaktadresser:

Formand:

Annmari Dahl - 2393 4204

mariesoe55@gmail.com

Kasserer:

Birgit Gren – 4273 0640

bbgreen10@gmail.com

Castrol

Bents Auto

Tlf. 40 31 42 13
Brommevej 4, Rø
3760 Gudhjem

Alle bilreparationer
Klargøring til syn
Små og store service
Moderne diagnoseudstyr
Autoriseret siden 2001

KLEMENSKER IF ØNSKER ALLE

EN RIGTIG GLÆDELIG JUL

OG ET GODT NYTÅR

1000 tak til alle de dejlig mennesker, der støtter op om vores idrætsforening
Det gælder alle vores medlemmer, som har fundet vej til vores aktivitetstilbud.
Vi føler stor taknemmelighed over for vores udvalgsmedlemmer, ledere/instruktører/hjælpetrænere. Det varmer at se dem alle gå til sagen med livsglæde og entusiasme.
De er guld værd for foreningen.
Det gælder også alle de trofaste hjælpere, der sørger for, at genbrugsbutikken, kræmmermarkederne og loppemarkedet er en stor succés. Ligeledes bankofolket, som stiller op hver mandag og tager imod vores trofaste, skønne bankospillere.
Sidder der nogen og tænker "Jeg vil også være med", så kom bare på banen. Alle har et eller andet, de kan bidrage med, så al hjælp vil blive modtaget med kyshånd.

Tak for alt i det år, der er ved at gå på hæld.

Mød hinanden med åbent sind og støt op om hinanden.

KLEMENSKER IDRÆTSFORENING

Super Dæk Aakirkeby holder dig altid køreklar!

Vi hjælper dig med alt fra services og alle slags reparationer, til dækskifte og vejledning om alle slags dæk.

Airconditionservice
Bremseservice
Olieskift
Sporing
Hjulskifte
Reparationer
Serviceeftersyn
Serviceaftale

SUPER godt DÆKKET

Brovangen 2
3720 Aakirkeby
Tlf. 76 15 36 40

BOSCH Service
SUPER DÆK Autoværksted

Sagnet om den lille mand og bjørnen

Af Søren P. Sillehoved

Navnet Bjørnegård kræver selvfølgelig en forklaring, og den sjoveste findes naturligvis i lokalarkivet. For nylig blev den også viderebragt i Bornholms Tidende af Søren P. Sillehoved:

For mange år siden havde ejeren sløjfet en kæmpehøj (gravhøj) for at få mere jord. Dengang havde gården et andet navn. Det var en god gård, og man var venner med de underjordiske, selv om de hver eneste julenat ville have gården for sig selv for at fejre julen med hele deres familie. Gården havde ødelagt hulen under kæmpehøjen, og aftalen var, at gårdejerens familie skulle gå i seng inden midnat.

Om eftermiddagen en juleaftensdag for mange år siden kom en mand til gården med en stor bjørn i snor fra et omrejsende cirkus. Manden spurgte, om han kunne låne laden som husly julenat. De fortalte manden om de underjordiskes julegilde, men han var ikke bange for dem. De lånte ham derfor det lune køkken og et hjørne, hvor bjørnen kunne sove på et tæppe. Han og bjørnen måtte gerne spise resterne af julemaden.

Da det blev midnat, gik gårdens familie i seng. Fem minutter efter blev hoveddøren åbnet, og ind i køkkenet vrimlede det med de små underjordiske. Den fremmede og bjørnen gemte sig bag kakkelovnen.

Først kom fire underjordiske bærende på en ældre kone, der blev sat i en stol for enden af bordet. Andre kom ind i køkkenet med store stege og søde sager, flotte lysestager, tallerkener og fade af sølv. Aldrig havde den fremmede set så meget sølv.

Pludselig opdagede de underjordiske den sovende bjørn, og en af dem gik hen og trak den i snuden. I samme øjeblik vågnede bjørnen og angreb brølende de underjordiske. De flygtede alle skrigende væk uden deres mad og sølvtøj. Bagefter spiste manden og bjørnen resterne og gik til ro.

Næste morgen vågnede familien og gik til køkkenet med manden og den store bjørn. De blev forbavsede over sølvtøjet, og manden fortalte om hændelsen og sagde, at sølvtøjet tilhørte gården som en betaling for husly. Bagefter solgte de sølvtøjet, det gjorde gården rig.

Året efter, dagen før juleaften, bankede det på gårdens hoveddør. Udenfor stod der en lille mand med det fineste tøj. Han spurgte, om de stadig havde den arrige kjætta (hunkat) på gården. De sagde, de havde mange, en af dem havde nemlig lige fået 12 små killinger. Da den lille mand hørte det, gik han slukøret væk. Bagefter kom de underjordiske aldrig mere til gården, så alle juleaftener var lige så fredelige som på andre gårde.

Efter den historie fik gården navnet Bjørnegård.

4-KLØVER-KLYNGEN

Følg vores aktiviteter:

https://www.brk.dk/Indflydelse-politik/Projekter/4-kløver-klyngen
eller via Facebook 4-KLØVER-KLYNGEN

Klemensker set fra oven - by night. Foto: Facebook

Dette luftfoto af Fredenshåb – også kendt som Centralen – blev taget i 1946. Billedet tilhører Det Kgl. Bibliotek

Historien om den første telefoncentral

Af Jesper Vang Hansen

Historikeren Jesper Vang Hansen, født på Rosenvænge på Bedegadevej, har i sin pensionisttilværelse sat sig for at beskrive samtlige landejendomme og gårde i Klemensker. Resultatet kan ses på hjemmesiden bornholmerting.dk, hvor vi blandt andet har fundet denne historie om Fredenshåb, Centralvej 3 – blandt ældre klemenskerboer stadig kendt som Centralen:

Fra at være en almindelig landhåndværkerejendom, bygget i 1845/1846 af skomager Peder Pedersen, der havde lejet jorden af Erich Hansen på Bjergegård, blev ejendommen fra 1882 et center for kommunikation og handel. Manden bag dette var Carl Johannes Holst Colberg fra Rønne. Han var bogtrykker og kendt for at etablere Colbergs Boghandel sammen med sin bror, Hans Gustav Colberg.

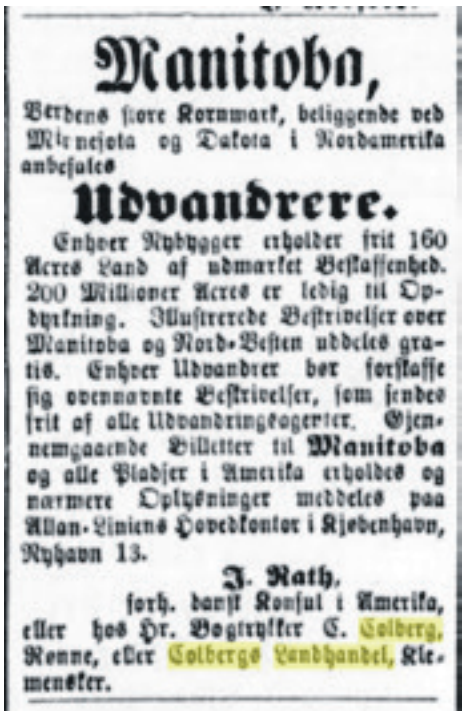

Manitoba,

Verdens store Kornmark, beliggende ved Minnesota og Dakota i Nordamerika anbefales

Udvandrere.

Enhver Nybygger erholder frit 160 Acres Land af udmarket Beskaffenhed. 200 Millioner Acres er ledig til Opdyrkning. Illustrerede Beskrivelser over Manitoba og Nord-Vesten uddeles gratis. Enhver Udvandrer bør forskaffe sig ovennævnte Beskrivelser, som sendes frit af alle Udvandringsagenter. Gjennemgaaende Billetter til **Manitoba** og alle Pladser i Amerika erholdes og nærmere Oplysninger meddeles paa Allan-Liniens Hovedkontor i Kjøbenhavn, Nyhavn 13.

J. Rath,
forh. dansk Konsul i Amerika,
eller hos Hr. Bogtrykker C. Colberg, Rønne, eller Colbergs Landhandel, Klemensker.

Carl Colberg formidlede også udvandrerrejser til det forjættede land Canada, hvilket fremgår af denne annonce i Bornholms Avis fra 1883

Da broderen i 1882 overtog boghandlen i Rønne, flyttede Carl og familie delvis til Klemensker. De første år var han lejer af bygningerne på 29. slg. grund, der senere får navnet Fredenshåb. I 1886 købte han bygningerne og jorden.

Starten på landhandlen kan tidsfæstes til medio november 1882, hvor Carl Colberg annoncerede i Bornholms Tidende. Han kaldte sin forretning som en "almindelig Høkerhandel", der ville holde priserne på samme billige niveau som i Rønne. Han ønskede også at sælge gryn og mel og have et brødudsalg. Som det var almindeligt for datidens købmandsvirksomhed, købte han landbrugernes smør, æg, fjerkræ, huder og skind.

Desuden ønskede han at etablere kommissionshandel med æg og sæd. Han lovede sogneboerne "reel og samvittighedsfuld Behandling".

Colberg drev også en slags agentur for emigranter til Canada. Her kunne man erhverve illustrerede tryksager, der reklamerede for det forjættede Amerika, hvor man gratis kunne få 160 acres land.

Landhandlen på ejendommen fortsatte efter Colbergs salg af ejendommen i hvert fald til 1905.

Carl Colberg var en initiativrig mand. I 1889 blev der indlagt telefon i ejendommen. Året efter blev ejendommen hjemsted for den første telefoncentral i sognet, kaldet Klemens Central. Landevejen fik naturligvis senere navnet "Centralvej".

Landhandlen og telefoncentralen blev et vigtigt mødested for sognets beboere. Her kunne man aflevere tekst til en annonce, som derefter blev indtelefoneret til Bornholms Avis og Amtstidende. Carl Colberg havde i kraft af telefoncentralen "fingeren på pulsen" . Det blev en kommunikationscentral til omverden.

Carl Colberg må have været stærkt involveret i telefonens udbredelse på Bornholm. I folketællingen 1901 omtaltes han som telefonentreprenør.

I 1912 oprettedes Klemens Nordre central på Lisenlund på Bedegadevej. Telefoncentralen på Centralvej kom derefter til at hedde Klemens Søndre Telefoncentral. Sognets to centraler blev nedlagt i 1932 og samlet i en telefoncentral i Nygade i Klemensker.

Telefoncentralen på Fredenshåb blev passet af en telefonekspeditrice. Ejeren kunne passe sit landbrug og sit håndværk. Der blev efterhånden lagt jord til ejendommen, der udviklede sig til et mellemstort firelænget landbrug med ca. 14 tønder land jord.

Carl Johannes Holst Colberg fik sat gang i mange initiativer på Fredenshåb. Foto: G. Stöckel, Rønne

Rykind til Halloween-fest

Af Kjeld Lundbæk

Mere end 300 børn - og endnu flere forældre og andre voksne - fyldte gårdspladsen til lidt mere end bristepunktet, da kroprarret på Klemens Kro, Linette og Rasmus Skov Lintrup, havde budt alle bornholmere indenfor til årets øens måske mest ambitiøse Halloween-fest.

Den let genkendelige Linette solgte aktivitetskort til børnene ved indgangen, hvor en røgmaskine også var med til at skabe den helt rigtige stemning af uhygge.

Aktivitetskortene kunne bruges i de mange flot udtænkte boder, hvor kroparrets mange venner, maskerede fra top til tå, stod for betjeningen. Krofatter selv havde formummet sig ind bag bardisken, hvor der også var en livlig omsætning.

På en lidt kølig dag var det også rart med de opstillede båltønder, som ikke bare var med til at sprede lidt varme, men også blev benyttet af de mange børn, som ristede de populære skumfiduser. Mere amerikansk kunne det næsten ikke blive.

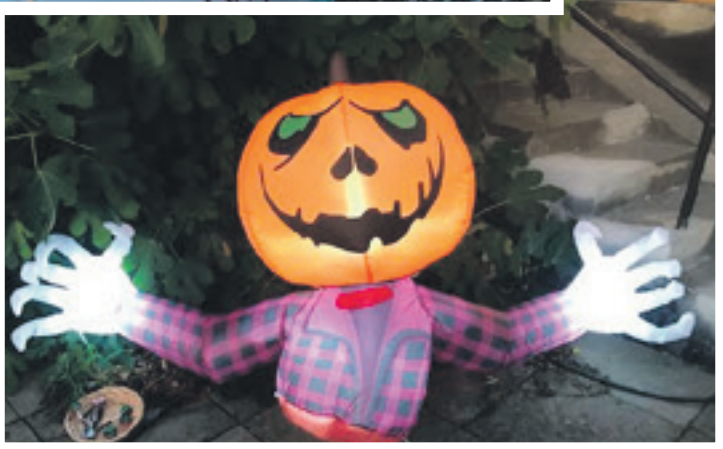

KOM TIL FÆLLESSANG I KIF-CENTRET

Den 6. november var 20 mennesker samlet i KIF-Centeret til den første omgang fællessang med Ann Kristin ved klaveret.

Selv om vi ikke var flere, var aftenen absolut en succes. Sang, fællesskab, lidt snak og kaffe og kage. Det kan altså noget.

Så bare mød op - vær med og bliv i godt humør. I det nye år synger vi den sidste onsdag i hver måned.

Kom - kom - kom - der er plads til rigtig mange i KIF-Centret.

Onsdag den 29. januar kl. 19.00
Onsdag den 26. februar kl. 19.00
Onsdag den 26. marts kl. 19.00
Onsdag den 30. april kl. 19.00

Nissens
Naturpleje

- Træfældning - Hækklipning
- Græsklipning - Plantning
- Beskæring - Buskrydning
- Pleje og vedligeholdelse

Jacob Nissen - tlf. 21291830
Splitsgårdsvej 7 - 3782 Klemensker
mail@nissens-naturpleje.dk - www.nissens-naturpleje.dk

Fælleshuset fik et navn

Af Kjeld Lundbæk

Det var været længe undervejs, men efter mange års bryderier med kommunen har vævedamerne og lokalarkivet i Klemensker nu endelig fået tidssvarende forhold at arbejde under i en af fløjene til den i 2011 nedlagte Klemensker Skole.

Adressen har i den mellemliggende periode været Bygning C, men nu kaldes stedet Klemensker Fælleshus. Det blev som omtalt i forrige nummer af Klyngeavisen afsløret, da tidligere bestyrelsesmedlem i Klemensker Land- og Byforening, Christine Holst, klippede den røde snor foran indgangen ud mod Stadionvej.

Christine Holst kom ind i land- og byforeningens bestyrelse i 2017, og det er om nogen også hende, der har bokset med de kommunale myndigheder, indtil hun trådte tilbage i 2023 - året, hvor der omsider også kom gang i renoveringen af den efterhånden stærkt forfaldne skolefløj.

Projektet blev sat i gang i 2017, men da nedrivningen af de omkringliggende lærerboliger var afsluttet, var bevillingen opbrugt, og Bygning C blev igen sat standby. Brugerne måtte leve videre med lokaler uden eget toilet, ingen køkkenfaciliteter og med fri adgang for ungdomsskolens elever i skolens hovedfløj.

I 2021 blev der afsat 810.00 kommunale kroner til Bygning C-projektet. Men så kom coronaen på tværs, og først i sommeren 2023 kunne håndværkerne tage fat på den nødvendige energirenovering, opsætning af en skillevæg ind mod hovedfløjen samt indretning af et nyt køkken, nye toiletter og et handicapvenligt indgangsparti.

- At stå her i dag er ligesom at være gået på barsel efter en graviditet, som har været i tolv år, og endelig en laaaang fødsel på to år, som undervejs måtte have vestikulerende midler for at få barnet bragt til verden. En laaaang historie, som burde have været meget kortere, sagde Christine Holst i sin indvielsestale.

Samtidig forærede hun en mappe med alle sagens akter og mange års avisomtale til lokalarkivet.

I dag benyttes lokalerne i Klemensker Fælleshus flittigt af det hele tiden voksende Klemensker Lokalarkiv, der tæller mere end 80 medlemmer, og vævekredsen, der består af tolv aktive vævere. Også pensionistforeningen har med virkning fra 2025 henlagt sine aktiviteter til Fælleshuset.

Cykling fra Klemens Kro

hver onsdag kl. 9.30 – ca. 12.00
rundt i 4-KLØVER-KLYNGEN.

BARE MØD OP!

Cykelhjelm benyttes!

Vi cykler 25-30 km i roligt tempo.

Kontakt: Kjeld Ole Rønne, mob 2331 6138

KLEMENSKER LAND- & BYFORENING

KLEMENSKER IDRÆTSFORENING 1983

Fællesspisning i Klemensker

(indtil vi holder sommerferie)

Onsdag den 15. januar kl. 17.30
Hakkebøf med bløde løg, kartofler, sauce og rødbedesalat
Vegetarbøf med bløde løg, kartofler, sauce og rødbedesalat

Onsdag den 19. februar kl. 17.30
Frikadeller, kartofler, stegt kål og hvid sauce
Vegetarfrikadeller, kartofler, stegt kål og hvid sauce

Onsdag den 19. marts kl. 17.30
Kyllingfrikassé med kartofler og rødbeder
Grønsagsfrikassé med kartofler og rødbeder

Onsdag den 16. april kl. 17.30
Krebinetter, kartofler, grønt og sauce
Grøntkrebinetter, kartofler, grønt og sauce

PRIS:
100 kr. for voksne - 50 kr. for børn 3-14 år
Gratis for børn 0-3 år
Drikkelse til rimelige priser - vand på bordene

TILMELDING:
Torben Jensen - mobil 2178 9123 (gerne sms)
eller mail: t@bobs.dk
senest torsdagen før arrangementet

Løbe(h)jul på Kroen

I fællesskab med Klemensker Løbefællesskab inviterer Klemens Kro igen i år til en gratis, social løbetur i fællesskab juleaftensdag, den 24. december.

- Sidste år var der ca. 50 løbere, som dukkede op til en dejlig syv kilometer lang løbetur rundt om Klemensker, fortæller kroejer Rasmus Lintrup.

- Vi mødes i varmestuen, hvor døren åbnes kl. 09.00. Vi løber ud fælles kl. 09.30, og efter løbeturen vil kromutter gi' en omgang varm kakao eller lumumba.

I år vil ruten være afmærket, ligesom løberne fra løbefællesskabet deler sig op, så der bliver løbet i lidt forskelligt tempo ruten rundt.

- Der er også mulighed for at løbe 3,5 eller 5,5 km, hvis de 7,0 km er for langt, understreger Rasmus Lintrup.

KL

Kirkebladet

Ny Kirke

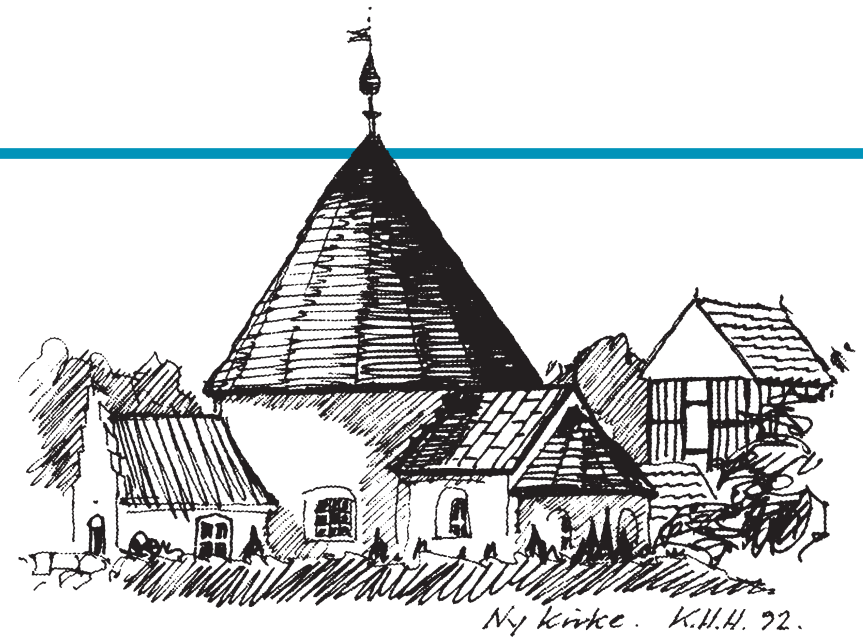

December - januar - februar nr. 6

Hilsen fra præsten

Tiden går hurtigt her i præstegården! Da det gik op for mig, at tiden var inde til at sende en ny præste-hilsen til Klyngeavisen, så blev jeg overrasket over, hvor hurtigt tiden er gået. Nogle af konfirmanderne har allerede fået deres "5. kryds", altså de har fået 5 ud af de 10 krydser, de skal have for at kunne blive konfirmeret. Så er de jo allerede snart halvvejs i forløbet – og inden længe, så er vi på vej ind i den travleste tid for præster, og det er jo december!

Sidste år, blev jeg jo ansat i september – og kirkeåret slutter altid i slutningen af november. Så det her er det første hele kirkeår, jeg slutter som præst. På den måde har det jo været let, at langt de fleste af teksterne, har jeg aldrig prædiket over, før jeg blev præst, så det er nemt at finde på noget at sige. Men er det mon nemt at finde noget nyt at sige om teksterne, når jeg engang har været præst i 40 år? Uha, tanken skræmmer mig!

Min store glæde her i disse tider har været konfirmanderne. Vi begyndte med blot seks konfirmander, men vi har sneget os op på 8-9 konfirmander. Inden jeg gik i gang som præst, var det min største bekymring, hvordan det nu ville gå med at stå for et helt konfirmandforløb. Men det går kun bedre og bedre, og min egen fornemmelse er, at det efterhånden er blevet let som en leg at have konfirmander – jeg sidder allerede nu og tænker, næsten halvvejs i forløbet, at jeg kommer til at savne dem, når de ikke er her mere.

I forløbet har vi leget bibel-stikbold. Det er ligesom normal stikbold, men i stedet for at sætte sig ned eller lave sprællemænd, når man bliver skudt, skal man løbe over til et bord, hvor man har sin bibel. Der skal man trække et bibelvers, hvor der mangler et ord, så skal man slå bibelverset op i biblen og finde ordet, der mangler i verset. Når man har fundet ordet, der mangler i verset, er man med igen!

Konfirmanderne er alle blevet skudt - og prøver at finde bibelvers!

Det var rigtig sjovt, specielt for mig, fordi jeg fik "pløkket" alle konfirmanderne og stod alene på banen og ventede på, at de livede op. Jeg havde tid nok til at tage et billede af konfirmanderne, der knoklede med at slå bibelvers op for at kunne "live op!" (se billede).

Hans Jørn driller en konfirmand!

Vi har også haft besøg af Hans Jørn Østerby. Han er sådan en "omrejsende-konfirmand-underviser", er det nok bedst at kalde ham. Det rigtige ord er nok "performer". Han laver både skuespil, gerne noget fra biblen, for konfirmanderne og synger kristne sange. På billedet kan I se, at en konfirmand bliver brugt til at fremføre tryllekunst.

Endelig har konfirmanderne også været inde i kirken, hvor de skulle være med til et løb, hvor de skulle finde alle de bibelske symboler og billeder inde i kirken. Der var en smule slik på højkant til den, der kunne finde flest symboler og bibelske billeder i kirken. Selvom det nok er en af Danmarks mest udsmykkede kirke, så kunne konfirmanderne faktisk ikke finde dem alle sammen! Nogle af dem er godt gemt, fx bag ved prædikestolen!

Tiden går hurtigt, og hyggen med konfirmanderne er min store glæde. Men tiden går heller ikke uden sorg i Nyker. For tiden er der en del bisættelser og begravelser i Nyker, og det mærkes også på arbejdspresset. Der bliver skrevet mange prædikener til opmuntring, trøst og til styrke for troen. Nogle gange når folks kære bliver begravet, så er det med "tak", og andre gange så siger man "ak" for det liv, der har været. Men i håbet om frelse hos Jesus, så behøver vi ikke have vores glæde i et liv fyldt med dage eller vores glæde i dage fyldt med liv. I troen på Jesus, er vi sat fri for sådanne bekymringer – for hos Jesus skal vi være glade for, ikke det fulde liv, men det evige liv – det evige liv han skænkede os på korset, da han gav sit evige liv til os, i bytte for vores død. Jesus skænker os ikke bare evigt liv, men et saligt liv i evighed – han lover en glædelig opstandelse – derfor selvom disse dage også står i sorgens tegn, så sørger vi altid i Guds kirke med godt budskab. Det gode budskab er altid, at Jesus er død og opstået. Livet rinder ud, men Gud ske lov, vi har evigt liv i ham – om vi blot vil tro og følge ham af hjertet.

Det er det, der har fyldt dette efterår, inden julen for mig. Det har været konfirmander og bisættelser. Men nu ser vi heldigvis frem mod julen, hvor vi skal modtage Jesus, som det lille barn i krybben, det vil vi glædes over og fejre.

Det er adventstid, når I modtager dette nummer af Klyngeavisen, og vi venter på den store mester, som kommer midt i vores mørke vintertid.

Derfor vil jeg runde min hilsen af med dette lille advents-salmevers:

"Kom, du ærens Konge, kom!
Hjertet er din ejendom;
Rens det, dan det, som du vil,
Jeg kun dig vil høre til."

(Den danske salmebog nr. 80 v.4 "Tak og ære være Gud")

Med venlige hilsener – Bo Wendt Berentsen, Sognepræst i Nyker sogn.

NYT fra menighedsrådet

Siden sidst:
Vi har haft projektet Godnathistorier – jf. plakaten Gudnathistorier. Det var dejligt at være med til, og de fleste aftener, var der godt fremmøde, selv om godt fremmøde ikke er garant for, hvordan det var, men tak til jer der kom.
Når denne Klyngeavis udkommer, så er arbejdsperioden for det nye menighedsråd begyndt. Ved suppleringsvalget i oktober blev vi desværre ikke fuldtallige, vi mangler stadig et medlem, det skal vi forsøge at få i det tidlige forår 2025, og det vil der snart kunne læses mere om på hjemmesiden.
Menighedsrådet har konstitueret sig, som følger: Formand og sekretær Hanne Landberg, næstformand Hartvig Mumm, kirkeværge Ellen Agnete Dam Grønnegaard, kasserer Bo Clement Rønne Johansen, menigt medlem Vilmer Kofoed Olsen og Hartvig Mumm er også kontaktperson for ansatte.
Kirken/konfirmanderne er også i år med i Borgerforeningens Julevindue, dejligt at vi kan være i det fællesskab. Det blev afsløret allerede den 1. december, dagen som også var 1. søndag i advent.
Juletræet står på sin vante plads, pynter og lyser op i mørket. Vi er nu midtvejs i adventstiden, og om lidt skal vi fejre jul, at Jesus, verdens lys, kom til verden. Sluttelig vil jeg på vegne af menighedsrådet ønske alle en glædelig og velsignet jul samt et godt nytår.

Bedste hilsner Hanne Landberg

Gudstjenesteliste og mødekalender

DECEMBER

15. kl. 10.30	**3.s. i advent**
22. kl. 10.30	**4.s. i advent**
24. kl. 14.00	**Juleaften**
24. kl. 15.30	**Juleaften**
25. kl. 10.30	**Juledag**
26. kl. 10.30	**2. juledag**
	Prædikant: Paul Otto Kjøller
29. kl. 14.00	**Julesøndag**
	Elon Lauterlein

JANUAR

1. kl. 13.00	**Nytårsdag** *Indsamling til Det Danske Bibelselskab*
5. kl. 10.30	**Helligtrekongers søndag**
12. kl. 9.00	**1.s.e. helligtrekonger**
	Nikolaj Hartung Kjærby
19. kl. 14.00	**2.s.e. helligtrekonger**
	Nikolaj Hartung Kjærby
26. kl. 10.30	**3.s.e. helligtrekonger**

FEBRUAR

2. kl. 10.30	**4.s.e. helligtrekonger**
9. kl. 10.30	**Sidste s.e. helligtrekonger**
16. kl. 10.30	**Søndag septuagesima**

Gudstjenesten 1. søndag i advent blev afsluttet med at spise risengrød og afsløring af Konfirmandernes julevindue i våbenhuset. Præsten fortalte lidt om vinduet. Kirken deltog, også i år, i afsløring af julevindue, Det er Borgerforeningen, der står som initiativtager til dette event, som byens borgere kan vælge at deltage i, de får så besøg og afslører deres vindue.

Hanne Landberg

JULEHJÆLP

Ny Kirke har også i år fået mulighed for at uddele et antal julekurve med fødevarer. Der udleveres også en steg og legetøj.
Henvendelse/ansøgning om behov for julehjælp skal sendes til sognepræst Bo Wendt Berentsen, mail: bwb@km.dk

Møder i Nyker-Klemensker Indre Mission

Sct. Klemensgade 2. Formand Hartvig Mumm, tlf. 3050 7903

Januar:

Evangelisk Alliance Bedeuge 6. – 10.

Mandag d. 6.	kl. 19.30	Klemensker kirke v/Nikolaj Hartung Kjærby
Tirsdag d. 7.	kl. 19.30	ELM Rø Klemenskervej 26 a, Rø
Torsdag d. 9.	kl. 19.30	Ny Kirke v/Bo Wendt Berentsen
Fredag d. 10.	kl. 19.30	LM Aarsballe, Aarsballe by 47
Fredag d. 31.	Vinterstævne, Smedegade 33, Aakirkeby	
	Kl. 18.00	fællesspisning
	Kl. 19.00	lovsang
	Kl. 19.30	forkyndelse v/missionær Mikkel Keis Søtbæk

Februar:

Onsdag d. 5.	kl. 14.30	Kirkens ældremøde
Tirsdag d. 11.	kl. 19.00	Bibelundervisning, Kirkeskolen, Hovedgaden 17, Snogebæk

Kirkebilen

Kirkebilen kører til alle gudstjenester. Ring senest 1 time før gudstjenesten til DanTaxi på tlf. 5695 2301.

Menighedsrådsmøde i Nyker Præstegård

Onsdag d. 11. december, 8. januar og 5. februar kl. 18.30

Kirkelig vejviser

Hjemmeside: www.ny-kirke.dk

Sognepræst
Bo Berentsen
Ellebyvej 2, Nyker
Tlf. 2330 8024
Mandag er fridag

Præstesekretær
Hanne Landberg
tlf. 2931 0504
hala@km.dk

Sognemedhjælper
Vakant

Organist
Vakant

Graver
Pernille Hansen,
tlf. 2423 5695

Kirkesanger
Henning Kiilerich,
tlf. 2311 5408

Kirkesanger
Gertrud Jensen,
tlf. 5189 3047

Menighedsrådet

Formand og sekretær
Hanne Landberg,
Nyker Hovedgade 27,
tlf. 2142 2642

Næstformand
Hartvig Mumm
Pluggegårdsvej 6
tlf. 3050 7903

Kasserer
Bo Clement Rønne Johansen
Ellevej 46
tlf. 3068 1730

Kirkeværge
Ellen Agnete Dam Grønnegaard
Ellebyvej 6
tlf. 2360 7099

Menigt medlem
Vilmer Kofoed Olsen
Nyker Hovedgade 26
tlf. 3032 7001

Kontaktperson for personalet
Hartvig Mumm,
Pluggegårdsvej 6,
tlf. 3050 7903

Kirkebladet
Udgives af Nyker Menighedsråd

Redaktionsgruppe:
Bo Wendt Berentsen, tlf. 2330 8024
Hanne Landberg, tlf. 2142 2642

Den første million er i hus

Af lokalredaktør Sven-Erik Sørensen

Onsdag den 23. oktober klokken 13.00 var der jubelråb i brugsens gamle lokaler, da nåede indsamlingen af økonomisk støtte til etablering af MIN KØBMAND i Nyker nemlig det første delmål – 1 million !

Nogle medlemmer af arbejdsgruppen for Min købmand i Nyker havde arrangeret en "Maratondag", hvor man havde fået lov til at låne de lokaler, hvor MIN KØBMAND åbner i løbet af foråret.

Dagen startede klokken 10.00 med velkomst ved Dagrofas konsulent Tonny Holm Jensen, og derefter var der gratis kaffe og kage til alle fremmødte – det var der for øvrigt igennem hele dagen.

Stort tilløbsstykke

Efter Tonnys velkomst og orientering om projektet var det tid til lidt historie, idet arbejdsgruppen havde lavet et fotoforedrag om Brugsen i Nyker - helt fra den stiftende generalforsamling i Kirkesmedjen den 30. november 1899 og frem til i dag.

Der var fra formiddagen en rigtig god tilslutning til arrangementet, og den holdt ved dagen igennem, der var rigtig mange, der benyttede lejligheden – nok også af nysgerrighed – til at se brugsens gamle lokaler og høre mere om projektet.

Nu var det ikke kun kaffe og kage, der var også hele tre konkurrencer der løb dagen igennem, først en quiz omkring hele købmandskonceptet, dernæst omkring det historiske fotoforedrag og endelig et "børneløb" med poster placeret omkring bygningerne.

Klokken 18.30 var det så tid til "voksenunderholdning", idet den kendte troubadour Bjarne Kure (formand for bestyrelsen i Nyker Brugs 2010 – 2014), sang og spillede så det var en lyst, og på dette tidspunkt var lokalet fuldt af mennesker.

Klokken 19.30 skulle vinderne af de to quizzer så udtrækkes, og der var 14 glade vindere, hvor de 10 gik hjem med store flotte poser med købmandsvarer – sponsoreret af Dagrofa. Firmaet Gitte Hansen og Rønne Bio havde sponsoreret de fire sidste.

De mange flotte præmier

Der blev dagen igennem tegnet en hel del flere anparter og sponsorater, så da dørene lukkede klokken 20.00, lød det indsamlede beløb på i alt 1.102.500,- FANTASTISK !

Arbejdsgruppen siger et stort og hjertevarmt TAK, til alle der kom forbi i dagens løb, og ikke mindst til dem der tegnede (og har tegnet) anparter og sponsorater.

Bjarne Kure underholder

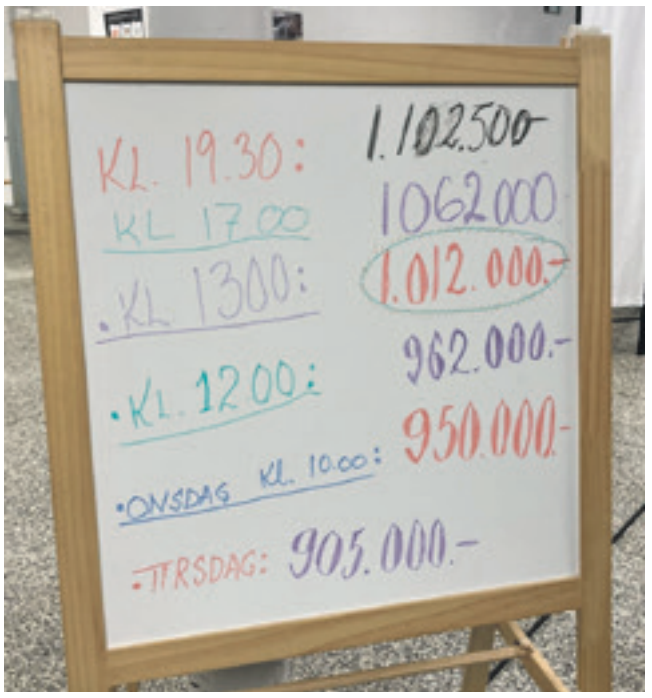

Indsamlingsforløbet

Julehilsen fra Nyker Pensionistforening

Af formand Sven-Erik Sørensen

Bestyrelsesmedlemmer og suppleanter i Nyker Pensionistforening sender hermed de bedste ønsker om en rigtig glædelige jul og et lykkeligt nytår til alle vore medlemmer og deres pårørende.
Vi glæder os til fortsat hyggeligt samvær i 2025.

Nyker Idrætsforening

Fungerende formand:	Knud A. Rasmussen	40 38 74 45
Næstformand:	Erik D. Haas	30 55 51 98
Kasserer:	Torben Severinsen kasserer@nyker-if.dk	21 63 14 69
Sekretær	Vibeke Rømer Brandt	23 32 30 90
Forsamlingshus:	Trine Saksaa	40 33 70 76
Klubhus:	Vibeke Rømer Brandt	23 32 30 90

NYKER Pensionistforening
Stiftet 20. maj 1970

Aktiviteter

Onsdag den 8. januar 2025 kl. 18.00

inviterer Nyker Pensionistforening medlemmerne til NYTÅRSFEST i Nyker Forsamlingshus

Festen byder ud over en festlig nytårsmenu på en tipskonkurrence med præmie til vinderen samt afstemning om aktivitetsforslag til sæsonen 2025 - 2026. Her trækkes lod om to præmier blandt alle de indkomne forslag.

Egenbetaling: 200,- for velkomstdrink, kalvesteg stegt som vildt og trifli til dessert.
Du kan evt. lave en bankoverførsel forinden til foreningens konto i Nordea: 0650-64 85 61 83 66.
HUSK at anføre navn!

Bindende tilmelding senest torsdag den 2. januar til Sven-Erik Sørensen på mail: bejerholm2019@outlook.dk eller telefon 26 44 02 40 (gerne SMS).

Onsdag den 5. februar 2025 kl. 16.00

afholder Nyker Pensionistforening GENERALFORSAMLING i Nyker Forsamlingshus

Dagsorden iflg. vedtægterne (se dem på www.nyker.dk under Nyker Pensionistforening).
Indkomne forslag skal være formanden i hænde senest 10 dage før generalforsamlingen.
Efter generalforsamlingen er der fællesspisning for alle deltagende medlemmer med den traditionelle menu: Glaseret skinke med grønlangkål og brune og hvide kartofler.
Ingen egenbetaling udover drikkevarer.

Bindende tilmelding senest torsdag den 30. januar til Sven-Erik Sørensen på mail: bejerholm2019@outlook.dk eller telefon 26 44 02 40 (gerne SMS).

****
Har du specielle ønsker med hensyn til forplejning (diabetes, glutenallergi, vegetar eller andet), skal du blot nævne det ved tilmeldingen, så tager vi naturligvis højde for det.
****

Gitte Hansen
Reg. psykoterapeut, massør og kranio sakral terapeut

Baby, børn, voksne, familiebehandling
Stress, smerter, angst, uro.

Pluggegårdsvej 25, Nyker - tlf 51892185 - gittesmassage.dk

Gitte Hansen fik en halv pris

Af Sven-Erik Sørensen, Nyker Pensionistforening

Én gang årligt uddeler Bornholms Regionskommune en pris til et menneske eller en organisation, som i kraft af sin frivillige indsats har gjort sig særligt bemærket.

Prisen uddeles på FRIVILLIG FREDAG, som i år blev afholdt i Musikhuzet den 27. september.

Det er Frivillig Forum Bornholm der står for arrangementet, men det er regionskommunens Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalg, der – efter indstilling – udvælger hvem der skal have prisen.

Nyker har tidligere været heldige at have en prismodtager, idet Asger Pedersen fik prisen i 2022.

Men fordi Nyker har vundet én gang, skal man jo ikke hvile på laurbærrene, så Nyker Pensionistforening havde indstillet Gitte Hansen, der foruden at være kasserer i Nyker Borgerforening er en fantastisk ildsjæl, der har involveret sig i stort set alt, hvad der rører sig i byen, siden familien flyttede hertil i 2019.

Hun har etableret sig med selvstændig virksomhed "Gitte Hansen – registreret psykoterapeut, massør og kraniosakral terapeut", og hun har indtil 2024 været medlem af 4KLØVER-KLYNGENs styregruppe, ligesom hun i 2022 sagde ja til at blive kasserer for KLYNGE-AVISEN.

Derudover er Gitte særdeles involveret i stort set alle aktiviteter der afvikles i Nyker, det være sig Juletræstænding, Skt. Hans aften, Halloween, Nyker Familiedag, Livsstilsmesse, Fællesspisninger, Lokaldysten, "Kreative Nyker" og ikke mindst arbejdet med at etablere MIN KØBMAND i byen.

Sideløbende hermed er hun ligeledes kredsansvarlig i kræftforeningen "Tidslerne", så hun er en særdeles aktiv dame.

Gitte fik som bekendt ikke prisen, den gik – meget velfortjent - til Anders Mahler, formand for foreningen Olé, der laver festival for sygdomsramte børn.

På billedet ses Anders Mahler sammen med Gitte.
I midten udvalgsmedlem Bjarne Hartung Kirkegaard der uddelte prisen.

Da prismodtageren skal dele prisen med én af de øvrige nominerede, valgte Anders at pege på Gitte, der således fik det halve af prisen, der løb på i alt 20.000,-.

Typisk Gitte - ja så donerede hun straks beløbet til den gruppe, der arbejder med etableringen af MIN KØBMAND i Nyker.

Nyker Pensionistforening ønsker Gitte stort tillykke med prisen, den er særdeles velfortjent.

Der arbejdes koncentreret på byens nye juletræ

Juletræspynt er sammenhold og samarbejde

Af Gitte Hansen, Nyker Borgerforening

"KreaNyker" der er en flok kreative beboere i Nyker, mødes hver anden mandag i Hangaren ved Kirkebyvej.

Her laves der under hyggelige former lamper, papirsblomster, lertøj og andre sjove ting alt efter lyst og evner, men hvor de seneste uger er gået med at lave et anderledes juletræ til byen.

Som det blev opfordret til i forrige nummer af KLYNGE-AVISEN, har rigtig mange borgere i byen hæklet og strikket firkanter, som vi i "KreaNyker" nu har hæklet sammen til et farverigt juletræ.

Juletræet skal ses om et symbol, på det fællesskab vi har i byen, og hvad vi kan udrette sammen.

Juletræet blev indviet mandag den 2. december, med sange og hygge, og hvis du endnu ikke har set det imponerende træ, så står det ved busstoppestedet ved toiletbygningen – der hvor byens juletræ stod "i gamle dage".

NYKER/RØ JAGTFORENING

Efterårsjagt i Nyker Plantage

Nyker/Rø Jagtforening hjemmeside:

nykerroejagt.dk

Aktiviteter:

14/12: Jagt i Plantagen
Mødested P-plads modsat Bolsterbjerg.
Mødetid kl. 09:00

4/1-25: Jagt i Plantagen - ærtejagt
Mødested P-plads modsat Bolsterbjerg
Mødetid kl. 10:00. Efter jagten serveres gule ærter i Rø Medborgerhus,
Rø Skolevej 16, 3760 Gudhjem.

12/2 : Generalforsamling Rø Medborgerhus, Rø Skolevej 16, 3760 Gudhjem.
Kl. 18:00: Spisning - SU, 6. FEB 2025
Kl. 19:00: Generalforsamling

Kirkespiret forbedres

Kirkeministeriet har efter indstilling fra Nationalmuseet besluttet at tildele Ny Kirke knap 210.000 kroner fra By-, Land- og Kirkeministeriets kirkeistandsættelsesordning. Det skriver netavisen bornholm.nu.
Støtten skal bruges til at udbedre spirkonstruktionen på kirken. Spiret skal istandsættes, mens kongestolpen og andre dele af konstruktionen udskiftes for at sikre kirkens fremtidige bevaring.
Derudover vil der blive foretaget dendrokronologiske undersøgelser af kirkens tagkonstruktion, som potentielt kan bidrage med ny viden om kirkens oprindelige arkitektur, understreger Nationalmuseet.

Det aktuelle projekt er nødvendigt, da kirkens spir og den underliggende konstruktion er så forvitret, at spiret allerede sidste år blev nedtaget af sikkerhedsmæssige årsager.

Murer-, støbe-, snedker- og tømrerarbejde udføres!
Keld's Byggeforretning
Pihls Alle 9 · 3782 Klemensker
Biltelefon 20 22 67 36 · Privat telefon 56 96 67 31

Kræmmerne på Møllen
Bjørnemøllevej 8 B, 3782 Klemensker.
Tlf. 23 45 14 88 / 56 96 63 73
Ons- tors og fredag 14.00-17.30
Weekend i ulige uger 12.00-17.00
www.kraemmerne-paa-moellen.dk

Annoncering i KLYNGE-AVISEN
Ønsker du en annonce, så kontakt ansvarshavende redaktør på mobil eller mail

Held, uheld og styr på brikkerne

Af Bente Møller, Nyker Pensionistforening

Onsdag den 13. november havde Nyker Pensionistforening inviteret medlemmerne til den traditionelle pakkebanko med efterfølgende spisning. 42 medlemmer deltog i bankospillet og yderligere 5 dukkede op, da det blev tid til at spise.

Det var endnu en glædelig rekord, og den store sal i forsamlingshuset måtte i brug.

Reglerne var simple, alle deltagere havde medbragt en pakke til ca. 30 kr., som udgjorde præmiepuljen suppleret med 2x2 flasker rødvin sponsoreret af forsamlingshuset.

Der blev som vanligt givet præmier for 1 række, 2 rækker og pladen fuld, men belært af erfaringerne fra tidligere år, hvor nogle næsten skulle bruge en trailer for at bringe gevinsterne hjem, og mange blev skuffede, var det ligesom det sidste par år kun muligt at vinde 2 gange, derefter måtte man nøjes med en pose slik som trøstepræmie.

Den sponsorerede rødvin kunne alle dog være med til at spille om uanset tidligere præmiehøst, men den krævede fuld plade.

Og selvfølgelig havde bankoguderne deres yndlinge, det har de altid.

Flere vandt både to pakker og slik – nogle endda mere end én pose, og en enkelt både det og to flasker vin.

De uheldige måtte trøste sig med det gode selskab og med, at der efter spillet fulgte nogle lækre hakkebøffer og en lige så lækker hjemmelavet citronfromage.

Det var en hyggelig eftermiddag og aften, hvor stilheden og koncentrationen var stor under spillet, mens snakken til gengæld gik livligt både under kaffepausen og den efterfølgende middag.

Dyb koncentration

Der er styr på brikkerne

Hakkebøfferne nydes

Man kunne høre en spillebrik falde til jorden

NYKER BORGERFORENING
INVITERER TIL GENERALFORSAMLING

onsdag den 19. februar 2025 kl. 19.00

i Nyker Forsamlingshus, Nyker Hovedgade 7.

Dagsorden ifølge vedtægterne som kan læses på Nyker.dk.

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.
Under punktet "Eventuelt" modtages gerne ideer til næste års aktiviteter.

Da der er flere af bestyrelsesmedlemmerne, der ikke forsætter efter generalforsamlingen den 19., efterlyser vi gode emner til den kommende bestyrelse.
Der kommer et nyhedsbrev først i det nye år, med navne på hvem der er på valg, og hvem der fortsætter.

Hvis du vil du høre mere om bestyrelsesarbejdet, så du måske får lyst til en plads i bestyrelsen så kontakt blot formanden Birger Olsen tlf. 29 39 11 64

Vi starter aftenen med fællesspisning kl. 18.00, og der vil senere komme et nyhedsbrev på www.nyker.dk med menuen samt oplysninger om tilmelding.

Med venlig hilsen

Nyker Borgerforening

Års modgang i fodbold vendt til medvind i NIF

Af Kim Holm, NIF Fodbold

Fodbolden i Nyker IF oplever en opblomstring i disse år!

Hvor flere bornholmske fodboldklubber enten er lukket eller kører på laveste blus, har NIF under fodboldformand Knud A. Rasmussens ledelse formået at vende års modgang til medvind.

Der er p.t. to seniorhold for herrer; førsteholdet under ledelse af Benjamin Øland Hansen fører Serie 1 og skal derfor spille om oprykning til Bornholmsserien.

Damesenior under ledelse af Jakob Enevoldsen og Dennis Marschall har en stor og stabil kerne af spillere, og holdet klarer sig bedre år for år.

Ungdomsafdelingen vokser hele tiden, og der er nu hold i alle årgange fra U/6 til U/17, dog med undtagelse af U/14.

Mange piger er også begyndt at spille fodbold, og i DBU Bornholm-stævnerne fra U/6 til U/12 er Nyker IF en af de klubber på øen, der stiller med flest hold.

Træningstider m.m. kan ses her: https://nyker-if.dk/afdelinger/fodbold/

Glade NIF´ere

Noget af historien - om Nyker Brugs

Af lokalredaktør Sven-Erik Sørensen

Brugsen 1920 efter udvidelsen i 1908

Når du læser dette, er den stiftende generalforsamling i Nyker Forsamlingshus i selskabet "Nyker Købmand Aps." vel overstået.

Den blev afholdt lørdag den 30. november, og denne dato er IKKE tilfældig, det er nemlig på samme dato – blot i 1899 – at den stiftende generalforsamling i "Nyker Brugsforening" blev afholdt.

Dengang foregik det i Kirkesmedjen hos smed Pihl, og det var da også hos ham, at man lejede de lokaler hvor Brugsen startede.

Allerede den 29. januar 1900 åbnede forretningen med alvsbruger Christian Due fra Knudsker som den første uddeler.

Medlemsfortegnelsen - fra den 19. januar 1900 - noterer 148 medlemmer, og inden årets udgang har man 318, det var jo kun medlemmer, der kunne handle i butikken.

Omsætningen det første år var 33.000,-, så uddeler Due fik forlænget sin ansættelse med et år, men så skulle butikken også i sommerhalvåret holde åbent fra 07.00 – 21.00 og i vinterhalvåret 08.00 – 20.30.

Den 11. januar 1901 vedtog bestyrelsen, at Brugsen skulle have sin egen bygning, og den 15. februar var byggeplanerne allerede klar og allerede den 5. november 1901 stod den nye bygning færdig med butikslokale og uddelerbolig.

Uddeler Anton Due ikke sin kontrakt forlænget, så den 2. januar 1902 tiltræder kontrolassistent Otto Andreas Westh fra Klemensker som uddeler.

På generalforsamlingen den 3. oktober 1902 vedtog man, at forretningen skulle sælge spiritus, men i 1909 stoppede man igen, bl.a. på opfordring af Danmarks Afholdsforening. Dette gjaldt dog kun "Bajersk Øl". Der var dog enkelte navngivne medlemmer, der blev nægtet køb af spiritus.

Allerede i 1908 var pladsen blevet noget trang, så på generalforsamlingen den 24. februar 1908 blev en udvidelse på 4 fag mod øst vedtaget. Udvidelsen skulle rumme en ny uddelerbolig, mens den hidtidige blev inddraget til forretning.

Likviditeten var dog stram, så man måtte flere gange låne til driften, sandsynligvis på grund af de store kreditter man gav til medlemmerne, der jo handlede "på bog".

1913 blev der indlagt elektricitet og i 1917 besluttede bestyrelsen at opgive spiritussalget helt på grund af forhøjet spiritusbeskatning.

Til gengæld købte man 42 grise fra slagteriet med henblik på at nedsalte dem og sælge saltet flæsk til medlemmerne.

I 1925 kunne man fejre 25-års jubilæum, hvor de 200 deltagere i Nyker Forsamlingshus blev beværtet med chokolade, kaffe og cigarer, alt på foreningens regning.

I 1927 var der dobbeltfest, idet uddeler Otto Westh havde 25-års jubilæum, og han og hustruen Anna havde sølvbryllup.

I 1935 besluttede bestyrelsen at bede FDB udarbejde tegninger og planer for en tiltrængt modernisering af lokalerne, da de i de forløbne år var blevet temmelig slidt.

Murer- og snedkerarbejdet blev udført af den lokale bygmester Pelle til en pris af 2.118,-.

Den 12. juli 1937 døde uddeler Otto Westh efter 35 års virke, så bestyrelsen besluttede at ansætte sønnen Oluf Westh som uddeler.

I 1949 kunne man fejre 50-års jubilæum, og derfor blev der udgivet et jubilæumsskrift, redigeret af Oluf Westh, ligesom der blev afholdt fest på Hotel Borgen i Rønne. 400 medlemmer og indbudte gæster var mødt, og blev trakteret med kaffe og kage med is til dessert sammen med et glas vin.

I 1953 blev butikken moderniseret, hvor der blandt andet blev lavet et lokale til salg af fedevarer – et myndighedskrav om fliser på væggene og bedre hygiejne - ikke mere udskæring af flæsk på disken.

De udestående fordringer var steget lidt for meget, men et forslag fra regnskabsfører Arne Mølbæk om at indføre kontant betaling blev nedstemt.

Brugsen 1960

I 1961 skete der noget revolutionerende i Nyker.

Bestyrelsen gik derfor med tanker om at lave en selvbetjeningsbutik – noget helt nyt på Bornholm for den tid, og på et medlemsmøde fik bestyrelsen grønt lys til at indføre kontant betaling.

Endelig oprandt tirsdag den 28. november 1961, og klokken 9.00 byder formanden Edvard Koefoed Blæsbjerggård velkommen til reception for håndværkere og andre indbudte og klokken 10.00 åbnedes dørene for kunderne.

Den 5. juni 1963 kunne forretningen handle med alle – ikke kun medlemmer - man havde nemlig løst næringsbrev, og dette gav grundlag for optimisme.

Den 30. juli 1970 døde uddeler Oluf Westh, og bestyrelsen besluttede, at hans enke Inger Westh kunne fortsætte som uddeler frem til 31. marts 1971.

Den 1. april 1971 tiltrådte så den unge Asger Pedersen som uddeler, efter at familien Westh i næsten 70 år havde haft uddelertjansen - en mærkedag i Brugsens historie.

Den 30. november 1974 fejrede Nyker Brugsforening sit 75-års jubilæum med en stor fest i Klemenskerhallen, hvor omkring 350 medlemmer med ægtefæller og indbudte gæster deltog.

I 1976 – 1977 blev butiksarealet igen udvidet med et nyt indgangsparti og der blev indrettet nyt personalerum, toiletter og nyt fyr, sammen med nye køle – og frostmontrer.

På Generalforsamlingen den 1. oktober 1978 kunne formanden meddele, at foreningen havde 609 medlemmer og omsætningen havde rundet 9 mio. kroner.

Optimismen frem mod 1980'erne var intakt, selvom formanden advarede om at det kunne blive slut med at udbetale dividende og i stedet konsolidere forretningen.

I 1982 blev forretningen blev igen moderniseret, og da uddeleren var fraflyttet uddelerboligen, blev denne inddraget i butikslokalet.

Bestyrelsen besluttede, at fra den 1. januar 1983 ikke længere blev udbetalt dividende.

I 1980´erne kom forretningen årligt ud med tilfredsstillende resultater, på trods af et nyt butikscenter i Rønne og discountbutikkernes fremmarch.

Men tiden for de små brugser på landet var svære, og stigende konkurrence betød, at brugsens medlemmer på to generalforsamlinger i 2017 vedtog at lukke Brugsen den 11. maj - men som et solvent selskab.

Lokalerne blev derefter overtaget af ejerne af Nyker Brød – og da produktionen af knækbrød og kiks i 2023 flyttede til Nordjylland, blev bygningerne overtaget af en investorgruppe, etablerede et væksthus - kaldet "Brødfabrikken" – hvor små og mindre virksomheder kan leje sig ind.

Indtil videre har firmaet "Smedens Ketchup" produktion i lokalerne, og "NYKER KØBMAND" vil åbne butik ved udgangen af marts 2025.

Uddelerskifte 1. april 1971.
Fra venstre formand Arne Mølbæk, Randi Ambrosen, Kamma Espersen, Inger-Lise Pedersen, Conny Pauch, Bent Ole Pedersen, fratrædende uddeler Inger Westh og tiltrædende uddeler Asger Pedersen.

Primær kilde er Karl Nielsens bog "Brugsforeningsbevægelsen på Bornholm", venligst udlånt af Asger Pedersen, hjemmesiderne "Bornholmske Billeder" og "Rønne Byarkiv" samt avisartikler lånt af Anni og Frede Christiansen og Ruth og Egon Malmstrøm.

Hyggebold for alle aldre og begge køn i Nyker IF

Af Kim Holm, NIF Fodbold

I Nyker IF startede undertegnede og Jakob Enevoldsen for fire-fem år siden et fodboldhold tiltænkt primært aldersgruppen +40, og hvor de ældste nærmede sig 70.

Efterhånden måtte mange af de ældre stå af, når de gamle ben ikke kunne mere, til gengæld myldrede det ind med 15-50-årige, der hellere ville spille hyggefodbold én gang om ugen frem for turneringsfodbold.

I dag er vi en blandet gruppe, hvor jeg (65 år) er den ældste, og de næstældste er cirka 50 år, som f.eks. Morten Blem og Brian Tarp.

Holdet er et mix af gamle Nyker-spillere og nogle, der kommer fra hele øen, Gudhjem, Nexø, Aakirkeby, Rønne m.v.

Samtidig har Nykers damehold koblet sig på træningen, så det i dag er en blanding af herrer og damer, yngre og ældre.

I alt har der vel været 60-80 forskellige spillere til træning gennem årene, og ved onsdags-træningerne dukker der som regel mellem otte og 16 deltagere op.

I løbet af året er der forskellige sociale tiltag, det være sig en årlig weekendtur til Christiansø med fodboldturnering, sightseeing, aftenhygge og teltovernatning, sat i scene af en holdets faste spillere, Simon Damkilde Christensen, der i øvrigt ejer Christiansøfarten.

Derudover et par årlige vinaftener, fester med de øvrige seniorhold i Nyker m.v.

Den årlige Christiansø-tur med fodbold på det lokale stadion og overnatning på teltpladsen bidrager til sammenholdet blandt fodboldmotionisterne i Nyker. Foto: NIF fodbold

Fodbolden foregår på det hyggelige niveau, hvor der er plads til alle uanset træningstilstand og niveau. Det meste af sæsonen foregår på græs på Nyker Stadion onsdag aften, men denne vinter er der også booket plads i Klemensker-hallen torsdag aften.

Der er altid plads til nye spillere, så hvis der i Klyngeområdet er nogle, der savner fodbolden og det sociale fællesskab, så er det bare at dukke op onsdage i Nyker klokken 18.30-20.00 fra marts til medio november eller i Klemensker-hallen torsdage 19.30-21.30 i vinterperioden fra 14. november og frem til marts.

Christiansø-turene arrangeres af Ertholm-ejer Simon Damkilde Christensen, der her ses sammen med nogle af damespillerne. Foto: NIF Fodbold

Hvis du vil vide mere om "hyggefodbold for folk i alle aldre og begge køn", så kan du tilmelde dig på facebook-gruppen. Søg på gruppen "Nyker legender - fodbold". Her opdateres løbende om ugens aktiviteter. Siden har p.t. 30 medlemmer.

En levende fortælling om en spændende person

Af Bente Møller, Nyker Pensionistforening

Onsdag den 2. oktober tog Lillian Hjorth Westh medlemmerne af Nyker Pensionistforening med på en spændende rejse tilbage til multikunstneren Erik Clausens fortid og yngre dage.

Lillian kan – om nogen – underholde og fastholde sit publikum med spændende og yderst levende fortællinger, og denne onsdag var bestemt ingen undtagelse.

Hun startede med at gå helt tilbage til Eriks oldeforældre, som var nogle ganske spændende mennesker, hun fortalte blandt andet om "rugbrødscharmøren", der var Eriks oldefar.

Eriks forældre var bestemt heller ikke nogen kedelige mennesker, og selv om Eriks far døde i en tidlig alder, var man ikke i tvivl om, hvor hans mange talenter stammede fra.

Han voksede op med fattigdom og nøjsomhed, men også med stor arbejdsomhed og opfindsomhed når det handlede om at klare dagen og vejen, og der er ingen tvivl om, at barndommen og ungdommens liv og oplevelser, lagde grunden til hans livslange samfundsmæssige engagement.

Det var også historien om en kunstner, der vendte den etablerede kunstverden ryggen og om samarbejdet med bl.a. Leif Sylvester Petersen, Eva Madsen, Kim Larsen, Troels Trier og Rebecca Brüel, kunstnerkollektivet Røde Mor, Niels Hausgaard og mange andre.

Hans liv var fyldt med kunst, musik og gøgl – han var en talentfuld filmskaber, og en fightersjæl for de små i samfundet, men også en omsorgsfuld ægtemand og far.

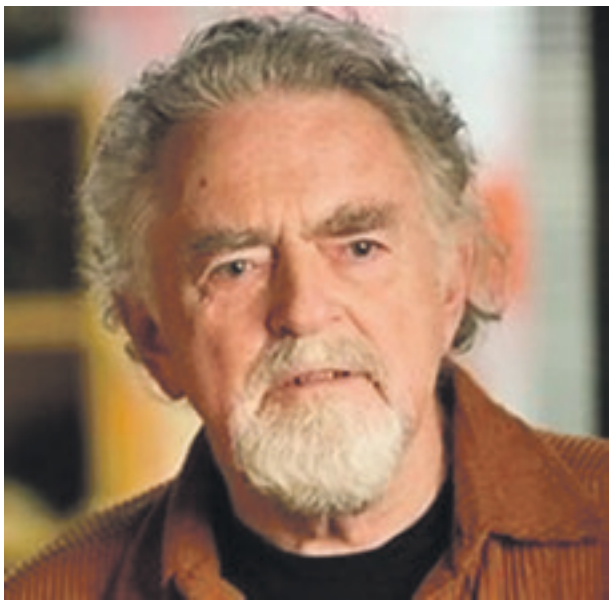

Erik Clausen

Det var en spændende eftermiddag, hvor der også blev tid til at synge med på et par af Leif Sylvester og Erik Clausens sange: "Mormors kolonihavehus" og "Friheden flyver" (begge med Eva Madsen som "forsanger" fra højtaleren), inden det var tid til at sige tak til Lillian Hjorth West og vende næsen hjemad.

Erik Clausen havde på det tidspunkt, hvor foredraget blev holdt, været alvorligt syg i længere tid, men ingen af deltagerne denne onsdag havde nok ventet, at han desværre ville afgå ved døden allerede 4 uger senere.

Lillian Hjorth Westh fortæller

Der var naturligvis også tid til en kaffepause

De unge NIF'ere er fra venstre: Astrid Kofoed-Andersen, Viola Mahler, Daniel Hansen, Hjalte Carlsen, Vilfred Dolleris og Elias Vang. Eik Brach var fraværende.

NIF's ungdomsafdeling holdt afslutningsfest

Af Knud A. Rasmussen, Nyker Idrætsforening

Nyker Forsamlingshus var fyldt til bristepunktet fredag den 1. november, hvor fodboldafdelingen afholdt deres årlige ungdomsafslutning.

Man startede med kaffe og kage til de fremmødte, hvorefter fodboldformand Knud A. Rasmussen bød velkommen og reflekterede på året 2024.

Formanden kom i sin tale ind på de forskellige aktiviteter, der i årets løb har været afholdt i klubben.

Nyker Fodbold har deltaget i alle de stævner der har været i 2024, både indendørs i "Futsal" og i de udendørs stævner.

Formanden var inde på det tiltag, man havde startet op i 2023 med "Pigefodbold efter skoletid", og at dette har tilført klubben to U/10-pigehold.

Fodboldafdelingen var især glad for de to U/10-stævner for piger og drenge, som DBU Bornholm afviklede i august og september. Formanden fortalte med stor glæde, at klubben pt. har 70 ungdomsspillere fra 4 til 15 år, og hele 10 ungdomstrænere til at varetage udviklingen af spillerne.

Efter U/6 og U/8-spillerne var blevet hyldet og hver fik en klubmedalje af deres trænere oppe på scenen, indtog tryllekunstneren Poul Tagora scenen, og startede sit show der tryllebandt alle børn og også de voksne.

Efter trylleshowet gik man straks videre med prisuddelingen for U/10-piger og U/10-drenge samt U/12-drenge som alle kom op på scenen efter tur og blev hyldet.

Der var belønningspræmier til U/10-pigerne, hvor Viola Mahler blev kåret som "Årets fighter" og Astrid Kofoed-Andersen blev kåret til "Årets kammerat".

Hos U/10-drengene blev Elias Vang "Årets fighter" og Eik Brach blev "Årets kammerat".

For U/12-drengenes vedkommende blev Vilfred Dolleris kåret til "Årets spiller", mens Hjalte Carlsen blev "Årets kammerat" og Daniel Hansen "Årets fighter".

Til sidst endte afslutningsfesten med, at der blev serveret lækre pølsehorn og sodavand, hvor formanden og ungdomsformand for Nyker Fodbold takkede for året 2024 og det flotte fremmøde.

Nyker Banko holder

JULEBANKO

i Nyker Forsamlingshus tirsdag den 17. december klokken 19.00.

Vi spiller med forhøjede præmier og ekstra på indgangsnummer.

"Chancen" er på 1.200,-

NYTÅRSBANKO

i Nyker Forsamlingshus tirsdag 7. januar klokken 19.00

Igen med forhøjede præmier og ekstra på indgangsnummer.

"Chancen" er på 1.200,-

Vi laver:

- Hegn
- Gravearbejde
- Anlægsarbejde
- Haveservice
- Belægningsopgaver

Poda Hegn Bornholm
Martin Strøhøj
6154 1784 / 4027 5388

poda® vi hegner Danmark

Tlf. 61 54 1784 · 4027 5388 · www.podahegn.dk · Hegn og sikring til Håndværk & Industri

NYKER Pensionistforening
Stiftet 20. maj 1970

Nyker Pensionistforening

Formand:	Sven-Erik Sørensen bejerholm2019@outlook.dk	26 44 02 40
Næstformand:	Bente Lind bente.dlind@gmail.com	23 66 72 74
Sekretær:	Bente Møller svenbente@outlook.dk	29 27 82 72
Kasserer:	Ulla Pedersen upedersen@hotmail.com	51 34 51 05

Indmeldelse i foreningen sker ved henvendelse til formanden eller kassereren. Kontingentet udgør p.t. kr. 75,- årligt.

Du er velkommen til at deltage i eet arrangement inden du melder dig ind.

Yderligere oplysninger om foreningen, herunder vedtægter, referat fra generalforsamlingen og årsprogrammet kan ses på: www.nyker.dk

Nyker Borgerforening

Formand:	Birger Olsen formand@nyker.dk	29 39 11 64
Kasserer:	Gitte Hansen kasserer@nyker.dk	51 89 21 85
Medlemmer:	Nina Skardal Thingvad ninathingvad@gmail.com	52 58 78 43
	Michael Sørensen Michael.p.sørenen@gmail.com	42 41 81 28
	Vibeke R. Brandt Vibeke.brandt43@outlook.dk	23 32 30 90
	Noëlle Larsen noellelarsen@live.dk	50 99 54 54
Kontingent:	125 kr. for en husstand eller kr. 75,- for enlige	
	Kontingentet løber fra den 1/1 - 31/12.	
Mobilepay:	319288 (Husk at angive adresse)	
Bankkonto:	0650 - 6560 095 196 (Husk at angive adresse)	

SALON JASMINA
DAME, HERRE OG BØRNE FRISØR
Pileallé 8, Nyker · Telefon 52 37 64 63
E-mail: Salonjasmina2013@gmail.com

Aarsballeklemenskernykerrø

Noget af historien - om adventskransen

Af lokalredaktør Sven-Erik Sørensen

4 søndage før jul starter vi med at tænde det første lys i adventskransen og tænder eet mere hver søndag frem til jul, men hvorfor gør vi det egentlig, og hvor stammer traditionen fra ?

Traditionen med adventskrans kom til Danmark fra Tyskland – som så meget andet der drejer sig om jul – og i Tyskland kender man traditionen tilbage i 1839, hvor en tysk teolog ved navn Johann Hinrich Wichern anvendte den i sit missionsarbejde. Hans adventskrans så dog noget anderledes ud, end den vi kender i dag, den havde mange flere lys, som varierede i både farve og størrelse.

I første omgang var kransen ikke lavet af gran, som vi kender det i dag, men derimod af et trævognhjul.

Først i 1860 beklædte han vognhjulet med gran, som skulle minde om den stikkende tornekrone på Jesus´ hoved, da han blev korsfæstet.

Skikken blev for alvor udbredt i den del af Sønderjylland, som var tysk i perioden fra 1864 - 1920. Her blev adventskransen pyntet med røde og hvide bånd, som markerede det danske tilhørsforhold.

I årene efter 1. verdenskrig bredte denne "tysk-sønderjyske" tradition sig lige så stille til hele landet. Eksempelvis var Kong Christian X's tyskfødte hustru, Dronning Alexandrine, med til at udbrede adventskransen, da hun indførte den i kongehuset fra 1918.

Det var dog først omkring 1940 under 2. verdenskrig, at adventskransen fik sit helt store gennembrud hos den danske befolkning, også selv om traditionen oprindeligt var tysk.

Under et besøg hos kongeparret op til jul havde Billedbladet taget nogle billeder, blandt andet af Dronningens smukke adventskrans, og efter artiklen udkom, blev adventskransen for alvor populær.

Det tændte lys – som skulle være hvidt - markerede et håb om fred, og kransen blev pyntet med røde og hvide bånd, som tegn på danskhed, og det udbredte adventskransen til endnu flere.

Dette blev tydeligt, da adventskransen blev udvalgt som motiv til den første julemærke, der blev udsendt efter krigens afslutning.

Netop derfor var rød og hvid dengang de klassiske farver på en adventskrans, hvor der i dag er langt større variation i danskernes farvevalg.

Adventskransen er udover det symbolske også en mere religiøs del af juletraditionen, da den tæller dagene i advent, hvor et kalenderlys mere markerer for børn og barnlige sjæle, hvor længe endnu de næsten ikke kan vente.

Selv om der naturligvis er helt frit slag, når det gælder farver og udformning af adventskransen, så kan man vælge at lade de farvede kogler og julekugler i alle regnbuens farver være en del af kalenderlys-dekorationen, og så holde adventskransen simpel og klassisk for at ære det historiske element.

Regler for snerydning

Af lokalredaktør Sven-Erik Sørensen

På Bornholms Reguionskommunes hjemmeside kan man blandt andet læse følgende i regulativet for vintervedligeholdelse og den enkelte grundejeres pligter i den forbindelse:

• Kommunen har efter forhandling med politiet bestemt, at grundejere, hvis ejendom i byer og bymæssige områder grænser op til kommunens vej eller sti, skal snerydde, glatførebekæmpe og derudover renholde fortov og sti.

• Grundejeren har pligt til at rydde fortov og sti for sne og glatførebekæmpe snarest muligt efter snefald – også ved busstoppesteder. Grundejeren har altid pligt til at rydde: Trapper fra fortov til ejendom, pladsen omkring brandhaner, beredskabs-installationer og installationer til trafikregulering. Grusbelægninger skal også sneryddes. Sandstensbelægning bekæmpes alene med grus/sand

• Det påhviler altid grundejeren at fjerne istapper og sne på tage, der risikerer at falde ned på vej eller sti samt at opsætte forsvarlig afspærring.

• Hvis en grundejer ikke bor på eller i nærheden af ejendommen, skal grundejeren overdrage udførelsen af opgaverne til en anden person, en virksomhed eller grundejerforening.

• Snebunker henlægges på det resterende fortov eller sti, eller – i det omfang her ikke er plads – på den nærmeste del af vejbanen uden for evt. cykelsti.

• Det er forbudt at kaste sne fra privat areal ud på offentlig vej.

• Med fortov og sti sidestilles færdselsarealer, der overvejende er bestemt for gående færdsel. Nævnte pligt kan højest omfatte 10 meter af de fortovs- og/eller stiarealer, der ligger nærmest ejendommen målt fra belægningskant. Er disse arealer f.eks. adskilt af en græsrabat, indgår denne ikke ved beregningen af de 10 meter.

VÆR BEREDT... så sørg for af have vejsalt, sand eller grus på lager. Det er særligt vigtigt at opbevare sandet/gruset frostfrit, det gør det nemmere at sprede.

Forpligtelsen til at holde fortove m.m. fri for is og sne gælder hele vintersæsonen, og det er vigtigt at du kender alvoren i forpligtelsen, erstatningssager til personer der er faldet på et glat fortov kan løbe op i en hel del penge.

JULESLANKERÅD

1. Hvis du spiser noget, uden at nogen ser det, indeholder maden ingen kalorier.
2. Hvis du drikker sukkerfri sodavand og samtidig spiser en chokoladebar, vil alle kalorierne i slikket blive elimineret af de manglende kalorier i den sukkerfri sodavand.
3. Hvis du spiser sammen med andre, tæller kalorierne ikke, hvis du blot spiser det samme som de gør.
4. Fødevarer der indtages af helbredsmæssige grunde, såsom chokolade, rødvin eller ostekage, tæller ikke med.
5. Hvis du sørger for at opfede alle personer i dine nærmeste omgivelser, vil det få dig til at se tyndere ud.
6. Fødevarer, der indtages under en film i fjernsynet, tæller ikke med, idet de indgår som en del af underholdningskonceptet og ikke er et led i din ernæring. Det gælder f.eks. chokoladestænger, popcorn, pebermyntepastiller, franske mandler, chips og alle typer bolcher.
7. Ituslåede eller knuste julesmåkager indeholder ikke kalorier, da disse er forsvundet under knusningen.
8. Alt hvad der slikkes af knive eller skeer mens du f.eks. tilbereder søde desserter indeholder heller ingen kalorier.
9. Fødevarer, der har samme farve, indeholder samme mængde kalorier, f.eks. spinat og pistacieis.
10. Chokoladens farve er universel og den kan derfor erstatte et hvilket som helst andet fødemiddel.
11. Alt hvad man spiser stående er fri for kalorier. Det skyldes formentlig tyngdekraftens indvirkning på kaloriernes vægtfylde.
12. Alt hvad man spiser af en andens tallerken, er fri for kalorier, eftersom kalorierne rettelig tilhører den anden og derfor vil hænge fast på vedkommendes tallerken.

Glædelig jul

4-KLØVER-KLYNGEN

Følg vores aktiviteter:

https://www.brk.dk/Indflydelse-politik/Projekter/4-kløver-klyngen
eller via Facebook 4-KLØVER-KLYNGEN

Sæsonafslutning i Nyker Minigolf

Af Dennis Raun, Nyker Minigolf

Nyker Minigolf er en lille afdeling under Nyker Idrætsforening, hvor vi p.t. er 16 aktive spillende medlemmer, der mødes til spil, træning og hygge hver torsdag.

I sommerhalvåret træner vi udendørs i Nyker og om vinteren indendørs i Juhls minigolf i Rønne, så skulle du have lyst til at prøve – så mød bare op!.

Lørdag den 16. november afholdt vi så vores årlige sæsonafslutning med efterfølgende spisning og præmieoverrækkelse i klubhuset.

Samtidig blev vinderne af minigolf-sæsonen 2024 på Nyker Minigolfs baner på Nyker stadion hyldet.

De dygtige (og heldige?) personer der nu kan kalde sig NYKERMESTER i minigolf 2024 er:

• Pia Raun blev vinder i damerækken med et snit på 37,20 slag

• Ole Pedersen blev vinder i herrerækken med et snit på 30,30 slag.

I vintersæsonen 2023/24 har vi i spillet indendørs hver torsdag i Juhls minigolf i Rønne.

Her kårede vi også vinderne på både eternit og betonbane:

• Peter Kofod Jensen vandt eternitbanerækken med et snit på 33,90 slag.

• Dennis Raun vandt betonbanerækken med et snit på 32,10 slag.

Stort tillykke til alle vinderne.

Endelig blev Tom Raun hædret med en erkendtlighed for sit store arbejde med at klippe hæk og græs i sommerhalvåret på vores minigolf anlæg.

Pia Raun - vinder i damerækken

Ole Pedersen - vinder i herrerækken

Tom Raun modtager en gavekurv som en anerkendelse for sit store arbejde med hække og græsklipning på minigolfarealet.

Skal der holdes fest?
- Så er stedet
Nyker Forsamlingshus

Stedet hvor du kan holde små
og store fester i en hyggelig atmosfære
Henvendelse til Trine Saksaa
på telefon 40 33 70 76

Nyker-Rø Jagtforening

Formand:	Eva Strøbel Brejner evastrobel@live.dk	31 19 39 32
Næstformand:	H C Lindholm Sallylindholm1961@gmail.com	2714 2124
Jagt-og skydevognskoordinator:	Thomas Jørgensen eskesmyr@gmail.com	
Kasserer:	Torben Engel Moellegaard_nyker@yahoo.dk	2180 1245
Sekretær:	Claus Lambrecht	6137 0248
Suppleant:	Henning Skov	4227 5008
Hjemmesideredaktør for nykerroejagt.dk:	Henrik Nielsen klosmonde@yahoo.dk	6168 4388

Medlemskab kan opnås ved henvendelse til kasserer. Regler for optagelse findes i vedtægter punkt 17. Tillæg: Forretningsorden. *Følg med på vores hjemme side nykerroejagt.dk - Se hvad der foregår, og hvad der evt. bliver aflyst*

Glædelig Jul
og
Godt Nytår

Annoncering i KLYNGE-AVISEN

Ønsker du en annonce, så kontakt ansvarshavende redaktør på mobil eller mail

Luftens helte

Da luftkaptajnen havde fået det store passagerfly i luften og ind på den rette kurs, satte han den automatiske pilot til og lænede sig tilbage i sædet med udbruddet:

"Nu vil det gøre godt med en kop kaffe på bordet og en sød pige på skødet"

Uheldigvis havde han glemt at slå mikrofonen fra, så hans ønskede rungede ud i passagerkabinen.

En stewardesse løb frem for at afbryde forbindelsen, men blev standset af et tilråb fra en passager:

"Hovsa frøken, De glemte kaffen!"

.

SES

Restaurant Bolsterbjerg
www.bolsterbjerg.dk
Tlf: +45 5699 9200
Busselskaber & fester modtages hele året

RØ-NYT

Af Herdis Terkelsen

Nu nærmer julen sig - der er arrangementer både her og der - og lyspletterne i de vintermørke byer springer frem. Vi fik vores lille men fine juletræ leveret fra Finn på Puggevej. En frisk bestyrelse var på banen med nye lyskæder og ikke mindst 6 nye Rø-nisser. Vi synes de sidder så fint og hilser på forbipasserende. Måske er der familieforøgelse næste år.

Juletræstændingen blev da noget så hyggelig - op mod 70 Rø-borgere kom strømmende til og nød julemusik, gløgg og æbleskiver og især de mange børn nød virkelig julenissernes lille hestevogn med Bolero foran. Han gerne gav en tur til dem, der havde lyst. Det var så dejligt at være en del af. En lille dejlig by, flinke og åbne folk, hjælpsomme frivillige og en super bestyrelse. Tak til jer alle.

Det næste spændende arrangement blev, da vi fredag 29/11 tog det første spadestik på den gamle håndboldbane til 4-Kløver-Klyngens nye fordybelsespavillon, som vil blive det ene af Klyngens i alt 9 nedslagspunkter - 7 nye uderum og 2 opgraderede Medborgerhuse.

Vi håber at I nåede at være med. Spændende bliver det. Tak til alle jer, der undervejs har været med til at diskutere muligheder, alle jer, der gav en hånd og alle de, som har siddet i møde efter møde og planlagt, revideret og planlagt og besluttet. Tak til Lene Koefoed for at have taget stafetten og ført projektet i havn.

Nu håber jeg vi ses i byen, i hundeparken og selvfølgelig til de hyggelige adventvinduer (se listen i årets datoer)

Vi ønsker jer alle en glædelig jul og et nyt år med styrke til os alle til at klare de udfordringer, der måtte dukke op - og åbenhed og venlighed til at møde og støtte hinanden undervejs.

Lad os ikke glemme at glædes over alt det dejlige omkring os.

Rø Borgerforenings Bestyrelse

Fotos: Helle Pedersen og Lene Koefoed

Årets datoer:

Adventslåge 3: hos Tom og Helle Skramman 7

Adventslåge 4: hos Anita og Svend Rø Stationsvej 5

Lørdag 15/3-25 kl. 11: Generalforsamling og frokost i Rø Borgerforening

Rø Lokalarkiv

Lokalarkivet i Rø ønsker jer en alle en god jul.

Vi glæder os til at præsentere de 2 første foredrag i 2025.

Mandag den 6. januar kl. 15.00:
Ole Hansen fortæller om Rø Plantage: Om Orkanen 1967, dæmningen og den kunstige sø.

Mandag den 3. februar kl. 15.00:
Grethe Rasmussen fortæller om Familien på Degnegård gennem mere end 200 år.

Kaffe og kage kr. 20.00
På gensyn Rø Lokalarkiv

Foto: Bornholmske Billeder

Annoncering i KLYNGE-AVISEN

Ønsker du en annonce, så kontakt ansvarshavende redaktør på mobil eller mail

Rø Borgerforening

Formand:	Herdis Terkelsen herdis.terkelsen@icloud.com	40 46 82 85
Næstformand	Anne-Marie Lyster Riis riis.alr.84@gmail.com	26 44 26 61
Kasserer:	Anne-Marie Lyster Riis riis.alr.84@gmail.com	26 44 26 61
Referent:	Claudia St. Michael claudia.st.michael@outlook.com	93 84 63 86
Medlem:	Helle Pedersen hp-tp@mail.dk	31 13 75 41
Medlem:	Heidrun Koefoed heidrun3770@gmail.com	31 77 44 06
Suppleant:	Jens Lund Hansen jens.lund.hansen@gmail.com	81 28 18 00
Suppleant:	Vesti Andersen vesti.gunni@gmail.com	40 82 22 09
Fritidsrepræsentant:	Peter Steffensen petersteffensen8@gmail.com	20 23 29 06
Fritidsrepræsentant:	Bo Larsen bo.larsen62@pm.me	23 61 50 49

Medborgerhusrepr.
Anne-Marie Lyster Riis

Facebook-ansvarlig: Anne-Marie Lyster Riis

Klyngeavis: Herdis Terkelsen

Bliv nyt medlem af Rø Borgerforening

eller FORNY DIT MEDLEMSKAB OG STØT VORES FÆLLESSKAB

Kontingent på konto eller ved generalforsamling
100 kr. pr. enkeltmedlem
kontonummer : 6060-0005777998

Send navn og mailadresse til
claudia.st.michael@outlook.com

Nu kan du betale kontingent med MobilePay på 40 81 73

Husk at anføre navn og mailadresse

Kom og vær med til Rø's hyggelige Adventskalender

Vi mødes et nyt sted hver søndag kl 16-16.30

Vi synger en sang, afslører dagens julepyntede vindue og får lidt julegodt

3. søndag i Advent 15/12 hos Tom og Helle, Skramman 7

4.søndag i advent 22/12 hos Anita og Svend, Rø Stationsvej 5

arr. Rø Borgerforening

Pensionisterne blev kloge af Leif Olsens foredrag

Af Erik Malmkvist

Vi har hygget os med et lille bankospil med mange gode gevinster. Der var alt fra slik til hjemmestrik og gavekort til Klemensker brugs, mange vandt og alle fik kaffe og kage.
Vi havde inviteret Leif Olsen til at holde foredrag, han fortalte om transportens betydning for udviklingen af Rø og Bornholm, om hvordan skibsfart, jernbane og senere vejnet havde påvirket vores ø. Rigtig interessant, vi fik en masse ny viden om den udvikling der var sket.

Ja så skal vi heller ikke glemme vores oktoberfest. Masser af stemning og god mad, Niels fortalte historier, der blev grinet og snakket en del – et fantastisk arrangement, tak til alle der hjalp til.

Der har også været terningspil, hvor der blev vundet og stjålet gaver, jeg vandt seks gaver, men de blev alle stjålet igen, men sjovt er det nu, og atter engang kan man kun blive glad, særlig når man altid får god kaffe og hjemmebagt kage – mums.

Vi håber at se mange til julefrokost og nytårstaffel i Rø Medborgerhus.

12/12 Julefrokost. Julen står for døren, så vi mødes kl.12:00 til noget mad. Tilmelding til 40369641 senest den 28/11

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR

9/1 Nytårstaffel. Vi mødes kl. 12 og får en bid brød. Tilmelding senest d. 2/1 2025 til 40369641.

Foto AHP — og Niels Pedersen fik dem alle til at grine

Ægte Badehotelstemning på Bornholm
STAMMERSHALLE
Badehotel & Restaurant
Tlf. 56 48 42 10 WWW.STAMMERSHALLE-BADEHOTEL.DK

Rø Idrætsforening

Formand:	Niels Munch namnygaard@hotmail.com	4041 3305
Kasserer:	Anita Gjedsted gjedsted@pc.dk	2326 5679
Sekretær :	Vivie Siff Christiansen siff-c@c.dk	2296 2336
Bestyrelses-medlem:	Malene Finne Jensen malene@blue-jeans.dk	2180 6630
Suppleanter:	Hanne Munch hanne_munch@hotmail.com	5128 1953
	Mette West	

Vi laver alt mellem nummerpladerne på din bil
- Vil tilbyder ALTID gratis lånebil
SEJERS AUTOSERVICE
- Autoværksted
- Pladeværksted
- Køb, salg og bytte af biler
- Bilpleje og klargøring
Lundsgårdsvej 1 - 3700 Rønne Tlf. 30252679
www.sejersautoservice.dk kontakt@sejersautoservice.dk

Rø Pensionistforening

Formand:	Erik Malmkvist 4036 9641 erik-sonja_ma-pe@paradis.dk
Næstformand:	Birgit Hansen
Kasserer:	Anita Holst-Pedersen
Bestyrelses-medlemmer:	Hanne Munch Birthe Pedersen
Suppleanter:	Else Marie Madvig Yrsa Kjøller

Rø Medborgerhus

Udlejning til private fester, møder og andet

Hanne Munch
Telefon 5128 1953
Mail: hanne_munch@hotmail.com

NYT FRA RØ IF / BLUE JEANS LINEDANCERS

Søndagsdans
Ca. 25 dansere var mødt frem til 3 timers søndagsdans i Rø Medborgerhus d. 10/11.
Det var et rigtig flot fremmøde, og vi havde nogle fornøjelige timer med dans på tværs af holdene fra Rø og Rønne.
Vivie og Malene havde været i arkivmapperne og fundet 2 tudsegamle danse frem, som blev genopfrisket og fremkaldte mange minder og sjove historier.
Der er blevet danset et uanet antal danse gennem årene, og det er helt uvirkeligt at tænke på, at Blue Jeans har eksisteret i 18 år den 4. januar 2025.

Linedancetræf i Ballerup
Vi blev 6 dansere, der tog afsted til fest hos Ballerup Wildhorse lørdag d. 16/11.
Traditionen tro var det stormvejr med aflyste færger, så det var godt, at Vivie var så forudseende at ændre bilbilletten aftenen før til en tidligere afgang.
Vi havde en rigtig hyggelig og sjov dag sammen de øvrige dansere, og ikke mindst instruktør og koreograf Tina Argyle, som havde taget turen fra England for at undervise os.
Hun var sjov og dygtig til at undervise, og så gjorde det heller ikke noget, at det var 4 rigtig gode danse, hun havde med til os.

Juleafslutning
Tirsdag den 17/12 holder vi juleafslutning for alle hold i Rø Medborgerhus.
Vi starter kl. 18.00 med spisning, og når maden fra Ostehjørnet er fortæret, skal der danses.
Der bliver en pause i dansen midt på aftenen, hvor vi skal spille omvendt bankospil med flotte præmier, som Rø IF sponsorerer.
Aftenen slutter med sang og dans om juletræet, inden vi ønsker hinanden glædelig Jul og går på juleferie. Vi håber, at vi bliver rigtig mange denne aften !
Træningen starter op igen i uge 2.

Floorball
Onsdag d. 8. Januar kl. 18.30 er Niels klar til at tage imod nye såvel som gamle floorballspillere!
Her kan hele familien gå til en fælles aktivitet, unge som gamle, mænd som kvinder.
Niels skal nok sætte jer ind i spillets regler, og Rø IF stiller mål og stave til rådighed.
Tag behageligt træningstøj på og medbring indendørs sko, samt drikkelse.
Hvis du vil vide mere, er du velkommen til at kontakte Niels Munch, tlf. 40413305 eller mail: namnygaard@hotmail.com.

Fra festen i Ballerup d. 16/11.

Vi ønsker alle vore medlemmer en rigtig glædelig Jul, samt et godt Nytår! Hilsen Bestyrelsen

Bornholms ældste runesten fra Rø

Af Jens Riis Jørgensen

"Svenger lod rejse denne sten efter Toste sin fader og efter Alflak sin broder og efter sin moder og efter sin søster", lyder indskriften på Bornholms største runesten, som stod på Store Hallegårds mark i Rø. Stenen er godt 3 meter høj og 1,3 meter bred. Den synes rejst i sidste halvdel af 1000-tallet i overgangen fra vikingetid til middelalder og stod her ved en mindre høj i nærheden af to større gravhøje. Gamle kort nævner "Baunehøj", som endnu findes bevaret på kystsiden af Røbrovej, overfor hvor Store Hallegård lå, indtil man rev gårdens bygninger ned i 1866 og efter at jorderne var lagt ind under den tæt ved liggende nabogård, Tyskegård.

De to gårde ses på Hammers kort fra 1746 og det første matrikelkort fra 1818. På målebordsbladet fra 1886 med højdekurver er baunehøjen vist med højdeangivelsen 320 fod over normalvande i Østersøen. I J. P. Traps "Danmark" fra 1921 er højdepunktet her angivet til 102 meter over havet, beliggende sydøst for Rø kirke og præstegård. Store Hallegårds og præstegårdens marker stødte op til hinanden nær Røbro, mens Store Hallegårds hovedlod havde skel til Tyskegård. De nævnte gårde havde sognets bedste jord efter over tusind års dyrkning.

Store Hallegård 7. frivornedegård

I lighed med Store Hallegård i Olsker havde Store Hallegård i Rø og henved 20 øvrige gårde tilhørt Sivert Gagge hen mod midten af 1600-tallet. Gagge døde 1661. Forinden og inden svenskernes erobring i 1658 var Jens Hansen blevet fæstebonde på Hallegården, den 7. vornedegård i Rø. Han drev også den 6. vornedegård Lindholm i nabolaget.

Brogårdsstenen står nu ved Svalhøjvej/ Simblegårdsvej

Kvartermester Lars (Laurits) Jensen overtog fæstet i 1678 og var på Store Hallegård til sin kones død i 1697 (se jordebog, tingbog m.v.). Han "yder ægter til propritæren" og er nævnt som "frivorned".

I begyndelsen af 1700-årene kom fæstebonden Mogens Andersen og hans kone Karen Larsdatter til Store Hallegård. Deres datter Anna Dorthea Mogensdatter og hendes mand Jens Pedersen købte gården til selveje fra 1746, og senest i 1768 overtog deres søn Peder Jensen den. Han videresolgte den så i 1804 til sin søn Markus Pedersen, som var her til sin død i 1837. Enken Martha Marie Mogensdatter videredrev gården, til hun i 1849 solgte den til Christian Schou fra Rutsker, bror til Poul Schou, som havde købt genbogården Smedegård i 1843.

Runestenen blev flyttet

I Peder Jensens tid i slutningen af 1700-tallet - og mens Niels Pedersen på Tyskegård var sandemand i Rø fra 1785 til 1810 - blev den store runesten på Store Hallegård flyttet til Nordre Herreds største sogn Klemensker, hvor den blev anvendt som overligger i broen over Bagå overfor Brogård. Broen var, hvor Simblegårdsvejen munder ud i Rønne-Hasle-vejen. Alfarveje begge to, som amtet udbedrede og som herredsfogeden og hans skriver brugte, når de skulle udføre forretninger i sognene sammen med sandemændene, gårdmændene osv. Vejene blev udbedret her for herredskompagniet i sidste del af 1700-tallet og navnlig i årene lige efter Napoleonskrigens slutning, som del i rustning omkring 1816-1818. Runestenen er omtalt ved Brogård i 1819 som bro-overligger. Ved vejforbedring 1865-1868 blev den taget til side, og i 1886 blev den fredet. Hundrede år efter, i 1965, blev stenen så rejst på sin nuværende plads under navnet "Brogårdsstenen".

Livet gik videre

I Rø sogn (Røsen) glemte man med tiden den store runesten. Fra 1812 til 1865 var Hans Hartvig Lund (1786-1865) på Bondegård (tidligere Hyldegård) den nye sandemand. Hans gård lå ved vestskellet til Store Hallegård, og han ville have kunnet fortælle om runestenen. Men efter iværksættelsen af sogneforstanderskabet fra 1841 havde man i sognet rigeligt andet at tage sig til: Den nye skole, de fattige skulle hjælpes og vejene forbedres. Da Christian Schou kom til Store Hallegård i 1849, kom han med i sogneforstanderskabet og fik forbedret Røbrovej, som da hed Vejen til Gudhjem. Amtet betalte støtte til arbejdet for at fremme samfærdselen til Gudhjem og Østerlars og herefter også til Allinge via Ols kirke. Man forbedrede disse oldtidsveje, som havde ligget her siden kirkernes anlæggelse ikke så lang tid efter runestenene. Vejføringerne blev videreført som bevaret kulturelement som spor i det bevarede åbne og fælles dyrkede landskab. Man kunne nyde udsigten over området fra det middelalderlige kirketårn endnu en generation og da uden Svengers runer.

Jesper Mortensen ses her sammen med datteren Erika og hustruen Mikiko foran Hygge-hytten i Tree Cross Adventure-parken.

Jesper fejrer julen med stegt and, rødkål og ris a la mande

Af Kjeld Lundbæk

I mere end 35 år har Klemensker-drengen Jesper Mortensen, søn af nu afdøde Inga og Gert Mortensen på Fabriksvej, boet i Japan.

Men inderst inde er han for altid bornholmer, og er der en tradition, der stadig bliver holdt i hævd i hjemmet med udsigt til den berømte Fuji-vulkan, så er det den danske jul.

- Julen fejrer vi hjemme hos os på bedste danske manér. Menuen er stegt and, rødkål, kartofler og ris a la mande. Naturligvis med mandelgave. Min kones forældre og hendes søster med familie møder trofast op hvert eneste år. Vi danser også om juletræet, før pakkerne åbnes. Da mine forældre levede, var de også med på en live-forbindelse, fortæller Jesper.

- Vi deltager også i den årlige julegudstjeneste, som arrangeres af Den Danske Klub på den danske ambassade. Da vores datter var lidt yngre, elskede hun at komme til julefest på ambassaden, fordi julemanden altid havde en æske Lego med til hende. Nu er det mere luksuskringlen fra bager Jensen (japansk bager i Tokyo), klejnerne og småkagerne, der trækker.

Solgte tonsvis af ost

Jesper Mortensen fik som udgangspunkt for det japanske eventyr, som han selv kalder sin nuværende tilværelse, en kontoruddannelse på Bornholms Andelsmejeri. Den blev senere udvidet med en højere handelseksamen og internationale studier i London.

- Mens jeg var i London, hjalp jeg mejeriet i Klemensker med at sælge ost til nogle engelske fast food-producenter, hvilket førte til, at jeg i 1986 vendte hjem til en stilling som eksportchef. Det var i dette job, at jeg stiftede bekendtskab med Japan. Som 22-årig rejste jeg første gang til Tokyo for at sælge tonsvis af ost. Her er titler noget, der kommer med alderen, så i starten havde japanerne svært ved at tro deres egne øjne, når sådan en ung bornholmer satte sig til forhandlingsbordet.

- Efter tre år følte jeg, at der skulle mere uddannelse til for at komme videre i livet. Derfor søgte jeg ind på Den Danske Eksportskole i Birkerød. Inden skolestart var jeg på et seks måneders arbejdsophold i Tyskland for at opgradere mine tyske sprogfærdigheder, som på daværende tidspunkt kunne ligge på et meget lille sted, husker Jesper Mortensen.

Eksportassistent i Tokyo

Efter eksportskolen startede Japan-eventyret for alvor. I 1991 blev han ansat som eksportassistent på den danske ambassade i Tokyo, hvorefter han i 1994 afsatte et år til at lære det japanske sprog bedre at kende.

- Det var japansk-undervisning seks timer om dagen og fem dage om ugen. Vi var tre elever i klassen og én lærer, så det var som at læse japansk på "first class". Skole og ophold blev betalt af EU.

Således rustet til at begå sig bedre blandt japanerne blev Jesper Mortensen i 1995 forflyttet til Kobe. Det skete kun ti måneder, efter at byen var blevet ramt af et voldsomt jordskælv. Kobe lå fortsat i ruiner, to kilometer eleveret motorvej (motorvej bygget på betonpiller) var tiltet om på siden, og store dele af havneområdet var sunket i vandet.

I 2000 gik turen videre til vindmøllefirmaet Vestas, hvor Jesper Mortensen i otte-ni år var firmaets Japan Branch Manager. Derefter fulgte en periode med foden under eget bord, hvor han importerede skandinaviske varer til Japan, bl.a. fuglehuse fra Sverige. Det stoppede i 2013, hvor en stilling som øverste chef i den amerikanske poleringsmaskine-virksomhed Buehlers Japan-afdeling lokkede mere, end han kunne stå for.

Farvel til jakke og slips

- I 2016 gjorde en ny ledelsesstruktur i firmaet pludselig min stilling overflødig og så startede jeg som selvstændig igen. Jeg havde gået med jakkesæt og slips i 25 år. Nu skulle vi lave noget, der var sjovere, og vi har bare ramt plet, siger Jesper Mortensen om den virksomhed, han har etableret sammen med en kammerat i en skov 45 kilometer fra Tokyo.

Tree Cross Adventure er en klatrepark - lidt i stil med den bornholmske klatrepark i Rø. Det var hans japanske kammerat, der fik idéen. De kender hinanden via interessen for windsurfing og er nu blevet forretningspartnere.

- Vi har nu været i gang i snart otte år, og det går forrygende. Det er en oplevelse for mennesker inde fra storbyen at komme ud til os, få frisk luft, motion og leg. Det er for hele familien. Vi har også en legeplads, trampoliner, hængekøjer, bålsted med mere.
- Jeg er jo selv gammel sportsmand og kan lide at bruge kroppen, så det er dejligt at kunne kombinere arbejde med hobby. Jeg nyder det, og alle vores gæster er glade, siger Jesper Mortensen, der af mange bornholmere huskes som en god fodboldspiller, men måske især som en rigtig god badmintonspiller.

Sport har fyldt meget

- Sporten har altid fyldt meget i mit liv. I Klemensker spillede jeg både fodbold, badminton og en lille smule håndbold. I fodbold nåede jeg at vinde bornholmsmesterskabet og spille tre år i Danmarksserien. Men desværre døjede jeg konstant med skader, og så fik badminton første prioritet, fortæller Jesper.
- Efter mange sjove ungdomsår i Klemensker søgte jeg nye udfordringer i Allinge. Her blev det til flere år i Danmarksserien og et enkelt år i 3. division. Samtidig var jeg formand for badmintonafdelingen i Klemensker i tre år - så vidt jeg husker. Det var dengang, der var mere end 300 medlemmer. Alle skulle bare spille badminton, selv om vi nogle gange kun kunne få haltider klokken 9-11 om aftenen.
- Jeg fortsatte med at spille både fodbold og badminton efter ankomsten til Japan. Vi havde et stærkt fodboldhold frem til 1995, som hed Tokyo Vikings. Selvfølgelig sponsoreret af Carlsberg med rød/hvide Hummel-trøjer. Vi var alle sammen udstationerede danskere, men desværre skete der det, at Mærsk flyttede deres Asien-kontor fra Tokyo til Singapore, og så mistede vi hele midtbanen.
- Med hensyn til badminton fandt jeg en klub i Shibuya, hvor jeg kunne træne. Jeg kunne ikke blive indlemmet på noget hold, da holdkonkurrencer i Japan kun foregår i skole- eller firmaregi. Jeg nåede dog at vinde både en herre-single- og en mixed double-turnering i Shibuya City – en by med 230.000 indbyggere.
- I 2004 flossede jeg min achillessene under en træning i Ringkøbing med min assistent fra Vestas. Derefter blev ketcheren lagt på hylden. Det har dog ikke forhindret mig i gennemføre Tokyo Marathon i 2007, 2008 og 2009, og ud over at jeg i dag er blevet skovarbejder, løber jeg et sted mellem 20 og 30 kilometer om ugen, fortæller Jesper Mortensen.

Fire gange på sygehuset

Den flossede achillessene er dog ikke det eneste afbræk i tilværelsen, han har været udsat for.
- ¬Nej, jeg er ikke gået helt fri. Fra maj 2021 var jeg på hospitalet fire gange inden for et år – tre indlæggelser og en ambulant behandling. En lille hjerneblødning betød to dage på hospitalet, hvoraf den ene var på intensiv. En blindtarmsbetændelse medførte fem dages indlæggelse, mens lidt hudkræft på issen blev klaret ambulant ad to omgange, fortæller Jesper, der blev skaldet i en tidlig alder.
- Senest var jeg indlagt i 14 dage efter en arbejdsskade i skoven, som gjorde, at jeg brækkede tre ribben og den ene fod. Det har krævet en del genoptræning, men det eneste mén, jeg i dag har af de nævnte hændelser, er lidt ondt i den ene storetå, når jeg løber.

Cykeltur på Bornholm

En af de fede ting ved at bo i et land som Japan er, at alle de store sportsbegivenheder kommer til landet.
- Nogle af mine største oplevelser har været at modtage Michael Laudrup, da han kom til Japan for at spille fodbold i Vissel Kobe (1995), jobbet som altmuligmand for Danmarks Radio ved vinter-OL i Nagano (1998) og som tilskuer til VM-fodboldfinalen mellem Brasilien og Tyskland (2002).

Mens Jespers forældre levede, kom han jævnligt på Bornholm. Coronaen gjorde det dog besværligt i et par år. Blandt andet måtte hans fars begravelse udsættes i to måneder, da familien fra Japan ikke kunne få indrejsetilladelse til Danmark.
- Forrige år var vi igen på en uges besøg, hvor vi blandt andet cyklede Bornholm rundt i fire dage. Det har længe været min kones store ønske, og jeg må indrømme, at vi havde en fantastisk tur. Nu kan jeg bedre forstå, hvorfor cykelturisterne kommer igen og igen.

Hustruen Mikiko lærte Jesper Mortensen at kende, da han var ansat på den danske ambassade. Hun havde som 17-årig været på et års udvekslingsophold i Nakskov, taler og forstår derfor dansk, og så ville skæbnen, at hun en dag skulle være Jespers tolk. Parret har nu været gift i 27 år.
- Man hører ofte skrækhistorier om, at det er svært for udlændinge at komme ind i japanske familier. Det har jeg ikke oplevet. Jeg er blevet modtaget med åbne arme. Det bedste af det hele er dog, at fru Olsen i Nakskov havde lært Mikiko at lave dansk mad, griner Jesper.
- Vores datter, Erika, som nu er 15 år, skal næste år på et lignende udvekslingsophold i Canada. Hjemme taler vi kun japansk, men vi synes, det er vigtigt, at hun i en ung alder også får det engelske sprog ind på rygraden. Det kan hun nyde godt af resten af livet.

Kom gerne til Japan

- Jeg kan også anbefale alle i Danmark, at man besøger Japan. Der er uendelig meget at opleve, og så har den japanske yen ikke været billigere de seneste 30 år. Hvis der er nogle (4-6 personer ad gangen), der har brug for en bornholmsk privatchauffør/guide, så kan vi nok finde ud af det, slutter Jesper Mortensen.

Jesper Mortensen sagde farvel til slips og jakkesæt og er nu blevet "skovarbejder" i sin egen klatrepark.

JESPER MORTENSEN

1982-83 Elev på Bornholms Andelsmejeri, kontor all round

1984-85 Højere Handelseksamen

1985-86 Handelsstudie på Hammersmith and West London College

1986-89 Eksportchef i Sct. Clemens Food Products-Bornholms Dairy

1990-91 Den Danske Eksportskole, Eksamineret eksportør

1991-93 Den Danske Ambassade i Tokyo. Eksportassistent i handelsafdelingen

1994-95 Executive Training Program i Tokyo

1995-99 Eksportassistent i Kobe, udsendt af Erhvervsministeriet

2000-08 Japan Branch Manager i Vestas Asia Pacific A/S

2009-12 JS Trading (eget firma)

2013-15 General Manager Buehler Japan

2016-?? Selvstændig i Tree Cross Adventure

Se, hvad jeg fandt i supermarkedet Costco for bare nogle uger siden – en Mycella-ost fra Bornholms Andelsmejeri. Den type ost har jeg selv været med til at lave for 45 år siden. Der var ikke et øje tørt

Kirkehilsen

Klemensker - Rø pastorat

6/2024

GUDSTJENESTER M.V.

i Sankt Klemens og Rø kirker

HVER TIRSDAG, ONSDAG, TORSDAG OG FREDAG KL. 8.30: MORGENANDAGT I SCT. KLEMENS KIRKE

Onsdag den 11. december Klemensker kl. 19.00-21.00	**Natkirke – åndelig wellness.** Drop ind – drop ud. Se omtale
Søndag den 15. december Rø kl. 9.00	**3. søndag i advent. Matt 11,2-10.** Kristoffer Nielsen.
Søndag den 22. december Klemensker kl. 10.30	**4. søndag i advent. Joh 1,19-28.** NHK. Kirkekaffe.
Tirsdag den 24. december Klemensker kl. 11.00 Rø kl. 14.00 Klemensker kl. 15.30	**Juleaften. Luk 2,1-14.** NHK. Familiegudstjeneste med rytmisk musik. NHK. Klassisk julegudstjeneste. NHK. Klassisk julegudstjeneste.
Onsdag den 25. december Klemensker kl. 10.30	**Juledag. Luk 2,1-14.** NHK. Kirkekaffe.
Torsdag den 26. december Rø kl. 10.30	**Anden juledag. Matt 23,34-39.** NHK. Kirkekaffe.
Søndag den 29. december Klemensker kl. 9.00	**Julesøndag. Luk 2,25-40.** Jens Jørgen Rasmussen. Kirkekaffe og morgenbrød.
Onsdag den 1. januar Klemensker kl. 14.00	**Nytårsdag. Luk 2,21.** NHK. Kirkekaffe.
Søndag den 5. januar Rø kl. 9.00 Klemensker kl. 10.30	**Helligtrekongers søndag. Matt 2,1-12.** NHK. NHK. Kirkekaffe.
Mandag den 6. januar Klemensker kl. 19.30	**Evangelisk Alliances bedeuge.** Bedemøde i kirken.
Onsdag den 8. januar Klemensker kl. 19.00-21.00	**Natkirke – åndelig wellness.** Drop ind – drop ud. Se omtale.
Søndag den 12. januar Klemensker kl. 10.30 Rø kl. 14.00	**1. søndag efter helligtrekonger. Luk 2,41-52.** NHK. Kirkekaffe. NHK. Efterfølgende kaffe og samvær i Rø Medborgerhus.
Mandag den 13. januar Rø kl. 19.00	**Tid til Gud.** Se omtale.
Søndag den 19. januar Klemensker kl. 9.00 Rø kl. 10.30	**2. søndag efter helligtrekonger. Joh 2,1-11.** NHK. Kirkekaffe og morgenbrød. NHK. Kirkekaffe.
Søndag den 26. januar Klemensker kl. 14.00	**3. søndag efter helligtrekonger. Matt 8,1-13.** Kristoffer Nielsen. Kirkekaffe.
Torsdag den 30. januar Rø kl. 16.30	**Spaghettigudstjeneste.** Se omtale.
Søndag den 2. februar Rø kl. 9.00 Klemensker kl. 10.30	**4. søndag efter helligtrekonger. Matt 8,23-27.** NHK. NHK. Kirkekaffe.
Søndag den 9. februar Klemensker kl. 10.30 Rø kl. 14.00	**Sidste søndag efter helligtrekonger. Matt 17,1-9.** NHK. Kirkekaffe. NHK. Efterfølgende kaffe og sang i Rø Medborgerhus.
Mandag den 10. februar Rø kl. 19.00	**Tid til Gud.** Se omtale.
Onsdag den 12. februar Klemensker kl. 19.00-21.00	**Natkirke – åndelig wellness.** Drop ind – drop ud. Se omtale.
Søndag den 16. februar Klemensker kl. 9.00 Rø kl. 10.30	**Søndag septuagesima. Matt 20,1-16.** NHK. Kirkekaffe og morgenbrød. NHK. Kirkekaffe.
Tirsdag den 18. februar Klemensker kl. 19.00	**Sogneaften om forfulgte kristne.** Hasse Falk Jacobsen. Se omtale.

KFUM spejderne

i Klemensker tilbyder:
Nye Bævere og Ulve kan starte nu:

Bævere: 0. og 1. klasse
Ulve: 2., 3. og 4. klasse
Hver onsdag, kl. 16.00 – 17.30
Kontaktperson: Aia Hilleberg
Tlf. 22930955
e-mail: aia.hilleberg@kfumspejderne.dk

Møderne foregår i spejderlokalerne
på Præstegården i Klemensker
hver onsdag fra kl. 16.00 til 17.30

Storspejdere

5.-9. Klasse
Hver onsdag, kl. 17.45 – 19.45
Kontaktperson: Nikolaj Jørgensen
Tlf. 30892073 e-mail: nikolapbj@gmail.com

Møderne foregår i spejderlokalerne
på Præstegården i Klemensker
hver onsdag fra kl. 17.45 til 19.45.

Det koster 400 kr. pr. barn at gå til spejder pr. ½ år.
Kontingentet opkræves i oktober og marts.

Første møde for sæson 2023/24 er onsdag, d. 23. august.

Kom og se hvad vi laver!

Four more years - genvalg i menighedsrådet

Af Nikolaj Hartung Kjærby

Da oktobernummeret af KLYNGE-AVISEN gik i trykken, var det endnu uvist om der ville blive afstemningsvalg til Klemensker-Rø menighedsråd for de næste fire år. Det viste sig ikke at blive tilfældet, og de 8 personer der blev valgt på valgforsamlingen den 17. september (og som alle sad i menighedsrådet i forvejen) er derfor (gen)valgt.
Den 27. november konstituerede det nyvalgte menighedsråd sig for det kommende kirkeår, og også her var der genvalg. Bjarne Bech er således fortsat formand for menighedsrådet, Inge Svendsen næstformand, Betina Hjort kasserer, Peter West Rønne kontaktperson og Kurt Skovgaard Pedersen kirkeværge. Menighedsrådets øvrige medlemmer er Annette Kofoed Sonne, Inger Kristine Lindeskov Hansen og Jørgen Damgaard Nielsen, foruden Nikolaj Hartung Kjærby der som sognepræst er født medlem af menighedsrådet. Carsten Holm er medarbejdernes repræsentant i menighedsrådet.

Evangelisk Alliances bedeuge

Evangelisk Alliance er en international bevægelse der arbejder for at kristne på tværs af kirkesamfund kan mødes til bøn og gensidig inspiration. I Danmark er Evangelisk Alliance især kendt for den årlige bedeuge, som altid finder sted i uge 2. Hvert år er der et særligt tema for bedeugen, og i 2024 er temaet "Frimodig tro".

Formand for Evangelisk Alliance, Erik Holmgaard, skriver følgende om temaet:

"Hvor kommer frimodig tro fra? Jeg tror, at den kommer fra opmærksomt samvær med Jesus. Hvorfor? Jo, for sådan gik det med Peter og Johannes. "Men da de så Peters og Johannes' frimodighed og blev klar over, at de var jævne og ulærde mænd, undrede de sig; de vidste, at de havde været sammen med Jesus" (ApG 4,13).

Nu skal du og jeg ikke forsøge at blive til kopier af hverken Peter eller Johannes. Som menneske er en kopi altid en dårlig kopi. Vi er skabt til at være originale! Bliv ved at være det. Men vi kan lære af hinanden uden at kopiere hinanden. Peters og Johannes' frimodighed kom af samværet med Jesus. Bedeugen er en skøn anledning til at være sammen med hinanden, være opmærksomme på Jesus og være i bøn til ham – sammen. Lad os bede om frimodig tro!"

Her i 4-KLØVERKLYNGEN samles vi i år på tværs af kirker og missionsforeninger til bedemøder på de følgende tidspunkter:

Mandag den 6. januar kl. 19.30 i Sct. Klemens Kirke
Tirsdag den 7. januar kl. 19.30 i Rø ELM, Klemenskervej 26A
Torsdag den 9. januar kl. 19.30 i Ny Kirke
Fredag den 10. januar kl. 19.30 i Aarsballe LM, Aarsballe By 47

Indre Mission

i Klemensker Sct. Klemensgade 2

December:

torsdag d. 12. kl. 19.00: Julehygge v. Palle Kure

Januar:

mandag d. 6. kl. 19.30: Bedemøde i Sct. Klemens Kirke

tirsdag d. 7. kl. 19.30: Bedemøde i Rø ELM, Klemenskervej 26A

torsdag d. 9. kl. 19.30: Bedemøde i Ny Kirke

fredag d. 10. kl. 19.30: Bedemøde i Aarsballe LM, Aarsballe By 47

fredag d. 28.: Vinterstævne i IM Bornholm, Smedegade 33, Åkirkeby

kl. 18.00: Fællesspisning
kl. 19.00: Lovsang
kl. 19.30: Forkyndelse v. missionær Mikkel Keis Søtbæk

Februar:

onsdag d. 5. kl. 14.30: Kirkens ældremøde

tirsdag d. 11. kl. 19.00: Bibelundervisning i Kirkeskolen, Hovedgaden 17, Snogebæk

Indre Mission Bornholm

Henv. ang. yderligere info og evt. kørsel til:
Inge Svendsen, tlf. 56 48 40 26

Farvel til fyraftensbøn, goddag til ...

BØNNETIME

Af Nikolaj Hartung Kjærby

De seneste 6 år har der hver onsdag eftermiddag været fyraftensbøn i konfirmandstuen i Klemensker. Det sidste års tid har opbakningen til fyraftensbøn imidlertid været yderst beskeden, og derfor forsøger vi os nu med en bønnetime mellem 19 og 20 i stedet. For at give så mange som muligt mulighed for at deltage i det mindste en gang imellem, bliver det ikke på en fast ugedag, men derimod med 10 dages interval.

I løbet af den time der er sat af til arrangementet hver gang, vil der være et kort oplæg om bøn, og derefter vil der være mulighed for at dele opmuntringer og erfaringer med hinanden for dem der ønsker det, men det vigtigste element er at der hver gang vil være god tid til fælles bøn – gerne en halv time. En halv time med uafbrudt fællesbøn kan måske virke skræmmende, men det er bestemt ikke nødvendigt at fylde al tiden ud med bønner der bliver sagt højt; tværtimod har jeg erfaring for at det ligefrem kan være velgørende hvis der undervejs opstår længere perioder med stilhed.

Vi holder BØNNETIME på alle de datoer der slutter på et 6-tal, dvs. **6. december, 16. december, 6. januar, 16. januar, 26. januar** osv. (ikke 26. december, der jo er 2. juledag). Det er som sagt fra klokken 19 til 20, og det er i konfirmandstuen i Klemensker. (6. januar er det dog klokken 19.30 og i kirken på grund af Evangelisk Alliances bedeuge).

Tid til Gud

Af Nikolaj Hartung Kjærby

Anden mandag i hver måned klokken 19.00 i Rø Kirke

Hver tirsdag, onsdag, torsdag og fredag klokken 8.30 er der morgenandagt i Sct. Klemens Kirke med morgensang, bibellæsning og tid til bøn. Det hele tager omkring en halv time i alt, og det er således begrænset hvor meget tid der er til bøn.
Indtil for nylig havde vi en times fyraftensbøn hver onsdag eftermiddag. Som man kan læse andetsteds på disse sider, er det nu blevet erstattet af Bønnetimen, som er fra 19 til 20 alle de datoer der ender på et 6-tal.
Selv en time går imidlertid hurtigt, og derfor har vi en gang om måneden et arrangement som vi kalder "Tid til Gud", hvor der er sat hele to timer af til at søge Gud i bøn, herunder også at lytte til hvad han har at sige til os, og dele det med hinanden. Det kan måske lyde lidt skræmmende hvis man ikke har prøvet det før, men atmosfæren er uformel, og alle er hjerteligt velkomne, uanset hvilke forudsætninger man har.
"Tid til Gud" lå tidligere den første mandag i hver måned, men er nu flyttet til anden mandag i hver måned, dvs. **9. december, 13. januar, 10. februar** osv. Og det er altså i Rø Kirke det foregår.

Julegudstjenester

I Sct. Klemens kirke bliver der igen i år to julegudstjenester: en familiejulegudstjeneste med rytmisk musik kl. 11.00, særligt målrettet familier med børn, og en klassisk julegudstjeneste kl. 15.30.
I Rø kirke bliver der en klassisk julegudstjeneste kl. 14.00.

Der er naturligvis også mulighed for at gå i kirke de efterfølgende dage, hvor der tilmed forventes at være mindre trængsel i kirken – se gudstjenestelisten

Sogneaften om forfulgte kristne

Af sognepræst Nikolaj Hartung Kjærby

Tirsdag den 18. februar kl. 19.00 i Sct. Klemens Kirke

På verdensplan bliver flere end 365 millioner kristne i 78 lande forfulgt for deres tro på Jesus. De forskellige typer af forfølgelse spænder fra diskrimination i rets- og uddannelsessystemer, over tvangslukninger af kirker og fængsling af præster, til voldelige og morderiske angreb på kristne og kirker.
Open Doors er en missionsorganisation, som støtter forfulgte kristne i lande, hvor der foregår en systematisk forfølgelse af kristne minoriteter. Tirsdag d. 18. februar får vi i Sct. Klemens Kirke besøg af Hasse Falk Jacobsen, der er områdeleder for Open Doors i Østdanmark. Han vil holde et oplæg om forfølgelse af kristne og hvordan kirken i Danmark kan være med til at støtte og hjælpe vores brødre og søstre. Forfulgte kristne har brug for os, og vi har brug for dem; her i Danmark kan vi lære meget af den forfulgte kirkes historier om korset, troens afkald og at følge Jesus, der hvor modstanden er størst og prisen højest.

Der er naturligvis gratis adgang.

Masker Med Mening

Hver anden mandag eftermiddag samles 6-10 damer i konfirmandstuen i Klemensker for at strikke og hække dåbsklude, som erstatter de papirservietter som ellers bruges til at duppe dåbsbarnets hoved tørt. Sognepræst Ann Maj Lorenzen fra Balle på Djursland har designet kludene, der er ensfarvet råhvide med et kristent motiv.

At strikke dåbsklude har to formål: For det første samværet, hyggen og samtalen om de forskellige symboler på kludene, for det andet det at give en gave fra menigheden til dåbsbarnet og familien.

Kom og vær med i konfirmandstuen den 2. og 4. mandag i hver måned klokken 14-16, hvor vi strikker, hækler og hygger! Der er kaffe på kanden og lidt mundgodt. Vi har mønstre, opskrifter og garn. De næste datoer er 13. januar, 27. januar, 10. februar og 24. februar.

Har du spørgsmål, så kontakt Annette K. Sonne på 20 11 14 44.

Natkirke i Sct. Klemens – åndelig wellness

Anden onsdag i hver måned kl. 19-21

Af Nikolaj Hartung Kjærby

Natkirke i Sct. Klemens Kirke er en anderledes form for kirkegang, hvor der ikke er noget fælles forløb man deltager i. I stedet vil det være sådan at man kan droppe ind og ud i løbet af de 2 timer arrangementet varer, og mens man er i kirken, kan man selv styre om man vil tænde et lys ved korset, meditere over de skriftsteder der vil blive slået op på væggene, modtage personlig forbøn – eller blot sidde og slappe af mens man nyder den meditative musik der vil strømme ud fra højttalerne. "Åndelig wellness" kalder vi det, og det foregår den anden onsdag i hver måned.

De næste datoer er **onsdag den 8. januar** og **onsdag den 12. februar.**

Kirkebilen: Gangbesværede kan blive hentet og bragt i kirkebilen til gudstjenester og ældremøder. Ring til sognepræst Nikolaj Hartung Kjærby på 4157 5122 og få at vide hvordan du bestiller kørsel.

Adresser:

Sognepræst: Nikolaj Hartung Kjærby, email: nkj@km.dk, tlf. 4157 5122

Præstesekretær: Hanne Landberg *(fælles for 11 sogne)*, Knudsker Kirkekontor, Snorrebakken 54 B, 3700 Rønne. Email: hala@km.dk, tlf. 2931 0504 *(træffes alle dage 8.00 - 12.30)*

Sognemedhjælper: Helena Sigurdsdóttir, email: sigurdsdottir@gmail.com, tlf. 2348 7570

Hjemmeside: clemenskirke.dk

Formand: Bjarne Bech, Aarsballe By 53, 3700 Rønne, tlf.: 2855 8109

Næstformand: Inge Svendsen, Mortingevej 1, Rø, 3760 Gudhjem, tlf.: 2620 9526

Kirkeværge: Kurt Skovgaard Pedersen, Æggebjergvej 1, 3782 Klemensker, tlf. 3119 9681

Graver: **Klemensker:** Carsten Holm, Karlsgårdsvej 10, 3700 Rønne, Kirkegården: tlf. 5696 6174, mobiltlf. 2345 4210.
Rø: Henrik Hede Pihl, Gamlevældevej 13, 3760 Gudhjem, Kirkegården: tlf. 2335 8973.

Kirkens Ældremøder

i IM's hus Sct. Klemensgade 2

Onsdag den 5. februar kl. 14.30

Helene Kofoed-Jespersen tager os med til Peru.

Vi mødes til kirkens ældremøder første onsdag i måneden (undtagen januar, juli og august) kl. 14.30 til kaffebord, fælleskab og foredrag om et åndeligt eller kulturelt emne. Alle er velkomne.

Spaghetti-gudstjenester i Rø Kirke

Normalt sidste torsdag i hver måned klokken 16.30

En spaghettigudstjeneste er en kort gudstjeneste med fagtesange og forkyndelse i børnehøjde. Efter gudstjenesten er der fællesspisning i Rø Medborgerhus. Det er gratis at deltage, og tilmelding er ikke nødvendig.

Gudstjenesterne begynder klokken 16.30, men allerede fra 16.00 er det muligt at droppe ind og få en kop kaffe, en juicebrik og/eller en chokoladekiks.

Der er som hovedregel spaghettigudstjeneste sidste torsdag i hver måned undtagen juni, juli og december. Næste gang er **30. januar.**

NHK

BØRNEKLUB

i Sct. Klemens Kirke

Hvis du er mellem 4 og 9 år,

så er børneklub lige noget for dig!

I børneklubben har vi det rigtig skægt! Vi hører bibelhistorie og hører om vores bedste ven, vi spiser snacks, vi laver kreative ting og leger lege; der er rigtig meget plads at gemme sig på i kirken! Vi laver så mange ting, at det ville tage for lang tid at skrive om, så kom med og se efter!

Vi mødes i Sct. Klemens Kirke hver anden onsdag i ulige uger kl. 16 - 17.30.

Vi ses! Kh Helena

Nærmere oplysninger kan fås hos Helena Sigurdsdottir på 2348 7570

Kirkefest

22. februar kl. 18.00 i Rø Medborgerhus

Lørdag den 22. februar inviterer Klemensker-Rø menighedsråd til kirkefest. Festen er for alle: menighedsråd, personale, frivillige, hyppige kirkegængere, sjældne kirkegængere, beboere i Klemensker og Rø sogne, og alle andre der kalder Sct. Klemens Kirke eller Rø Kirke for "min kirke", uanset hvor tit eller sjældent man kommer der – alle er lige velkomne.

Det koster ikke noget at deltage, men tilmelding er nødvendig senest den 13. februar. Man kan tilmelde sig til Inge Svendsen på 26 20 95 26 eller gudmingegaard@gmail.com – eller til præsten.

NHK

ELM RØ

Klemenskervej 26A, Rø

Aftenmøde - Lige uger tirsdag 19.30

10. december, kl. 19.30:	Benjamin Kaas Rasmussen Kaffe, Sang.
7. januar, kl. 19.30:	Bedemøde Kaffe.
21. januar, kl. 19.30:	Carsten Møller-Christensen, Kaffe, Sang.
4. februar, kl. 19.30:	Preben Koefoed-Jespersen, Kaffe, Sang.
18. februar, kl. 19.30:	Torben Hansen, Kaffe, Sang.

Alle er velkomne

Evangelisk Luthersk Mission

Yderligere oplysninger fås hos
Susanne Maribo-Mogensen
Telefon: 3035 4302

Luthersk Mission

Aarsballe By 47

Juniorklub for børn i 3. - 7. kls.

Hver mandag kl. 19.00-20.30
Henv. til Inger Hansen. Tlf. 61 33 98 72.
Mail: aarsballe@gmail.com

Ungdomsaften

Hver tirsdag kl. 19.30-21.30
Hver fredag kl. 19.00: Sportsaften i Åkirkeby
Henv. til Frederik Ambrosen, Tlf. 93 94 90 08.
Mail: frederikambrosen@gmail.com

Børneklub / Familietræf i LM-Østerlars for 4-10 årige

Hver fredag kl. 16.15-17.30
Henv. til Benjamin Rasmussen, Tlf. 22 25 82 53.
Mail: benjamin_k_r@hotmail.com

December

Sø. d. 15. kl. 14.00	Møde m. Anders Solgaard
Sø. d. 22.	Henviser til Gudstjenester
Juledag d. 25. kl. 14.00	Fælles julemøde i LM-Østerlars m. Bendt Jensen
Lø. d. 28. kl. 14.00	Juletræsfest m. Benjamin Rasmussen
Sø. d. 29.	Henviser til Gudstjenester

Januar

Sø. d. 5. kl. 14.00	Møde m. Olai Poulsen
On. d. 8. kl. 10.00 – 12.00	Bønner og Birkes, bønnesamvær for kvinder
Fr. d. 10. kl. 19.30	Alliance bedemøde i LM-Aarsballe m. Claus Sørensen
Sø. d. 12. kl. 14.00	Møde m. Bendt Jensen
To. d. 16. kl. 19.30	Torsdagssamling
Sø. d. 19. kl. 10.30	Møde m. Enok Due Madsen
Fr.-Sø. d. 24.-26.	Bibelkursus m. Karsten Hauge Mortensen og Jakob Rahbek. Se program
To. d. 30. kl. 19.30	Torsdagssamling

Februar

Sø. d. 2. kl. 14.00	Møde m. Thomas Olofson
On. d. 5. kl. 10.00 – 12.00	Bønner og Birkes, bønnesamvær for kvinder
Sø. d. 9. kl. 14.00	Møde m. Thorkild Holm
To. d. 13. kl. 19.30	Torsdagssamling
Sø. d. 16. kl. 10.30	Møde m. Peter Westh Jensen
Fr. d. 21. kl. 19.00	Kreds-generalforsamling for LM-Aarsballe
Sø. d. 23.	Henviser til Gudstjenester

Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til Claus Sørensen, heidiogclaus@hotmail.com Tlf. 3029 7665 - eller se på hjemmesiden lm-aarsballe.dk

I SUPERBRUGSEN KLEMENSKER

kan du fylde indkøbsposen, hæve kontanter ved kassen, gå på apoteket samt spille tips og lotto.

Brøggsa Nyt & Info nr. 6

Aarsballeklemenskernykerrø

VI STØTTER OP OM SAMARBEJDET I 4-KLØVER-KLYNGEN

Halloween-sjov den 31. oktober var en stor succes, og vi siger stor tak for opbakningen. Det er helt sikkert noget, vi vil udvikle på og gentage næste år.

Fredag den 20. december holder vi åbent til kl. 21, hvor vi vil hygge lidt ekstra om vores kunder.

Vi har som sædvanlig lukket den 24.-25. og 26 december og den 1. januar. Nytårsaften lukker vi kl. 14.00.

Super Brugsen ønsker glædelig jul og godt nytår

I 2024 har I givet os mulighed for at støtte følgende lokale initiativer:

- **Ladywalk**
- **Hospitalsklovnene**
- **Dansk Kennel-Klub**
- **Klyngen**
- **Klemensker Idrætsforening**
- **Nyker Idrætsforening**
- **Etape Bornholm**
- **Wonderfestival**
- **DGI Badminton**
- **Børnenes Julehjælp**
- **Samt andre mindre sponsorater**

Tak, fordi i handler hos os og er med til at gøre området endnu mere fantastisk.
Vi ses i 2025

Brøggsastâuan (Foreningslokalet) brænder for et formål. Vi har lokalet, du har idéen. Måske du vil lave en strikke/hækleklub - kortspildag - spilledag - bogklub - informationsmøde - eller noget helt, helt andet...

Det kræver, at du står for arrangementet, så stiller vi lokalet og gratis kaffe til rådighed.

Åbningstider er følgende - Alle ugens dage 8 - 19

Velkommen til din butik

Medlemskab giver indflydelse

- Tag fat på os med ideer eller spørgsmål

I 2023 oprettede vi Brugsens venner.

Har du lyst til at høre mere om det, eller være en del af Brugsens venner, så kontakt os gerne.

Kontakt:
Formand:
knat_s_hansen@hotmail.com

Næstformand:
Yvonnekofoddam@gmail.com

BESTYRELSEN

Katja Skov Nielsen
Formand

Yvonne Kofod Dam
Næstformand

Jane Mortensen
Bestyrelsesmedlem

Jacob Nissen
Bestyrelsesmedlem

Thure Tornbo Baastrup
Bestyrelsesmedlem

Sara Løngreen
Suppleant

Merete Harboe Ager
Medarbejderrepræsentant

coop | Super Brugsen

lidt ud over det sædvanlige

– og vi er også friske med mange servicefunktioner

OnLine

TIPS · LOTTO

Afhent medicin.
Hent og send pakker her.

Lindevej 24 · 3782 Klemensker · Telefon 56 96 60 04